

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων»

Ἦρθε τὴν Βουλὴν

Ἄριθ 920/2

ΙΑΡΥΜΙΑ Τῆς ΒΟΥΛΗΣ
Β.Τ.Α. Β.Κ.Μ. 4581...
Ἄριθ: 35 2486

Μετὰ μακρὰν ἐξωκοινοβουλευτικὴν προπαρασκευήν, ἀλλὰ συντομωτάτην ἐπεξεργασίαν ἐν τοῖς νομοθετικοῖς σώμασι ἐν πλήρει ἀπουσίᾳ ὅλων ἀπολύτως τῶν κομμάτων, τῶν συγκροτούντων τὴν τότε ἀντιπολίτευσιν ἐψηφίσθη εἰσηγήσει τῆς προκατόχου κυβερνήσεως ὁ νόμος 5733 τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1932 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» Ὁ νόμος οὗτος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐφαρμογὴ θὰ ἤρχιζε μετὰ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἐνεφάνιζεν σημαντικὰ μειονεκτήματα, ἅτινα κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἔθετον ἐν κινδύνῳ ὀλόκληρον τὸν θεσμόν, ἐφ' οὗ τόσας ἐλπίδας στηρίζει ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία καὶ θὰ ἐδημιουργοῦντο δι' αὐτοῦ μεγάλαι ἀνωμαλίαι εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας. Διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι ἔλειπε πᾶσα σχετικὴ προπαρασκευαστικὴ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐργασία, ἡ Κυβέρνησις ἅμα τῇ ἀνόδῳ αὐτῆς εἰς τὴν ἀρχήν, ἥτις συνέπιπτε μὲ τὴν ἐναρξίν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου, ἐζήτησε τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐναρξέως τῆς ἐφαρμογῆς τούτου ἐπὶ ἐξάμηνον μὲ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ εἰσήγε ταχέως ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς νέον σχέδιον νόμου ἀπηλλαγμένον τῶν τραυτῶν τοῦ προηγουμένου. Ἡδὴ ἡ Κυβέρνησις παρέχουσα μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν τῶν καθαρῶς φιλεργατικῶν αὐτῆς ἀντιλήψεων, καὶ εὐλικρινῶς πιστεύουσα ἐπὶ τῆς τεραστίας σημασίας, τὴν ὁποίαν κέκτηται διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν εὐρρυθμίαν τῆς χώρας ἡ εἰσαγωγὴ μελετημένου καὶ ἀρτίως παρεσκευασμένου θεσμοῦ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, εὐρίσκειται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ ἐγκαίρως τὴν ὑπόσχεσίν της ταύτην καὶ νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν ψῆφον ὑμῶν τὸ νέον σχέδιον τοῦ νόμου τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ λαϊκοῦ κόμματος αισθάνεται ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν καταθέτουσα τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ ἐπιζητοῦσα τὴν ταχυτέραν αὐτοῦ ψήφισιν. Οὐ μόνον ὁ ἰδρυτὴς αὐτοῦ ἀείμνηστος Δ. Γούναρης πρὸ πολλῶν ἐτῶν, πρῶτος ἐν Ἑλλάδι, κατ' ἐπανάληψιν εἰς λόγους του εἶχε τονίσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ὀλοκληρωτικῆς εἰσαγωγῆς συγχρονισμένου θεσμοῦ τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ἀλλὰ καὶ ὁ ἤδη παρ' ἡμῖν ἰσχύων καταστατικὸς νόμος τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως 2868 τοῦ 1922, ὅστις ἐσημείωσεν μέγα βῆμα προόδου εἰς τὴν κίνησιν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τοῦ ὁποίου ἀπλοῦν συμπλήρωμα δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ παρὸν

νομοσχέδιον, ὀφείλεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ εἰσήγησις τοῦ τότε Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἤδη ἐπὶ τῆς Ἀεροπορίας συναδέλφου κ. Ι. Ράλλη, ὅστις καταθέτων εἰς τὴν Βουλὴν τὸ σχέδιον τοῦ νόμου 2868 ἔλεγεν ἐν τῇ αἰτιολογικῇ του ἐκθέσει τὰ ἑξῆς :

«Τὸ ἐκπολιτιστικὸν τοῦ θεσμοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων ἐν Ἑλλάδι τάξεων κατιδόντες, καὶ θεωροῦντες τὸ μέσον τοῦτο ὡς ἀρίστην συμβολὴν εἰς τὴν οἰκογενειακὴν τῶν ἐργατῶν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἐκ ταύτης πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας των, πεποιθότες τέλος, ὅτι ἀνακουφιζομένου τοῦ ἐργάτου κατὰ τὰς δυσχερεῖς ἡμέρας τοῦ βίου του, συντελοῦμεν, ἐκτὸς τῆς ὑλικῆς καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ κομμουνιστικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν ἀρχῶν ἀπομάκρυνσίν του, φρονοῦντες μετὰ πεποιθήσεως ἐπὶ πλέον, ὅτι εἶναι ὑποχρεωτικὴ τῆς Πολιτείας ἡ μέριμνα διὰ τὴν καθ' ὅλου πρόοδον καὶ εὐημερίαν τοῦ κοινωνικοῦ τῆς συνόλου, τέλος ὑπέεικοντες εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς διὰ γενικοῦ νομοθετικοῦ μέτρου ὀργανώσεως καὶ περιφρουρήσεως τῶν συμφερόντων τῶν ἰδρυμένων ἤδη ταμείων συντάξεων πρὸς ἐνιαίαν κατεύθυνσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, καὶ τὴν προστασίαν καὶ εὐημερίαν τῆς μεγαλυτέρας κοινων. τάξεως τῆς Ἑλλάδος ἀποσκοποῦντες, προέβημεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου».

Τὸ νέον σχέδιον, καίτοι βασισθὲν καὶ τοῦτο ὡς καὶ ὁ νόμος 5733, ἐπὶ τῆς ἐργασίας τοῦ καθηγητοῦ κ. Schoenbaum καὶ τῶν Τσεχοσλοβακικῶν νόμων, ἐν τούτοις ἀποτελεῖ ἐργασίαν νέαν, θεμελιουμένην ἐπὶ νέων βάσεων, βάσεων καθ' ἡμᾶς στερεῶν, αἵτινες, ἐγγυῶνται τὴν ἀπρόσκοπτον ἐφαρμογὴν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ θεσμοῦ καὶ θὰ προλάβουν οἰονδήποτε κλονισμόν αὐτοῦ, ὑλικὸν ἢ ἠθικόν, ὅστις θὰ συνεπήγετο ἴσως ἀνεπανόρθωτον βλάβην τῆς κοινων. ἡσυχίας τοῦ τόπου. Ἡ συνεχιζομένη οἰκονομικὴ κρίσις δὲν νομίζομεν, ὅτι θ' ἀπετέλει σοβαρὸν λόγον ν' ἀναβάλωμεν ἢ καὶ νὰ ματαιώσωμεν τὴν εἰσαγωγὴν τῶν κοινων. ἀσφαλίσεων. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διεθνῶς σήμερον ὁ θεσμὸς ὑφίσταται ἰσχυρότατα τὴν ἐπίδρασιν τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀνεργίας. Ἡ λειτουργία αὐτοῦ κατέστη ἐξαιρετικὰ δύσκολος καὶ ἡ οἰκονομικὴ του θέσις λίαν εὐπαθής. Ἐν τούτοις ὁμοίως παρέμεινεν ἐνίσχυι καὶ ὅπου τυχὸν ἐσημειώθη βασικὴ ἀντίδρασις ἐναντίον τοῦ θεσμοῦ, δὲν ἀπέβλεψεν αὐτὴ εἰς τὴν κατάργησίν του, ἀλλ' εἰς τὴν ἀντικατάστασίν του διὰ τῆς γενικῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλις ἀποτελεῖ πάντοτε ἓνα σταθμὸν κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀναγκαίαν ἀφετηρίαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τελειότερων λύσεων.

Ἡ λεγομένη «κρίσις τῶν κοινων. ἀσφαλίσεων» δὲν εἶναι παρά μία πλευρὰ τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἐκδηλουμένη ἐν τῇ κοινων. ἀσφαλίσει ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς μειώσεως τῶν ἐσόδων τῶν

άσφαλ. φορέων και τῆς αὐξήσεως τῶν δαπανῶν αὐτῶν και εἰς τινὰς χώρας και τῆς ἀπωλείας τῶν συσσωρευθέντων ἀσφαλ. κεφαλαίων. Διὰ τοῦτο κατεβλήθη πανταχοῦ προσπάθεια, ὅπως ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομική καχεξία δὲν καθίστα δυνατὴν τὴν αὐξῆσιν τῶν ἐσόδων, πραγματοποιηθοῦν περιορισμοί τινες τῆς ἀσφαλίσεως, ὑποβιβάζομένου κατὰ τι τοῦ ἐπιπέδου προστασίας τῶν ἠσφαλισμένων. Ἐπὶ τῆς βασικῆς ταύτης ἀντιλήψεως, τῆς ὅσον τὸ δυνατόν μειώσεως τῶν κοινωνικῶν τούτων βαρῶν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἐβασίσαμεν, ὡς κατωτέρω λεπτομερῶς θὰ ἐκτεθῆ, και τὸ Ἑλληνικὸν σχέδιον.

Προόδους κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν σημειῶναι ὁ θεσμὸς ἐν Βραζιλίᾳ, ὅπου ἐτέθη λήγοντος τοῦ 1931 εἰς ἐφαρμογὴν νόμος περὶ ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος, ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐνθα ὑπέστη ριζικὴν ἀναμόρφωσιν και βελτιώσιν ὁ νόμος περὶ τῶν ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐν Πολωνίᾳ ἐνθα ἐψηφίσθη ὁ νόμος περὶ ἐνοποιήσεως τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων μὲ ἀναδιοργάνωσιν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας και ἐπεκτάσεως ἐφ' ὅλοκλήρου τῆς χώρας τῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου, ἐν Ρουμανίᾳ, ἐνθα μετὰ μακρὰν προεργασίαν ἐψηφίσθη και ἐτέθη ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν πλήρες σύστημα κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ἐν Βελγίῳ, ἐνθα ἐπεξετάθη ὁ νόμος περὶ ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ εἰς τοὺς οἰκιακοὺς ἐργάτας, ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ἐνθα ἐπεξετάθη ἡ ἱατρικὴ ἀντίληψις εἰς τοὺς ἀνέργους και τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν, ἐν Ἑλβετίᾳ, ἐνθα μετὰ τὴν γνωστὴν κατὰ Δ)βριον 1931 διὰ referendum ἀπόρριψιν τοῦ νόμου περὶ λαϊκῆς ἀσφαλίσεως ἐψηφίσθη νόμος περὶ παροχῆς προσωρινῆς συντάξεως εἰς τοὺς γέροντας, χήρας και ὄρφανά, ἐν Δανίᾳ, ἐνθα ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν νόμοι περὶ γενικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας γήρατος και θανάτου. Ἐπίσης ἐν Οὐραγουάῃ, Ἰταλίᾳ, Ἰνδίαις, Αἰγύπτῳ και ἐν Σοβ. Ρωσίᾳ ἐγένοντο δευτερεύουσαι βελτιώσεις τοῦ θεσμοῦ.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἤδη ἀνωτέρω νομοθετικῶν μεταρρυθμίσεων σημειοῦται και ἕτερα ἀξιόλογος κίνησις πρὸς ἐπεξεργασίαν νόμων κοινων. ἀσφαλίσεων. Ἀναφέρομεν τὴν Ἰσπανίαν, ἐνθα συνέστη ἐπιτροπὴ πρὸς προπαρασκευὴν σχεδίου νόμου περὶ ἐνοποιήσεως τῶν κοινων. ἀσφαλίσεων, εἰσαγωγῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας και τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου, τὴν Ἰταλίαν, ἐνθα προπαρασκευάζεται ἡ ἀναθεώρησις τῆς νομοθεσίας τῆς ἐπανορθώσεως ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ, τὴν Ἰαπωνίαν, ἐνθα μελετᾶται σχέδιον περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Ἐπίσης εἰς τὸ Λουξεμβούργον, Λιθουανίαν και Νοτ. Ἀφρικὴν σημειοῦται ἀξιόλογος ἀσφαλιστικὴ κίνησις. Τὸ ἐπιστέγασμα ὅμως

όλων είναι αἱ συμβάσεις καὶ συστάσεις τῆς Γενεῦτης τοῦ 1933 περὶ ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου αἱ γενόμεναι δεχταὶ ὑπὸ τῆς 17ης Διεθνοῦς διασκέψεως ἐργασίας. Διὰ τῶν συμβάσεων τούτων, γενομένων δεκτῶν μὲ καταπληκτικὴν πλειοψηφίαν καὶ τῶν ἀδελφῶν συμβάσεων τοῦ 1925 «περὶ ἐπανορθώσεως τῶν ἐν τῇ ἐργασία ἀτυχημάτων καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν καὶ τοῦ 1927 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας» συνετελέσθη τὸ μνημεῖον ὡς ἐργὸν τῆς κωδικοποιήσεως ὁλοκλήρου τοῦ θεσμοῦ τῶν κοινῶν ἀσφαλίσεων εἰς διεθνεῖς συμβάσεις. Ἡ Ἑλλάς εἰσάγουσα σήμερον τὸν θεσμὸν εὐρίσκεται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἔχη πρὸ αὐτῆς τακτοποιημένον ὁλόκληρον τὸν θεσμὸν, μετὰ μακρὰν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν δοκιμασίαν εἰς διεθνεῖς συμβάσεις, καταρτισθείσας μετὰ ἐπισταμένην καὶ λεπτομερῆ διονύχισιν καὶ ν' ἀκολουθήσῃ μακρὰν ἐπικινδύνων πειραματισμῶν, τὴν προσήκουσαν κατεύθυνσιν.

* * *

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀπασχολήσωμεν τὴν Βουλὴν μὲ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ θεσμοῦ, οὐδὲ μὲ τὴν κοινωνικὴν ἀξίαν αὐτοῦ, διότι ἡ ἀπὸ πενταετίας γενομένη ἐνταῦθα ἐν τῷ τύπῳ συζήτησις ἔχει ἐπαρκῶς διαφωτίσῃ περὶ τῆς σημασίας καὶ χρησιμότητος τοῦ θεσμοῦ καὶ ἔχει καταδείξῃ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τοῦ θεσμοῦ τούτου, ὅστις εἶναι ἤδη εἰσηγμένος ἐν εὐρείᾳ ἢ περιορισμένῃ ἐκτάσει εἰς ὑπὲρ πενήτηνδεκάτην κράτη εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ὑδρογείου καὶ ἀποτελεῖ πλέον ἀναπόσπαστον τμῆμα τοῦ σημερινοῦ μας οικονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος.

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν κοινῶν ἀσφαλίσεων ἐν Ἑλλάδι παρ' ὅλην τὴν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἐξέλιξιν αὐτῶν, πᾶν ἄλλο ἢ ἰκανοποιητικὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ, διὰ τοῦτο δὲ καὶ δὲν ἐπεχειρήθη σοβαρὰ κριτικὴ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τῶν γενικωτέρων τῆς κοινωνικῶν σκοπῶν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐγένετο σκέψις εἰσαγωγῆς αὐτῆς.

Ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀτυχημάτων γινομένη λίαν ἀτελῶς μέχρι μὲν τοῦ 1915 κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀκουιλίου νόμου, ἐκτὸς τῆς μεμονωμένης προστασίας τῶν μεταλλευτῶν καὶ τῶν ναυτικῶν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ νόμου 551 τοῦ 1915 ἐμφανίζει μὲν ἀξιόλογον προστασίαν τῶν μισθωτῶν, πλὴν ὅμως οὐχὶ ἀπηλλαγμένην σημαντικῶν μειονεκτημάτων καὶ ἀτελειῶν. Οὕτως ὁ κύκλος τῶν προστατευομένων προσώπων εἶναι περιορισμένος, ὁ καλυπτόμενος κίνδυνος περιορίζεται εἰς μόνον τὸ βίαιον ἀτύχημα καὶ δὲν συμπεριλαμβάνει τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν. Ἡ μορφή τῶν χρηματικῶν παροχῶν, ὁ τρόπος τῆς ἀπονομῆς των, ἡ διαδικασία πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν, ἡ ἔλλειψις συστηματικῆς ὀργανώσεως τῶν μέσων προλήψεως τῶν ἀτυ-

χημάτων και ἡ ἀμφιβολία διὰ τὴν φερεγγυότητα τοῦ εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ὑποχρέου ἐργοδότη, παρὰ τὸ προβλεπόμενον προνόμιον, ἀποτελοῦν ἐπίσης σοβαρὰς ἀτελείας.

Ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀσθενείας εὐρίσκεται παρ' ἡμῖν ἐν ἐμβρυώδει μορφῇ. Ἐκτὸς τῶν παλαιῶν διατάξεων τοῦ Ἐμπ. Νόμου περὶ προστασίας τῶν ἀσθενούντων ναυτικῶν, προέβλεψεν καὶ ὁ νόμος 281 «περὶ σωματείων» τὴν σύστασιν ἀλληλοβοηθητικῶν ἐνώσεων ὡς καὶ ὁ νόμος 2868 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων» τὴν σύστασιν Ταμείων ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας. Οἱ νόμοι οὗτοι δὲν ἔτυχον μεγάλης πρακτικῆς ἐφαρμογῆς καὶ μόλις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δι' εἰδικῶν νόμων ἐδόθη ὠθησίς τις πρὸς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς ἀσφαλίσεως, ὡς διὰ τῶν νόμων περὶ ἀσφαλίσεως καπνεργατῶν, μυλεργατῶν καὶ ἀρτεργατῶν.

Ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου ἐμφανίζει μακροτέραν ἱστορίαν καὶ ἀξιολογωτέραν κίνησιν. Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1861 λειτουργεῖ τὸ Ναυτ. Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον διὰ τὴν κατὰ τῶν ἀνωτέρω κινδύνων ἀσφάλισιν τῶν ναυτικῶν. Βραδύτερον δι' εἰδικῶν νόμων συνεστήθησαν ταμεῖα συντάξεων σιδηροδρομικῶν μέχρις ὅτου ὁ νόμος 2868 τοῦ 1922 παρέσχε τὴν νομικὴν βάσιν πρὸς εὐρυτέραν ἐπέκτασιν τοῦ κλάδου τοῦτου τῆς ἀσφαλίσεως. Καὶ πράγματι συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦτον συνεστήθησαν ἱκανὰ ταμεῖα συντάξεων παρὰ τῶν σπουδαιότερων ἐπιχειρήσεων, περιλαμβάνοντα σημαντικὸν ἀριθμὸν ἠσφαλισμένων. Ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος 2868 περιεῖχε σημαντικὰς ἀτελείας καὶ ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλίσεως, τοὺς πόρους αὐτῆς καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀπαιτουμένας κυρώσεις. Νεώτεροι εἰδικοί νόμοι ὡς οἱ περὶ ἀσφαλίσεως καπνεργατῶν, μυλεργατῶν, ἀρτεργατῶν, ἐργατῶν τύπου κλπ. προέβλεψαν περὶ τῆς ἀσφαλίσεως μεγάλων εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν.

Ἡ ἀνωτέρω συνοπτικωτάτη ἔκθεσις πείθει ὅτι ἡ ἑλλην. κοινων. ἀσφάλισις εὐρίσκεται πράγματι παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γενέσει τῆς καὶ διέπεται ὑπὸ τελείως ἀνομοίων ἀρχῶν. Πολλοὶ φορεῖς, καλύπτοντες ἕκαστος κατ' ἰδιάζον σύστημα ὀρισμένους κινδύνους μὲ πολύπλοκον σύστημα εἰσφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας σπουδαίως συμβάλλει ἐμμέσως, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ κράτος, μὲ μικρὸν ἀριθμὸν ἠσφαλισμένων, μὲ καθορισμὸν μακρῶν προϋποθέσεων διὰ τὰς παροχὰς καὶ μὲ ἔλλειψιν παντὸς πνεύματος διὰ τὴν μεταξὺ των συνεργασίαν, μὲ ἀτελῆ ὀργάνωσιν τῆς προλήψεως τῶν κινδύνων ἀποτελοῦν εἰς ἀδράς γραμμὰς τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σημερινῆς θέσεως τῆς ἑλλην. κοινων. ἀσφαλίσεως. Εὐτυχῶς ἡ ἀσφαλιστικὴ αὕτη ἀρρυθμία δὲν ἔχει λάβη ἀκόμη σημαντικὴν παρ' ἡμῖν ἔκτασιν καὶ οὕτως διευκολύνεται μεγάλως ὁ Ἑλλην. νομοθέτης εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καλύτερου συστήματος καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὑγιῶν ἀρχῶν, τὴν

ὅποιαν θὰ παρεκώλυεν, ὡς συνέβη εἰς πολλὰ ἄλλα Κράτη ἢ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐν μεγάλῃ ἐκτάσει ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ κατὰ πεπλανημένον τρόπον.

* * *

Αἱ κρατοῦσαι σήμερον διεθνῶς ἀρχαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς : α) ἡ ὑποχρεωτικότης τῆς ἀσφαλίσεως, τῆς προαιρετικῆς ἢ ἐλευθέρως τοιαύτης τῆς στηριζομένης εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτομικοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ ἐν τῇ ζωῇ, τεινούσης πλέον νὰ ἐξαφανισθῇ.

β) ἡ εὐρύτης τοῦ κύκλου τῶν ἠσφαλισμένων δηλ. νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσφαλ. προσώπων μὲ ἴσην κατὰ τὸ δυνατόν μεταχειρίσιν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν.

γ) συμμετοχὴ ἠσφαλισμένων, ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ κράτους ἢ ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κατὰ ποικίλους συνδυασμοὺς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν πόρων τοῦ ἀσφαλ. φορέως.

δ) ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου.

ε) τόνωσις τῆς προληπτικῆς δράσεως τῆς ἀσφαλίσεως,

στ) δημιουργία ἀσφαλ. φορέων μὲ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἠσφαλισμένων καὶ μὴ ἐπηρεαζομένων ἐκ τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων ἐν ὀρισμένῳ τόπῳ ἢ κλάδῳ τῆς οἰκονομίας,

ζ) αὐτονομία ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων.

η) χρησιμοποίησις τῶν κεφαλαίων τῶν ἀσφαλιστ. ὀργανισμῶν πρὸς σκοποὺς εὐρυτέρας κοινωνικῆς σημασίας.

θ) ἡ χορήγησις ἱκανοποιητικῶν παροχῶν δι' ὧν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπανορθωθῇ ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη εἰς τὸν ἠσφαλισμένον.

ι) εὐθύνη τοῦ ἐργοδότη διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ διὰ τὴν τακτικὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν.

ια) ἐπίλυσις τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως προκυπτουσῶν διαφορῶν παρὰ ἰδίου διοικ. δικαστηρίου μὲ εὐρεῖαν συμμετοχὴν ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων.

Πλὴν ὅμως τῶν ἀνωτέρω παγκοσμίως παραδεδεγμένων ἀρχῶν κατωχυρωμένων καὶ εἰς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις ἐργασίας, περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων θεμελιοῦται τὸ σχέδιον κατὰ τὸ δυνατόν, ὅσον δηλ. ἐπιτρέπουν αἱ δυνατότητες τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας ἐμφανίζει τὸ σχέδιον, ὅπως καὶ ὁ νόμος 5733 μίαν ἀξίαν λόγου καινοτομίαν, ἥτις ἔχει ἀνάγκην, ἰδιαιτέρας ἐπεξηγήσεως, τὴν συγχώνευσιν δηλ. τοῦ κλάδου τοῦ ἀτυχήματος πρὸς τοὺς δύο ἄλλους ἀσφαλιστικοὺς κλάδους καὶ τὴν κατάρ-

γῆσιν τῆς ἀποζημιώσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος.

Ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ σημερινὴ ἀσφάλισις τῶν ἀτυχημάτων ἀποτελεῖ ἱστορικὴν συνέχειαν τῆς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον εὐθύνης πρὸς ἀποζημιώσεις ἐκ τοῦ Ἀκουιλίου νόμου μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πλέον πταῖσμα τοῦ ἐργοδότη, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ γεγονὸς τῆς ζημίας (ἀντικειμενικὸν πταῖσμα). Συνεπεία τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς προϋποθέσεως τοῦ πταίσματος, ἠϋξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποζημιωτέων περιπτώσεων καὶ ὠρίσθη κατ' ἀκολουθίαν, ὅτι δὲν ἀποκαθίσταται ὀλόκληρος ἡ ἐπελθούσα ζημία, ἀλλ' ἐν μέρος αὐτῆς. Μακρὰ ὅμως καὶ ἐπισταμένη ἔρευνα κατέδειξαν, ὅτι μετὰ τὴν ἀνωτέρω βασικὴν μεταβολήν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἀτυχημάτων, τὴν ἐξαφάνισιν δηλ. τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότη καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς εὐθύνης δὲν ὑφίσταται οὐδεμίαν νομικὴν ἀνάγκη νὰ διαχωρίζεται τῆς λοιπῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ νὰ διέπεται αὐτὴ ὑπὸ ἀνεξηγήτων πλέον νομικῶν ἰδιορρυθμιῶν, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ λοιπὴ κοινωνία ἀσφάλισις ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀκριβῶς ἀρχῶν στηρίζεται καὶ δὲν σκοπεῖ οὐδὲν ἄλλο παρὰ νὰ ἐπανορθώσῃ ὠρισμένης ζημίας, τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἐν τῷ ἐργατ. εἰσοδήματι ὁ μισθωτὸς καὶ διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ὁποίων εὐθύνεται ἐπὶ τῇ βάσει πλέον τῆς γενικωτέρας ἀρχῆς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ὁ ἐργοδότης. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐξέλιπεν ἡ ἀρχικὴ βασικὴ δικαιολογικὴ αἰτία τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ αἱ συνέπειαι τοῦ ἀτυχήματος δὲν εἶναι παρὰ εἴτε ἀσθένεια, εἴτε παροδικὴ ἢ διαρκὴς ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν ἢ καὶ ἀμφότερα, δὲν συντρέχει οὐδεμίαν ἀνάγκη νὰ διαχωρίζεται, ὡς ἴδιος κλάδος τὸ ἀτύχημα, ἀλλὰ δύναται, ἐφ' ὅσον μὲν προκαλεῖται δι' αὐτοῦ ἀσθένεια νὰ ὑπάγεται εἰς τὸν κλάδον τῆς ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον δὲ ἀναπηρία εἰς τὸν κλάδον τῶν συντάξεων, ἀρκεῖ μόνον νὰ περιλαμβάνωνται ὠρισμένοι λεπτομερειακαὶ διατάξεις προσαρμοζόμεναι πρὸς ἰδιάζουσιν φύσιν τῶν ἀτυχημάτων ἀπὸ τὴν μακρὰν παράδοσιν τοῦ ὁποίου δὲν δύναται τις τελείως ν' ἀποσπασθῆ. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ ἀσφαλίσει τῶν ἀτυχημάτων ἐπανορθοῦται καὶ ἡ μερικὴ ἀνικανότης, ἥτις μετὰ τὴν συγχώνευσιν μετὰ τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς ἀσφαλίσεως παύει γενομένη. Τὴν κατάργησιν ταύτην θεωροῦμεν ἀπολύτως ὀρθήν, διότι ὡς προκύπτει ἐκ τῆς πείρας εἰς πλείστας περιπτώσεις μερικῆς ἀνικανότητος ἐπέρχεται διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου πλήρης σχεδὸν προσαρμογὴ τῶν ἀπομεινουσῶν ἐπαγγελματικῶν δεξιότητων πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἀπαιτήσεις, ἰδίᾳ ὑπὸ τὸ σημερινὸν καθεστὼς τῆς μηχανικῆς ὀργανώσεως, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖ πλέον παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἰδιαιτέρας ἐκλεπτισμένης προσωπικῆς ἰκανότητος, ὥστε νὰ μὴ ὑφίσταται οὐδεμίαν ἀνάγκη τῆς ἐπανορθώσεως ταύτης. Τὸ μεσολαβοῦν μέχρι τῆς νέας ἐπαγγελματικῆς προσαρμογῆς χρονικὸν

διάστημα καλύπτει ἢ ἐπὶ διαιτίαν προβλεπομένη ἐπιδότησις «ἀτυχήματος» (ἄρθρ. 30). Ἐπὶ πλέον ἐκ τοῦ διδομένου ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὀρισμοῦ τῆς ἀναπηρίας (ἄρθρ. 33), καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος καὶ ἐπομένως δικαιούται τῶν εἰς γρῆμα παροχῶν καὶ ὅταν μετὰ τὴν πάθησιν ἢ βλάβην ὑπάρχει ἱκανότης πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὸ τρίτον, καταδεικνύεται, ὅτι ἡ κατάργησις τῆς περιπτώσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος δὲν ἀποτελεῖ σοβαρὰν μείωσιν τῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν, διότι παραμένει ἀρκετὸν περιθώριον πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν βαρειῶν περιπτώσεων μερικῆς ἀνικανότητος, ἐκείνων ἀκριβῶς, αἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην προστασίας. Ἀξία ἰδιαιτέρας σημειώσεως εἶναι καὶ ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ ἀποζημιώσις μέχρι τοῦδε τῶν μερικῶν ἀνικανότητων ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ποικίλας καταχρήσεις ἰδίᾳ εἰς αὐτοπραγματισμοὺς ἢ σκόπιμον παραμέλησιν τῆς ἐγκαίρου θεραπείας, καὶ ἀπετέλεσεν πραγματικὴν πληγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀτυχήματος. Τοῦτου ἕνεκεν εἶναι ἐκδηλὸς σήμερον ἡ γενικὴ κατεύθυνσις εἰς τὰς νομοθεσίας, τὰς διατηρούσας τὴν ἀποζημιώσιν τῆς μερικῆς ἀνικανότητος, ὅπως μὴ γοργηθῶνται ἀποζημιώσεις διὰ τὰς ἀνικανότητας τὰς μὴ ὑπερβαινούσας τὸ 20—25 ο]ο τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος.

Ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς καταργήσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος παρέχεται ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἐκτὸς τῆς ἐργασίας ἀτυχημάτων, ἅτινα καθ' ἀπάσας σχεδὸν τὰς νομοθεσίας, πλην τῆς Ἑλβετικῆς, Τσεχοσλοβακικῆς καὶ τῆς νεωτάτης Ρουμανικῆς ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τῶν ἐξ οἰκσδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐπερχομένων ἀναπηριῶν καὶ ἀσθενειῶν, ὅπερ εἶναι λύσις ἐξαιρετικῶς κύστηρά. Κατὰ τὸ σχέδιον, τὰ ἐκτὸς ἐργασίας ἀτυχήματα θὰ τυγχάνουν ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως, εὐνοϊκωτέρας τῶν ἐξ ἄλλης αἰτίας προκαλουμένων ἀσθενειῶν καὶ ἀναπηριῶν εἰς πλήρη ἐξομολοσίαν τῶν ἐκτὸς ἐργασίας πρὸς τὰ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀτυχήματα δὲν προσέβημεν ἐκ τοῦ φόβου τῶν καταχρήσεων.

Παρ' ὅλην ἔμως τὴν συγχώνευσιν τῶν ἀτυχημάτων πρὸς τὴν λοιπὴν ἀσφάλισιν δὲν ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον ν' ἀπαλλάξωμεν τὸν ἐργοδότην τῆς ἰδιαιτέρας διὰ τὰ ἀτυχήματα εἰσφορᾶς παρὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἔλλειψιν προσωπικοῦ πταίσματος, ἐφ' ὅσον πάντως συντελοῦν εἰς αὐτὰ οἱ ἰδιαιτέροι κίνδυνοι τῆς ἐπιχειρήσεως (μηχαν. ἐγκαταστάσεις, χρησιμοποίησις δηλητ. κλπ. οὐσιῶν), εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐκτεθειμένος μισθωτός.

Ἐτέρα καινοτομία ἀξία λόγου τοῦ Ἑλλ. σχεδίου εἶναι ἡ εἰς τὸν αὐτὸν ἀσφαλ. φορέα συνένωσις τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων. Κατὰ τῆς συνενώσεως ταύτης δύναται ν' ἀντιταχθῇ, ὅτι εἶναι διαφοροὶ οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, διάφορος ὁ βαθμὸς καὶ ἡ συχνότης τῶν ἀπειλούντων αὐτοὺς κινδύνων, ἔτι δὲ ἡ γενικωτέρα κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἀποψις τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποτροπῆς τῆς ἀναπτύξεως κοινῆς ἀσφαλιστικῆς συνειδή-

σεως, ἥτις δύναται ν' ἀγάγη εἰς δημιουργίαν κοινωνικῶς ἐπικινδύνου ὁργανώσεως. Ὁ τελευταῖος οὗτος λόγος ὑπῆρξεν ὁ ἐν Αὐστρία καὶ Γερμανία πρὸ δεκαδίων ἐτῶν ὑπαγορεύσας τὴν σύστασιν ἰδίων ἀσφαλ. ὁργανισμῶν πλὴν ὅμως τοῦτο δὲν ἠμπόδισε τὴν δημιουργίαν κοινῆς συνειδήσεως, ἥτις ὑφίσταται, οὐχὶ ἐκ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς νομοθεσίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ διαφορισμοῦ, ὅστις ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων. Ἄλλως τε σήμερον ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μας ὑφίσταται ἀσφαλ. ἐνότης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν (σιδηροδρομικοί, ναυτικοὶ κλπ.) ἐπίσης καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὁργανώσεις εἶναι πρὸ πολλοῦ μίκται.

Τὸ νομοσχέδιον περιορίζεται εἰς τὴν κάλυψιν τῶν κινδύνων ἀναπηρίας, γήρατος, θανάτου, ἀτυχημάτων καὶ ἀσθενείας καὶ δὲν περιλαμβάνει τὴν ἀνεργίαν. Ἡ μὴ ἀσφάλισις τοῦ κινδύνου τούτου ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου καὶ τὰ πρόσφατα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς περὶ τῆς ἀσφάλισεως ταύτης διδάγματα, ἰδίᾳ τῆς Γερμανίας καὶ Μ. Βρετανίας δὲν ἐπιτρέπουν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἀσφάλισιν ταύτην. Ἄλλως τε ὁ κίνδυνος οὗτος δὲν ἔχει καμμίαν ὁμοιότητα μὲ τοὺς ἄλλους κινδύνους οὐδ' εἶναι μαθηματικῶς ὑπολογισίμος μετὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν μορφήν τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ οἰκονομία καὶ τὰ δημογραφικὰ τοῦ τόπου πρόβλημα, νομίζομεν, ὅτι πρὶν ἢ εἰσαγάγωμεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἀσφάλισεως ταύτης, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξαντλήσωμεν προηγουμένως ὅλα τὰ ἄλλα μέσα θεραπείας τοῦ κοινωνικοῦ τούτου κακοῦ. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην τῆς οὐχὶ δι' ἐπιδομάτων, ἀλλὰ δι' ἄλλων ὑγιῶν μέσων θεραπείας τῆς ἀνεργίας ἡ Κυβέρνησις καταβάλλει συστηματικὰς προσπάθειας.

* *

Τὰ τρωτὰ τοῦ ὑπὸ τῆς προκατόχου Κυβεῆσεως ψηφισθέντος νόμου 5733 ἦσαν κυρίως τὰ ἑξῆς :

α') καίτοι ἀνεγνώριζε τὴν ἀνάγκην τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας τῶν ἀγροτῶν, ἐν τούτοις ἄφινεν αὐτοὺς κατὰ μέρος, περιλαμβάνον μόνον τὴν δυνητικὴν διάταξιν τῆς ἐπεκτάσεως εἰς τοὺς γεωργικοὺς, δασικοὺς καὶ κτηνοτροφικοὺς μισθωτοὺς. Ὡς ἀνεφέραμεν καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ μας ἐκθέσει περὶ τῆς ἀναστολῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 5733 σκοπὸς τῶν κοινῶν ἀσφαλίσεων εἶναι, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν παραγωγικὸν πληθυσμὸν τὸ αὐτὸ κατώτατον ὄριον προστασίας ἐναντίον τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζει τὸ ἄτομον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη πρόνοια συντελεῖ εἰς τὴν ὀφειλομένην ὁμοιόμορφον καὶ δικαίαν ἐξύψωσιν τῶν συνθηκῶν τοῦ βίου ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ καὶ εἰς τὴν ὁμοιογενῆ κατὰ συνέπειαν ἐξέλιξιν τοῦ κοινῶν βίου. Κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀγνοηθῇ μία μεγάλη μερὶς τοῦ παραγωγικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας καὶ

νά μείνη άνευ προστασίας. Αί ιδιάζουσαι όμως οικονομικάι και κοινωνικάι συνθήκαι έν τῇ υπαίθρῳ χώρα επέβαλον τήν κατά ιδιόρρυθμον τρόπον οργάνωσιν τῆς ασφαλίσσεως ταύτης. Τούτου ένεκα περιορίσθημεν έν τῷ νομοσχεδίῳ εἰς τοὺς γεωργικούς ἐργάτας, τοὺς διαμένοντας εἰς ἀστικά κέντρα δέν περιλαμβάνομεν έν τῷ παρόντι σχεδίῳ σχετικὰς διατάξεις, ἀφίσαντες, ὅπως τὸ κύριον τμῆμα τῆς ασφαλίσσεως, τὸ ἀφορῶν τοὺς ἀγρότας τῆς υπαίθρου ρυθμισθῇ δ' εἰδικοῦ νομοσχεδίου, εἰς οὗ τήν σύνταξιν ἀσχολεῖται ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ὑφυπουργός, και ὅπερ θέλει ὑποβληθῆ τάχιστα ὑπὸ τὴν ψῆφον ὑμῶν.

β') ἡ ἔναντι τῶν ἤδη λειτουργούντων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν Ταμείων ἀκολουθηθεῖσα λύσις δέν ἐθεωρήθη, διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους κατωτέρω έν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἀναφέρομεν, ὡς ἡ ὀρθότερα και ἀπηλλαγμένη κινδύνων διὰ τὰ λειτουργούντα Ταμεία, ἀλλὰ συγχρόνως και συμφέρουσα διὰ τὸν συνιστώμενον ὀργανισμόν. Διὰ τοῦτο ἠκολουθήσαμεν ἐτέραν λύσιν, ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἀπλουστέραν, τὴν τῆς ἀντασφαλίσσεως παρὰ τῷ συνιστωμένῳ ἰδρύματι κοινων. ασφαλίσσεων, ἣτις ὑπεδείχθη και ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Schoenbaum.

γ') ἡ καθιέρωσις τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ἀποτελεῖ σπουδαῖον κίνδυνον, οὐ μόνον ὑλικῶν καταχρήσεων, ἀλλὰ και τεραστίας ἠθικῆς φθορᾶς τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν κοινων. ασφαλίσσεων εἰς ἐποχὴν μάλιστα οἰκονομικῆς κρίσεως, ὅπως ἄλλωστε συνέβη σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς χώρας, τῶν ὁποίων ἡ νομοθεσία προβλέπει τὴν τοιαύτην παροχὴν. Καὶ ἀλλοχού μὲν ἰσχυροὶ κρατικοὶ προϋπολογισμοὶ δύνανται νὰ συμπληροῦν τὰ διὰ τῶν καταχρήσεων δημιουργούμενα κενά, παρ' ἡμῖν ὅμως τοιαύτη δυνατότης δέν ὑφίσταται και ἴσως θὰ κατελήγομεν εἰς πραγματικὴν κοινων. ἐπανάστασιν, έν περιπτώσει ἀδυναμίας τοῦ ἰδρύματος νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ἑποίας ἀνέλαβε ἀπέναντι τῶν ἠσφαλισμένων, διαχειριζόμενον τὰς εἰσφορὰς των. Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ μηδαμινοῦ ποσοστοῦ, ὅπερ εἶχεν ὀρισθῆ ὡς ἐπίδομα ἀσθενείας (40 ο)ο τοῦ ἀνεπαρκοῦς ἤδη ἡμερομισθίου) δέν ἐπρόκειτο νὰ πληρωθῆ σπουδαία ἀνάγκη τῶν ἠσφαλισμένων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους και διὰ νὰ καταστήσωμεν τὸ βᾶρος τῆς οἰκονομίας ἐλαφρότερον, νομίζομεν, ὅτι δέον νὰ μὴ συμπεριληφθῆ κατά τὴν ἑναρξιν τοῦλάχιστον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, μεταξὺ τῶν παροχῶν και τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, παρὰ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀτυχήματος, ὅπου οἱ κίνδυνοι τῶν καταχρήσεων εἶναι πολὺ μικρότεροι. Ὁ λόγος οὗτος ἄλλως μᾶς ἐπεισεν, ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα ἀκινδύνως ν' αὐξήσωμεν τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀτυχήματος εἰς 60 ο)ο, ἀντὶ τῶν 40 ο)ο, τὸ ὅποιον προέβλεπεν ὁ ἀνασταλαεὶς νόμος.

Διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης μειοῦται ἡ εἰσφορὰ τῆς ασφαλίσσεως κατά τῆς ἀσθενείας κατά 1 ο)ο.

δ') τὸ ἀκολουθούμενον έν τῷ κλάδῳ τῆς ασφαλίσσεως κατά τῆς ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου

οικονομικὸν σύστημα τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου θεωροῦμεν, καίτοι ὁ καθηγητῆς κ. Schoenbaum δι' ἀδρῶν ἐπιχειρημάτων θεωρεῖ αὐτὸ ἀπολύτως ἄρτιον, ὡς ἐνέχον πλείστους κινδύνους, ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐξαιρετικῶς βαρὺ διὰ τὴν σημερινὴν θέσιν τῆς οἰκονομίας μας. Πράγματι κατὰ τὴν ἐποχὴν, τὴν ὅποίαν ἀτυχῶς διατρέχομεν, τῆς νομισματικῆς ἀσταθείας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀρρυθμίας, ἣτις ἐπληξεν καὶ ἄλλα κράτη, ἀσυγκρίτως ὑγιέστερα τοῦ ἡμετέρου, δὲν εἶνε οἰκονομικῶς σκόπιμος ἢ συγκέντρωσις μεγάλων κεφαλαίων, τὰ ὅποια κατ' ἀνάγκην συσσωρεύονται διὰ τοῦ συστήματος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου. Τὰ κεφάλαια ταῦτα ὅσονδῆποτε ἐπιμελῆς καὶ ἂν εἶναι ἢ ἐπένδυσις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαφύγουν τὸν ἐνδεχόμενον κίνδυνον νομισματικῆς ὑποτιμῆσεως ἢ καὶ ἄλλους κινδύνους. Συνήθως γίνεται σύγκρισις μεταξὺ τῶν τοποθετήσεων τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῶν κεφαλαίων τῶν κοινῶν. Ἀσφαλίσεων καὶ ὑποστηρίζεται, ὅτι ὅπως καθίσταται δυνατὸν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν ν' ἀποφεύγη ἐν μέρει τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας τῶν συσσωρευομένων κεφαλαίων, θὰ καθίστατο τοῦτο δυνατὸν καὶ εἰς τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις.

Ἡ σύγκρισις αὕτη εἶναι τὸ ὀλιγώτερον ἀτυχῆς διότι ἐν τῇ ἰδιωτικῇ οἰκονομίᾳ κρατεῖ πλήρης ἐλευθερία ἐν τῇ ἐπενδύσει τῶν κεφαλαίων καὶ δύνανται ν' ἀκολουθηθοῦν ποικίλοι τρόποι τοποθετήσεως εἰς τοὺς ὁποίους πρυτανεύουσα σκέψις εἶναι ἢ ἀσφαλῆς καὶ ἐπικερδῆς τοποθέτησις, μὴ ἀποκλειομένων οὐδὲ τῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν τοποθετήσεων. Ἀντιθέτως εἰς τὰς κοινῶν ἀσφαλίσεις τίθενται ἀναγκαιῶς ποικίλοι περιορισμοί, ὑποδεικνύονται μόνον ὀρισμένοι τρόποι ἐπενδύσεως καὶ δὴ τοιοῦτοι ἐξυπηρετοῦντες κατὰ μέγα μέρος εὐρυτέρους κοινωνικοὺς σκοποὺς. Περαιτέρω ἢ συλλογικὴ διοίκησις τῶν ἀσφαλ. φορέων καὶ αἱ γραφειοκρατικαὶ αὐτῶν διατυπώσεις ἀποτελοῦν ἀκόμη σοβαρὸν ἐπιπρόσθετον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἄμεσον προσαρμογὴν τῆς οἰκονομικῆς του πολιτικῆς πρὸς τὰς ἐναλλασσομένας οἰκονομικὰς συνθήκας. Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ καθηγητῆς κ. Schoenbaum στηριχθεὶς προφανῶς εἰς ἐσφαλμένης πληροφορίας περὶ τῆς κατ' ἡμῖν ἀποδόσεως τῶν τοποθετούμενων κεφαλαίων παρεσύρθη εἰς τελείως ἐσφαλμένους ὑπολογισμούς. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πράγας ἔλαβεν, ὡς βᾶσιν (ἐκθεσίς του σελ. 17), ὅτι τὸ μέσον καθαρὸν ἐπιτόκιον τῆς τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ἰδρύματος θὰ εἶναι διὰ τὴν πρώτην πενταετίαν 7 0/0. Μετὰ ταῦτα δὲ μειούμενον διαδοχικῶς κατὰ πενταετίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατέλθῃ κάτω τῶν 5 0/0, οὔτε μετὰ 20 ἔτη. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ ἑτέρα σκέψις σοβαρὰ μᾶς ἀναγκάζει νὰ μὴ ἐφαρμόσωμεν τὸ σύστημα τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου. Τὸ ἀσφάλιστρον τοῦτο εἶναι κατ' ἀνάγκην ὑψηλὸν (11,6 0/0) καὶ ὑπὸ τὴν σημερινὴν κατάστασιν

της Έθν. Οικονομίας, της οποίας και το ελάχιστον περιθώριον έχει αφαιρέσει δια φορολογικούς σκοπούς το κράτος, δεν θα ήτο δυνατόν να γίνη άνεχτόν.

Πρόχειρον βλέμμα εις τους ισολογισμούς των ανωνύμων εταιρειών πείθει περί τούτου και τον πλέον δύσπιστον.

Περί τὰ 800,000,000 δρ. θα έδει ν' αφαιρεθῶσι δια τήν ασφάλισιν εκ της οικονομίας του τόπου εξ ὧν υπερτετρακόσια πενήκοντα εκ μόνων των εργοδοτών. Είναι προφανές, ότι αφαιρέσεις τούτου ποσού θα εκλόνηζεν ανεπανορθώτως την Έθν. Οικονομίαν, άλλ' ούτε και επίπτωσης του ποσού τούτου επί της αρκετά ήδη περιορισμένης καταναλώσεως θα ήτο δυνατή. Συνεπώς δέον επί θυσία έστω μερικῶν θεωρητικῶν αρχῶν να εφαρμοσωμεν το έτερον σύστημα το καλούμενον «διανεμητικόν», καθ' ὃ η εισφορά κανονίζεται κατ' έτος αναλόγως των πραγματοποιηθησομένων δαπανῶν. Κατ' άμιγῆ εφαρμογήν του συστήματος τούτου, η εισφορά θα έδει κατ' έτος ν' αυξάνεται, συνεπεία τούτου θα υπήρχε μία μεγάλη άβεβαιότητα εις τὰς οικονομικάς μας συναλλαγὰς.

Δια τον λόγον τούτον έπροτιμήσαμεν ν' ακολουθήσωμεν μικτόν σύστημα, καθ' ὃ το ασφάλιστρον θα παραμένει σταθερόν επί πενταετίαν, αυξανόμενον κανονικῶς κατὰ πενταετίαν και δὴ κατὰ τὸ έν τρίτον επί εξ πενταετίας, όποτε κατὰ τὸ 1964 θα φθάση έν ὄριον, εις τὸ όποίον θα παραμείνη σταθερόν. Δια του υλοθετουμένου μικτού ασφάλιστρον δια του όποίου τὸ συνολικόν ποσόν της επιβαρύνσεως της οικονομίας του τόκου δεν θα υπερβῆ κατὰ τήν πρώτην πενταετίαν τὰ 410 εκατομμύρια δραχμῶν (6,98 0)0) επιτυχάνονται δύο τινά : α') προλαμβάνεται η εις τὸ μέλλον μεγάλη αύξησις του ασφάλιστρον δια του σχηματισμού αποθεματικῶν κατὰ τὰ πρώτα έτη της εφαρμογῆς του θεσμοῦ και των όποίων η ασφαλής τοποθέτησις καθίσταται προβληματική και β') επιτυγχάνεται ὁ σχηματισμός αποθεματικῶν χρησίμων μόνον δια τήν συμπλήρωσιν του ύγειον. έξοπλισμοῦ του ιδρύματος. Σημειωτέον τέλος, ότι τὸ διανεμητικόν σύστημα ακολουθοῦν ήδη η Γερμανία και η Αυστρία μετα τήν πλήρη έξανέμισιν δια της νομισματικής των καταβαρῶσεως των επί δεκάδας έτων δια του συστήματος του μέσου ασφάλιστρον συγκεντρωθέντων κεφαλαίων.

ε') ὁ εμφανιζόμενος υπερσυγκεντρωτικός χαρακτήρ του συνιστωμένου ασφαλιστικοῦ φορέως, η γενική και άόριστος διατύπωσις έν τῷ νόμῳ 5733 των άφορώντων τήν διοίκησιν αυτού, η έντονος επ' αυτού κρατική έποπτεία και η μη έπαρκής κατοχύρωσις της αὐτοτελείας του φορέως άπετέλουν κινδύνους σοβαροτάτους, δυναμένους να κλοπίσουν η και να καταβαρῶσουν τήν ασφάλισιν. Τούτου ένεκα τὸ σχέδιον σύμφωνον πρός τήν αρχήν, ότι η συστηματική διαχείρισις της κοινων. οικονομίας επιβάλλει τήν συνένωσιν των διαφόρων κλάδων της ασφάλισεως εις ένιαῖον φορέα διατηρεῖ

τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα καὶ ἀποφεύγον τὴν ἐντονὸν διάθεσιν τῆς ὑπερτροφίας τῆς ἀτομικότητος πρὸς αὐτοδιοίκησιν περιορίζεται νὰ τονώσῃ ἀπλῶς τὸν ἀποκεντρωτικὸν χαρακτῆρα τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὧν νὰ ἐξασφαλίσῃ συνεχῆ καὶ ἀγρυπνὸν ἐποπτείαν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν. Παραλλήλως τὸ νέον σχέδιον ἐξασθενίζει κατὰ τι τὴν ἐπὶ τῆς ἀσφαλ. ὀργανισμοῦ ἀσκουμένην κρατικὴν ἐποπτείαν, ἣτις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀμφίστομος μάχαιρα καὶ περιορίζει αὐτὴν ἀπλῶς εἰς τὸν ρόλον τοῦ ἐπόπτου τῆς πιστῆς τηρήσεως τοῦ νόμου καὶ τῆς ἀφαιρεῖ πᾶσαν μέρμυραν περὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω κεντρικῶν σημείων καὶ πλεῖστα ἄλλα λεπτομερειακὰ ἔχρηζον διορθώσεως καὶ σαφεστέρας διατυπώσεως ἢ καὶ ἀπλοποιήσεως καὶ κολακευόμεθα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τὸ τὸ ὑπὸ τὴν ψῆφον ὑμῶν ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον εἶναι ὅσον ἦτο δυνατόν ἀπηλλαγμένον μειονεκτημάτων. Ἐπίσης ἀναγκαῖον ἐθεωρήσαμεν νὰ καταρτίσωμεν λεπτομερῆ προϋπολογισμὸν τῶν ἀπαιτηθησομένων διοικητικῶν καὶ ἄλλων γενικωτέρων δαπανῶν τοῦ ἰδρύματος, οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ἡεἰκὼν τοῦ διοικητικοῦ μηχανισμοῦ, ὥστε πρόκειται νὰ δημιουργηθῇ διὰ τῶν κοιν. ἀσφαλίσεων. Πρὸς πρόληψιν τοῦ κινδύνου θεσπίσεως περιττῶν δαπανῶν ἢ τοιούτων ὑπερβαίνουσῶν τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τοῦ ὀργανισμοῦ ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ προβλέψωμεν εἰς τὸ νέον σχέδιον ἀνώτατον ὄριον ποσοστοῦ διὰ τὰς διοικητικὰς δαπάνας τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐπίσης ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ συνοδεύσωμεν τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν καὶ μὲ λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς ἀπαιτηθησομένης ὑγειονομ. ὀργανώσεως τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναγκαιούσης πρὸς τοῦτο δαπάνης.

Ἀπὸ ἀπόψεως νομοτεχνικῆς, τὸ σχέδιον περιορίζεται εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν βασικῶν γενικῶν διατάξεων ἀφίνον σκοπίμως πολλὰ κενὰ καὶ παραπέμπει τὴν ρύθμισιν λεπτομερειακῶν ζητημάτων εἰς κανονισμοὺς. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν γενικῶς κρατοῦσαν σήμερον διεθνῶς κατεύθυνσιν, ὅπως οἱ νόμοι, ἰδίᾳ οἱ κοινωνικοὶ εἶναι ἀπλᾶ πλαίσια συμπληρούμενα διὰ τῆς θελήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων. Οὕτως οὐ μόνον ἀποφεύγονται τὰ τρωτὰ ἐκ τῆς δυσκινήσεως τῆς νομοθετικῆς μηχανῆς καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ εὐκολωτέρα προσαρμογὴ πρὸς τὰς ἐναλλασσομένας συνθήκας τῆς πραγματικότητος, ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτονομία τοῦ ἀσφαλ. φορέως καθίσταται πληρεστέρα καὶ αἱ ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων λεπτομερέστερον διονυχίζονται καὶ ἱκανοποιοῦνται.

Τὸ σχέδιον διαιρεῖται εἰς 6 μέρη.

Τὸ Α' μέρος (ἄρθρ. 1—12) ἐξετάζει τὴν ἔκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως καὶ τὰς γενικὰς διατάξεις.

Τὸ Β' μέρος (ἄρθρ. 13—25) τὴν διοικ. καὶ οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλίσεως.

Τὸ Γ' (ἄρθρ. 26—50) τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως.

Τὸ Δ' (ἄρθρ. 51—60) τὴν ἀπονομήν τῶν παροχῶν καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀμφισβητήσεων.

Τὸ Ε' (ἄρθρ. 61—63) τὸ Συμβούλιον Κοινῶν Ἀσφαλίσεων.

Τὸ ΣΤ' (ἄρθρ. 64—68) τὰς κυρώσεις καὶ τελικὰς διατάξεις.

Εἰς τὰς ἐπομένους ἐπεξηγήσεις μας ἐπὶ τῶν διαφόρων διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, παρελάβομεν ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς λεπτομεροῦς καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς συντεταγμένης αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου 5733 τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν διεθνή θέσιν τοῦ θεσμοῦ πληροφορίας, τὰς ὁποίας συνεπληρώσαμεν, ὅπου τυχὸν ὑφίστατο τοιαύτη ἀνάγκη.

* * *

Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν καθ' ἕκαστα ἀνάλυσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς :

Ἡσφαλισμένα πρόσωπα. Εἰς τὸ ἄρθρ. 2 τίθενται αἱ θετικαὶ προϋποθέσεις τῆς ἀσφαλ. ὑποχρέωσεως καὶ εἰς τὸ ἄρθρ. 3 αἱ ἀρνητικαὶ τοιαῦται. Ἡ θέσπισις τῶν προϋποθέσεων τούτων γίνεται δι' ἐνιαίου καὶ γενικοῦ κανόνος δι' ὁλόκληρον τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τρόπον ἀπλοῦν πρὸς ἀποφυγὴν πολλαπλῶν νομικῶν ἀμφισβητήσεων. Ἡ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παροχὴ ἐξηρητημένης ἐργασίας οἰουδήποτε εἶδους, εἴτε σωματικῆς, εἴτε πνευματικῆς, ἀδιαφόρως τοῦ συνδέοντος τὸν μισθωτὸν καὶ ἐργοδότην νομικοῦ τύπου, ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ θεμελιώνει τὴν ἀσφαλιστικὴν ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίστανται αἱ ἀρνητικαὶ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 3. Τὸ σχέδιον δὲν καθορίζει εἰδικώτερον τὴν ἐργασίαν, ἥτις συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας ἀρχὰς τοῦ δικαίου δεόν νὰ εἶναι ἐπιτετραμμένη καὶ ἐξηρητημένη καὶ νὰ παρέχεται κατὰ κύριον ἐπάγγελμα. Χαρακτηριστικὰ τῶν διακριτικῶν τούτων δὲν θέτει τὸ σχέδιον, ἀλλ' ἀφίνει εἰς τὴν ἐρμηνείαν νὰ προσδιορίσῃ ταῦτα. Ἡ ἐρμηνεία θὰ βασισθῇ εἰς τὴν ἐρευναν τῶν ἐν ἐκάστη συγκεκριμένη περιπτώσει ὑφισταμένων συνθηκῶν. Δυσκολίαι μόνον γεννῶνται ἐπὶ τῶν μικρῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένων ἐπαγγελματιῶν, τῶν μεσολαβούντων δηλ. ἐκείνων προσώπων, ἅτινα ἀναλαμβάνουν ἐργασίαν κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατόπιν ταῦτα προσλαμβάνουν, βοηθητικὰ πρόσωπα ἅτινα καὶ ἀμείβουν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων μισθωτῶν. Τὰ πρόσωπα ταῦτα εὐρίσκονται εἰς τὸ μέσον μεταξὺ αὐτοτελῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ μισθωτῶν. Ταῦτα προσωπικῶς μὲν εἶναι ἀνεξάρτητα, οἰκονομικῶς δὲ ἐξηρητημένα, ὡς ἐργαζόμενα διὰ λῆσμον ἄλλου. Πλεῖστοι ξένοι νομοθεσίαι περιλαμβάνουν περὶ τούτων εἰδικὰς διατάξεις. Τὸ σχέδιον δὲν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ περιλάβῃ τοιαύτας ἀφῆσαν εἰς τὴν ἐρμηνείαν νὰ ἐκτιμῆσθαι τὰς συνθήκας τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, πρὸς διαμόρφωσιν κανόνων περὶ τῆς ἐξαρτήσεως ἢ μὴ τῆς τοιαύτης ἐργασίας.

Τὸ σχέδιον ἐπίσης δὲν προσδιορίζει τὴν ἔννοϊαν τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος ἀφῆνον εἰς τὴν ἐπιστήμην τῶν καθορισμὸν τῶν διακριτικῶν γνωρισμάτων, πάντως ἡ ἐργασία δὲν πρέπει νὰ εἶναι παρεπομένη, οὐδὲ νὰ παρέχεται ἐπ' εὐκαιρία. Ἡ διάρκεια ἢ ἡ συνέχεια τῆς ἐργασίας ἔχουν τὴν σημασίαν ἀπλοῦ τεκμηρίου.

Τὸ σχέδιον δὲν ἀπήτησε τὴν ὑπαρξίν ὠρισμένων προσωπικῶν ιδιοτήτων, οὐδὲ ἐθεώρησεν, ὡς κώλυμα ὡς συμβαίνει μὲ πολλὰς ξένας νομοθεσίας, τὴν ὑπαρξίν στενοῦ συγγενικοῦ δεσμοῦ μεταξὺ παρέχοντος καὶ λαμβάνοντος τὴν ἐργασίαν. Ἡ μεταξὺ τῶν διὰ στενοῦ συγγενικοῦ δεσμοῦ συνδεομένων προσώπων παροχὴ ἐργασίας θὰ κριθῆ κατὰ τοὺς γενικοὺς κανόνας, τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω.

Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων, τὸ σχέδιον ἀκολουθοῦν τὰς πλέον ἐξελιγμένας ἐκ τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν δὲν θέτει οὐδὲν ὄριον ἡλικίας ἢ μισθοῦ. Πράγματι ἀριθμὸς τις ξένων νομοθεσιῶν ἀποκλείει τῆς ἀσφαλίσεως τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ πληροῦντα τὰς βασικὰς προϋποθέσεις τῆς ἀσφαλιστικῆς ὑποχρέωσεως δὲν ἔχουσι συμπληρώσει εἰσέτι ἢ ἔχουσι ὑπερβῆ ὠρισμένον ἔτος τῆς ἡλικίας των. Τοιοῦτον κατώτατον ὄριον ἡλικίας προβλέπουσι διὰ μὲν τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας αἱ νομοθεσίαι Μ. Βρετανίας (16ον ἔτος), Ἰρλανδίας (16ον ἔτος), Πορτογαλλίας (15ον ἔτος), Γαλλίας (11ον ἢ 13ον ἔτος, ἀναλόγως τῆς περατώσεως ἢ μὴ τῆς στοιχ. ἐκπαιδεύσεως) καὶ Νορβηγίας (15ον ἔτος), διὰ δὲ τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου αἱ νομοθεσίαι Γαλλίας (13ον ἔτος), Βουλγαρίας καὶ Ὀλλανδίας (14ον ἔτος), Ἰσπανίας, Ἰρλανδίας, Μ. Βρετανίας, Ἰταλίας, Πολωνίας καὶ Τσεχοσλοβακίας (16ον ἔτος), Αὐστρίας δι' ἀσφάλισιν ὑπαλλήλων (17ον ἔτος). Τὸ σχέδιον δὲν προβλέπει τοιοῦτον ὄριον ἡλικίας ἐφ' ὅσον διὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἰσχυούσης προστατευτικῆς ἐργατ. νομοθεσίας ὑπάρχουσι θεσπισμένα ὄρια ἡλικίας, πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὁποίων ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάληψις μισθωτῆς ἐργασίας καὶ ἐπομένως ἡ ὑπαγωγή εἰς τὴν ἀσφάλισιν (πρβλ. νόμον ΔΚΘ') «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων». Ὁ ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἀποκλεισμὸς τῶν ὑπερβάντων ὠρισμένον ὄριον ἡλικίας προσώπων, τὸν ὁποῖον προβλέπουσι ξένοι τινὲς νομοθεσίαι δικαιολογεῖται ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι ἡ ὑπαγωγή τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου μεγάλης ἡλικίας ἀποτελεῖ κακὸν κίνδυνον καὶ δημιουργεῖ εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἀσφαλίσεως σημαντικὴν ἐπιβάρυνσιν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον προβλέπουσι ἀποκλεισμὸν ἀπὸ μὲν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας αἱ νομοθεσίαι Μ. Βρετανίας (διὰ τοὺς ὑπερβάντας τὸ 70ὸν ἔτος) καὶ Ἰρλανδίας (τὸ 65ον ἔτος), Χιλῆς (65ον), Πορτογαλλίας (75ον), ἀπὸ δὲ τῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου αἱ νομοθεσίαι Λουξεμβούργου, Ἰσπανίας, Μ. Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας

(65ον έτος), Βουλγαρίας και Γαλλίας (60ον).

Τò σχέδιον δέν αποκλείει τής ασφάλισης τὰ ηλικιωμένα πρόσωπα, καθόσον ήθέλησε κατά τήν πρώτην κυρίως εφαρμογήν νά περιλάβη και τὰ πρόσωπα ταύτα, άτινα ουδέμίαν ευθύνην φέρουσι διότι δέν εισήχθη ένωρίτερον ή κοινωνική ασφάλις. Άλλως τε ώς εκθέτει λεπτομερώς εις τήν οικονομικήν και μαθηματικήν του έκθεσιν ό καθηγητής κ. Schoenbaum διά μικράς επιβαρύνσεως τών μελλοντικών γενεών ελαφρύνεται σημαντικώς τò βάρος τής ασφάλισης εκ τής υπαγωγής εις αυτήν τών ηλικιωμένων προσώπων τής σημερινής γενεάς.

Επίσης καθ' όρισμένας νομοθεσίας ή υπαγωγή τών μισθωτών εις τήν ασφάλισιν έξαρτάται εκ τού ποσού τού εργατικού μισθού δηλ. αί έν λόγω νομοθεσίαι αποκλείουσι τής ασφάλισης τούς μισθωτούς τών όποιων τò εκ τής εργασίας έσοδον υπερβαίνει όρισμένον όριον. Τοιούτον όριον καθορίζουσι διά τήν ασφάλισιν αναπηρίας, γήρατος, και θανάτου. Μ. Βρετανίας και Ίρλανδίας (250 λίραι έτησίως), Ίαπωνίας (1200 γεν. έτησίως) Λιθουανίας (4800 λ. έτησίως), Λουξεμβούργου (10.000 φρ. έτησίως), Νορβηγίας (6.000 κορώνας έτησίως), και Ούγγαρίας (6.000 πέγκο) διά δέ τήν ασφάλισιν αναπηρίας, γήρατος και θανάτου αί νομοθεσίαι Γαλλίας (18000 φρ. έτησίως διά τούς κατοικοῦντας εις πόλεις πληθυσμού άνω τών 200.0000 κατοίκων και 15.000 φρ. έτησίως διά τούς κατοικοῦντας εις μικροτέρας πόλεις, τò δέ όριον τούτο αυξάνεται κατά 2.000 φράγκα δι' έκαστον τέκνον χωρίς όμως νά δύναται νά υπερβή τας 25.000 φράγκων έτησίως), Γερμανίας (διά μόνους τούς υπαλλήλους 8400 μάγκα έτησίως) Μ. Βρετανίας (διά μόνους τούς υπαλλήλους λίραι 250 έτησίως), Ίταλίας (διά μόνους τούς υπαλλήλους 9600 λιρέτται έτησίως), Ούγγαρίας (διά μόνους τούς υπαλλήλους 6000 πέγκο έτησίως) και Ολλανδίας (διά πάντας τούς ήσφαλισμένους 2000 φιορίνια έτησίως). Επίσης έν τῷ νεωτάτῳ ρουμ. νόμῳ προβλέπεται όριον καθοριζόμενον υπό τής γεν. συνελεύσεως τού κεντρικού ιδρύματος τών κοινων. ασφάλισεων. Αντιθέτως ουδέν όριον μισθοῦ προβλέπεται διά τήν υπαγωγήν εις τήν ασφάλισιν εις τας νεωτέρας νομοθεσίας, όπως εις τήν Αυστριαν, Βέλγιον, Βουλγαρίαν, Πολωνίαν, Τσεχοσλοβακίαν και Ρωσσίαν. Τò σχέδιον ακολουθοῦν τας νεωτέρας νομοθεσίας δέν έξαρτᾷ τήν υπαγωγήν τών μισθωτών εις τήν ασφάλισιν εκ τού ποσού τής άμοιβής, διότι έχει υπ' όψιν τò κατά τήν παρούσαν εποχήν ευμετάβλητον τών οικονομικών συνθηκών, καθ' ός είναι δυνατόν πρόσωπα πλουσίας ήδη άμειβόμενα βραδύτερον λόγω τής κρίσεως ή τών συμπτώσεων τών επιχειρήσεων νά υποβιβασθοῦν εις χαμηλά επίπεδα αντιμισθίας όποτε βεβαίως υπαγόμενα εις τήν κοινων. ασφάλισιν δέν θα δύνανται νά επωφεληθοῦν τού προδιαδραμόντος χρόνου. Έννοεΐται, ότι διά τούς

ύψηλῶς ἀμειβομένους, τόσον αἰ πρὸς τὴν ἀσφάλισιν εἰσφοραὶ τῶν ἔσον καὶ αἰ πρὸς αὐτοὺς παροχαὶ ταύτης ὑπόλογίζονται ἐπὶ ἡμερησίῳ μισθοῦ οὐχὶ ἀνωτέρου τῶν 160 δραχμῶν.

Ἡ ὑπαγωγή εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς ἀποτελοῦσα ὑποχρέωσιν χαρακτηῖρος δημοσίου δικαίου καὶ συνεπάγουσα ὠρισμένας ποινικὰς καὶ διοικητικὰς κυρώσεις συνδέεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐδαφικότητος, ἀφορᾷ δηλ. μόνον τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχοντας ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίαν μισθωτοῦς. Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀκολουθεῖ τὸ σχέδιον μὲ μόνην τὴν ἐξαιρέσιν διὰ τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια παρέχουν ἐργασίαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλην. ἐπικρατείας, ἀλλὰ πρὸς ἐργοδότην ἐδρεύοντα ἐν τῇ χώρᾳ. Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη θὰ εἶναι, εἴτε γενικὴ ἐξ ὅλης τῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε εἰδικὴ ἐκ κλάδου τινος αὐτῆς ἀναλόγως τῶν ἰδιαίτερον συνθηκῶν ἐκάστης περιπτώσεως. Διὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης πρόκειται νὰ προστατευθοῦν ἀσφαλιστικῶς ὑπάλληλοι ἐπιχειρήσεων κυρῶς Τραπεζιτικῶν, οἵτινες μετατίθενται εἰς ὑποκ)ματὰ αὐτῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἐν τῷ σχεδίῳ μνημονεύονται ἰδιαίτερος τὰ πληρώματα τῶν ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίων καὶ πλοιαρίων. Ἡ ἰδιαίτερα μνεία ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν τυχόν ὑπὸ ἰδιότητα μέλους πληρώματος ὑπηρετούντων κυρίων τῆς ἐπιχειρήσεως. Πρόκειται δηλ. περὶ μιᾶς ἀποκλίσεως ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν μόνον τῶν μισθωτῶν. Ἡ ἀπόκλισις αὕτη δικαιολογεῖται διὰ τῆς ἐκ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ναυτ. Ἀπομαχικοῦ Ταμείου δημιουργηθείσης μακρᾶς παραδόσεως, στηριζομένης εἰς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρετοῦντα πρόσωπα ἐκτίθενται εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους.

Ἐν τῷ σχεδίῳ λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τῶν Δ. Συμβουλίῶν τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἅτινα ἀμοίβονται ἐκ τῶν ταμείων τῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τακτικῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀπασχολήσεώς των μὲ τὰς σωματειακὰς ὑποθέσεις. Ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπομακρύνονται χάριν τῆς ἐξυπηρέτησεως τῶν σωματ. ὑποθέσεων ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐφ' ὠρισμένον χρόνον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς τάξεώς των, εὐλογον εἶναι νὰ μὴ στερῶνται τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἀσφαλίσεως. Ἐν προκειμένῳ θέσιν ἐργοδότη ἐπέχει τὸ Σωματεῖον.

Εἰς τὸ ἀρθρον 3 καθορίζονται αἱ ἀρνητικαὶ προϋποθέσεις δηλ. αἱ ἐξαιρέσεις ἐκ τῆς ἀσφαλ. ὑποχρεώσεως. Αἱ ἐξαιρέσεις αὗται ὑπηγορεύθησαν ἐκ τῶν κατωτέρω ἐκτιθεμένων λόγων.

1) Διὰ τοὺς ὑπάλληλους καὶ ὑπῆρέτας τοῦ κράτους καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον οὗτοι δύνανται νὰ τύχῃσι συντάξεως ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, εἶναι προφανές, ὅτι ἀπολαμβάνουσι προστασίας ὠρισμένης ἐκτάσεως. Καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν ἀσθενείας αὐτῶν

υφίστανται πρόνοιά τις, πάντως ανεπαρκής, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ συμπλήρωσις ἐξέρχεται τοῦ πλαισίου τοῦ νόμου τῶν κοιν. ἀσφαλίσεων.

Πᾶσαι αἱ ξέναι νομοθεσίαι ὑπάγουν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους εἰς εἰδικὰ συστήματα ἀσφαλίσεως, ἐξαιρέσει τῆς Ρωσικῆς καὶ τῆς Νορβηγικῆς, αἱ ὅποιαί μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀσθενείας, ὑπάγουν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους εἰς τὸ ἰσχύον δι' ὅλους τοὺς μισθωτοὺς σύστημα ἀσφαλίσεως.

2) Ἐξαιροῦνται οἱ κληρικοὶ παντὸς βαθμοῦ ὡς καὶ οἱ λαϊκοὶ, ἐφ' ὅσον συντελοῦν εἰς τὰ τῆς λατρείας, ὡς οἱ ἱεροφάλατοι ἀδιάφορον ἐὰν εἶναι χειροθετηνοὶ ἢ μὴ. Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα, κατὰ μέγιστον μέρος τὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καλύπτονται ἤδη διὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως κλήρου καθ' ὠρισμένων κινδύνων καὶ δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῶν ἄλλων κινδύνων παρ' ἑτέρου φορέως. Τὸ Ταμεῖον Κληρικῶν δύναται σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δρᾶσίν του καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κινδύνων. Διὰ τὰ πρόσωπα τὰ ἀσχολούμενα εἰς ἰδρύματα, ἐνθα τελοῦνται τὰ τῆς λατρείας ἑτέρων δογμάτων, υφίσταται καὶ δι' αὐτὰ ὠρισμένης ἐκτάσεως προστασία προβλεπομένη παρὰ τῶν οἰκείων θρησκευτικῶν ὀργανισμῶν.

3) Ἐνεκα τῶν νομικῶν δυσχερειῶν, εἰς τὰς ὁποίας προσκρούει ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἀσφαλίσεως, ἰδίᾳ δ' ἐν περιπτώσει δυστροπίας κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν εἰσφορῶν, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ξένων Πρεσβειῶν καὶ τῶν Διεθνῶν ἢ ἄλλοδαπῶν ἀποστολῶν ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἄλλοδαπῶν Πρεσβευτῶν ἢ ἑτέρων προσώπων ἀπολαυόντων τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας. Ἐπίσης αἱ περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν εἰσφορῶν δυσχέρεια ὑπηγόρευσαν τὸν ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν ἐκείνων ἄνευ διακρίσεως, ἐὰν πρόκειται περὶ Ἑλλήνων ἢ ἄλλοδαπῶν ὑπηκόων, οἵτινες παρέχουσιν ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίαν ἐναντι μισθοῦ εἰς ἄλλοδαπὰς ἐπιχειρήσεις μὴ ἐχούσας μόνιμον ἐγκατάστασιν ἐν Ἑλλάδι.

4) Ἡ διασπορά τῶν ἠσφαλισμένων εἰς μικρότατα χωρία, ἐνθα καθίσταται, ἂν μὴ ἀδύνατος, πάντως δυσχερεστάτη ἢ ἀσφαλιστικὴ αὐτῶν παρακολούθησις τόσον ἔνεκα τῶν προκαλουμένων μεγάλων διοικητικῶν δαπανῶν, ὅσον καὶ τῶν δυσκολιῶν ὀργανώσεως τῶν ἀσφαλ. παροχῶν κυρίως λόγῳ ἐλλείψεως συγκοινωνιακῶν μέσων, ἐπιβάλλει τὸν καθορισμὸν «κέντρων ἀσφαλίσεως» δηλ. τόπων εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ὀργανοῦνται εἴτε γενικῶς εἴτε μερικῶς ἡ ἀσφάλισις. Τὸ σχέδιον δὲν περιέχει οὐδεμίαν ἐνδειξίν περὶ τῶν ὄρων, τοὺς ὁποίους δέον νὰ πληροῖ κέντρον τι διὰ νὰ χαρακτηρισθῆ, ὡς ἀσφαλιστικόν, ἀφῖνον εἰς κανονισμὸν νὰ καθορίσῃ τούτους. Ὁ κανονισμὸς θὰ λάβῃ κυρίως ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἠσφαλισμένων, χωρὶς ὅμως τοῦτο

ν' αποκλείη τὸν καθορισμὸν καὶ ἑτέρου διακριτικοῦ γνωρίσματος, ἀναλόγως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐκάστου κέντρου.

5) Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς γεωργικούς, κτηνοτροφικούς καὶ δασικούς ἐργάτας, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ὡς γνωστὸν δὲν εἶναι σημαντικὸς λόγῳ τῆς διανομῆς τῶν τσιφλικίων, τῶν ὁποίων ὅμως αἱ οικονομικαὶ συνθήκαι ἐπιβάλλουσι ὡς ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω τὴν λήψιν προστατευτικῶν μέτρων παρὰ τὰς σημαντικὰς δυσχερείας, εἰς τὰς ὁποίας προσκρούει ἢ πραγματοποιήσεις αὐτῶν ἀκολουθεῖται διφυὲς σύστημα, διακρίνονται δηλ. οἱ γεωργικοὶ, κτηνοτροφικοὶ καὶ δασικοὶ ἐργάται, οἱ διαμένοντες εἰς ἀσφαλιστικὰ κέντρα ἀπὸ τοὺς μὴ εὐρισκομένους εἰς τοιαῦτα. Διὰ τοὺς πρώτους, εὐρισκομένους ἐντὸς κέντρων, ὅπου εὐρίσκονται καὶ ἄλλοι μὴ ἀγροτικοὶ μισθωτοὶ καθίσταται εὐχερῆς ἢ ὑπαγωγή εἰς τὴν ἀσφάλισιν, κατὰ τὸ ἀκολουθούμενον διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους σύστημα. Τούτου ἕνεκεν οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸ σχέδιον πλήρως πρὸς τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους. Ἀντιθέτως διὰ τοὺς παραμένοντας εἰς μικρὰ κέντρα ἀκολουθεῖται ἴδιον σύστημα τῆς λεγομένης «ἀγροτικῆς» ἀσφαλίσεως, τὴν ὁποίαν ρυθμίζει ὡς ἐλέχθη, τὸ καταρτιζόμενον ἴδιον νομοσχέδιον.

6) Ἡ ἐξαιρέσις τῶν «οἰκοσίων ὑπηρετῶν» δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἰδιορρυθμίας τῶν σχέσεων αὐτῶν, εἰδικώτερον δὲ διὰ τοῦ σχεδὸν οἰκογενειακοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, τῆς ὑπάρξεως εἴτε κατ' ἔθιμον, εἴτε καὶ ἐκ νομικοῦ κανόνος (πρβλ. Κρητικὸν ἀστ. κώδικα ἀρθρ. 985) τῆς ὑποχρέωσεως πρὸς περίθαλψιν ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς μὴ διαμορφώσεως παρ' ἡμῖν σταθεροῦ ἐπαγγέλματος, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων τινῶν, ὑπηρετοῦ, καθόσον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ἀσκοῦντα τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο πρόσωπα εἶναι νεαρὰ γυναικες ἐργαζόμεναι μέχρι τοῦ γάμου των, μεθ' ὃ ἀφοσιούμεναι εἰς τὰ τοῦ οἴκου των. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας καθίσταται οὐχὶ ἐπιτακτὴ ἢ κατὰ τὴν πρώτην τοῦλάχιστον ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ ὑπαγωγή καὶ τούτων εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω λόγους προστίθενται καὶ αἱ μεγάλαι δυσχερείαι εἰς τὰς ὁποίας θὰ προσκρούσῃ ἢ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τούτων ὑποχρεούσης δεκάδας χιλιάδων ἴσως ἐργοδοτῶν δυσκόλως ἐξακριβωτέων πρὸς εἰσφορὰν διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει προβλέπεται, ὅπως μετὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ θεσμοῦ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἀσφαλιστικῆς συνειδήσεως τόσον παρὰ τοῖς μισθωτοῖς, ὅσον καὶ παρὰ τοῖς ἐργοδόταις, ἥτις σπουδαίως θέλει ἐπικουρήσῃ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ ἐπεκταθῆ ἢ ἀσφάλισις καὶ εἰς αὐτοὺς διὰ διατάγματος. Διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, εἶναι ἐπίσης διστακτικαὶ διὰ τὴν ὑπαγωγήν τῶν ὑπηρετῶν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν καὶ αἱ ξέναι νομοθεσίαι, μόνον δὲ εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν προβλέπεται ἢ ὑπαγωγή καὶ τούτων.

7) Περαιτέρω εξαιρούνται οί μὴ παρέχοντες διαρκῆ ὑπηρεσίαν πρὸς ἀποφυγὴν δὲ παρερμηνειῶν δίδεται ὁ ὄρισμός τῆς μὴ διαρκοῦς ἐργασίας, θεωρουμένης, ὡς τοιαύτης τῆς ἐργασίας, ἣτις δὲν διαρκεῖ πέραν μιᾶς ἐβδομάδος. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἀπαντῶσα εἰς πλείστας νομοθεσίας δικαιολογεῖται ἐκ λόγων κυρίως τεχνικῶν, καθ' ὅσον καθίσταται ἂν μὴ ἀδύνατος, πάντως λίαν δυσχερὴς ἢ ἐξακρίβωσις τῶν προσώπων τούτων καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν οἰκείων εἰσφορῶν.

Περὶ ἄλλων ἐξαίρέσεων δὲν ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ περιλάβωμεν διατάξεις, ὡς συμβαίνει εἰς τινὰς νομοθεσίας π. χ. περὶ τῶν μὴ ἀμοιβομένων μαθητευομένων ἢ τῶν ἐργαζομένων ἀναπήρων καὶ λαμβανόντων ὡς τοιούτων σύνταξιν.

Σημειωτέον, ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα ἀφοροῦν τὴν καλουμένην ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν· ἐκτὸς ὅμως αὐτῆς προβλέπει τὸ σχέδιον εἰς τὸ ἄρθρ. 48 καὶ προαιρετικὴν ἀσφάλισιν δι' εὐρυτέρους κύκλους προσώπων. Περὶ ταύτης θὰ γίνῃ λόγος ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Τρόπος καὶ χρόνος ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφάλισεως. Εἰς τὸ ἄρθρον 4 καθορίζεται ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς ὀλοκληρώσεως τοῦ θεσμοῦ καθ' ὅλην τὴν χώραν. Αἱ ὀριζόμεναι προθεσμίαι εἶναι σχετικῶς βραχεῖαι, καθ' ὅσον αἱ διὰ τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ ἀναγκαῖαι προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι ἐλπίζεται, ὅτι θὰ συντελεσθοῦν κατὰ μέγα μέρος κατὰ τὸ μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ σχεδίου χρονικὸν διάστημα. Ἀξία σημειώσεως εἶναι ἡ διάταξις, καθ' ἣν εἰς τὴν περιπτώσει τῆς κατὰ τοπικὰς περιοχὰς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ ὑποχρεωθοῦν οἱ ἐκτὸς τῶν τοπικῶν τούτων περιοχῶν ἐργοδῶται ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, χωρὶς ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ν' ἀποκτοῦν δικαιώματα οἱ ἠσφαλισμένοι. Ἡ διάταξις αὕτη δικαιολογεῖται διὰ τῆς σκέψεως, ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε διὰ τῆς ἐνωρίτερον εἰσαγωγῆς τῆς ἀσφάλισεως εἰς διαμέρισμά τι νὰ δημιουργηθοῦν δι' αὐτῆς ἀνισοὶ ὅροι συναγωνισμοῦ μεταξὺ ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ μικρὰ αὕτη ἄλλως τε ἀνωμαλία δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρόν, διότι τὸ σχέδιον θέτει τὸ ὅριον τῆς ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ὀλοκληρώσεως τοῦ θεσμοῦ.

Εἰς τὸ Κεφ. Β' τίθενται γενικαὶ τινες διατάξεις, εἰς ἃς περιέχονται ὀρισμοὶ καὶ διασαφήσεις ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ. Οὕτως ἐν ἄρθρ. 5 ὀρίζεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐργοδότη, προβλέπονται δ' ἐν αὐτῷ κυρίως ἀμφίβολοὶ τινες περιπτώσεις, αἵτινες θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γεννήσουν ζητήματα ἐν τῇ ἐφαρμογῇ. Ἐν ἄρθρ. 6 ὀρίζεται ὁ μισθός, ὅστις ἀποτελεῖ μίαν βασικὴν ἔννοιαν τῆς ἀσφάλισεως καὶ δίδεται εἰς τὸν ὅρον τοῦτον εὐρύτατον παριεχόμενον καλύπτον ὅλας τὰς δυνατάς νομικὰς μορφάς, τὰς ὁποίας εἶναι δυνατόν νὰ ἐμφανίσῃ κατὰ τὸ παρ' ἡμῶν

ισχυόν δίκαιον, ἢ ἐναντι παροχῆς ἐργασίας ἀποζημιώσεις.*

Ὁ καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τοῦ μισθοῦ γίνεται κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας, ὡς καὶ ὁ τῆς μεθόδου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰς εἶδος μισθῶν. Ἄξια ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως εἶναι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀρθροῦ 7, καθ' ἣν προβλέπεται ἡ διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Οἰκονομίας τῇ αἰτήσει τοῦ Ἰδρύματος κοινῶν. Ἀσφαλίσεων κατὰτάξις ἡσφαλισμένου τινὸς εἰς ὠρισμένην μισθολογικὴν κλάσιν, ὅταν οὗτος λαμβάνῃ κυμαινόμενον μισθόν. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης θὰ εἶναι δυνατόν νὰ καταταχθῶν εἰς ὠρισμένην κλάσιν ἀρκεταὶ κατηγορίαι ἡσφαλισμένων λαμβανόντων ἀκαθόριστον μισθόν π.χ. θαλαμηπόλοι, σερβιτόροι, ταξιδιῶται ὑπάλληλοι ἐργαζόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ.

Τὸ σχέδιον εἰς τὸ ἀρθρ. 8 ἀκολουθοῦν τὸ λεγόμενον «σύστημα τῶν μισθολογικῶν κλάσεων» καθορίζει πέντε μισθολογικὰς κλάσεις, εἰς τὰς ὁποίας κατατάσσονται οἱ ἡσφαλισμένοι, ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον λαμβάνουν. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς ἐκάστην μισθολογικὴν κλάσιν καθοριζομένου μέσου μισθοῦ προσδιορίζονται, τόσον αἱ εἰσφοραὶ ὅσον καὶ αἱ εἰς χρῆμα παροχαί. Δύο κυρίως συστήματα δύνανται ν' ἀκολουθήσῃ νομοθεσία τις ἐν προκειμένῳ, εἴτε δύναται νὰ καθορισθῇ ἐνιαία βάσις μισθοῦ με ἐνιαίαν εἰσφορὰν καὶ ἐνιαίας παροχάς, ὡς συμβαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ, εἴτε νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ὁ λαμβανόμενος μισθός. Τὸ πρῶτον σύστημα ἀπλοποιεῖ ἐξαιρετικὰ τὴν διοίκησιν τῆς ἀσφαλίσεως, δὲν ἱκανοποιεῖ ὅμως τοὺς ἡσφαλισμένους, οἵτινες ἐπιθυμοῦν, ὅπως ἔστω ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς θυσίαν τινά, τὴν καταβολὴν δηλ. μειζόνων εἰσφορῶν, λαμβάνουν παροχὰς προσαρμοζομένας κατὰ τὸ δυνατόν πρὸς τὸν μισθὸν αὐτῶν διὰ νὰ δύνανται οὕτω νὰ διατηροῦν αἱ ὑψηλότερον ἀμειβόμεναι κλάσεις κάπως τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς των. Ἀντιθέτως ἡ δευτέρα λύσις ἱκανοποιεῖσα πληρέστερον τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἡσφαλισμένων, προσκρούει εἰς μεγάλας διοικ. δυσχερείας καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖται παρὰ εἰς ἐλαχίστας νομοθεσίας. Παρὰ πλείστων νομοθεσιῶν ἀκολουθεῖται ἡ μέση ὁδὸς δηλ. τῆς κατατάξεως τῶν ἡσφαλισμένων εἰς ὠρισμένας μισθολογικὰς κλάσεις, οὕτως ὥστε καὶ ἡ διοίκησις ν' ἀπλοποιεῖται ὅσον τὸ δυνατόν καὶ οἱ ἡσφαλισμένοι νὰ λαμβάνουν παροχὰς προσαρμοζομένας πρὸς τὴν μισθολογικὴν των κατάστασιν. Ἀκολουθοῦν τὰς νομοθεσίας ταύτας τὸ σχέδιον ὀρίζει μισθολογικὰς κλάσεις με ἀνώτατον καὶ κατώτατον ὅριον μισθοῦ καὶ εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν μέσον μισθὸν τὸν ἀριθμητικὸν μέσον ὅρον τῶν ὀρίων ἐκάστης. Τὸ νέον σχέδιον ἐπροχώρησε πρὸς μεγαλυτέραν ἀπλοποίησιν. Οὕτω ἐν ᾧ ὁ νόμος 5733 ὥριζε 9 μισθολογικὰς κλάσεις, εἰς τὸ παρὸν σχέδιον, χάριν μειζονος ἀπλότητος περιωρίσαμεν ταύτας εἰς 5 μόνον. Εἰς τοῦτο σημειωτέον συνηγορεῖ καὶ ὁ ἰδιαίτερος λόγος τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας, μιᾶς σπουδαιοτάτης

παροχής εις χρήμα, ήτις παρακολουθεῖ ἐγγύτερον πάσης ἄλλης χρηματικῆς παροχής τὸν μισθὸν τοῦ ἡσφαλισμένου. Τοῦτου ἕνεκεν δὲν καθίσταται ἀπολύτως ἐπιτακτικὴ ἢ ὑπαρξίς πολλῶν κλάσεων, ἐφ' ὅσον πάντως λαμβάνεται πρόνοια νὰ μὴ ὑφίσταται μεγάλη ἀπόστασις μεταξύ πραγματικῶν καὶ ὑποθετικῶν μισθῶν. Ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ὀρίων ἐκάστης κλάσεως ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ μαθηματικὴ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἡσφαλισμένων ἐκ ἐκάστη τούτων. Κατωτέρω εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως ἐκτίθενται λεπτομερῶς τὰ διὰ τὰς διαφόρους ξένας νομοθεσίας ἰσχύοντα συστήματα.

Ὡς βᾶσις τῶν μισθολογικῶν κλάσεων, τίθεται ὅπως ἄλλως τε συμβαίνει μὲ ὀλόκληρον τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου ἢ ἐργάσιμος ἡμέρα. Ἐν τούτοις λαμβάνεται εἰς τὸ σχέδιον πρόνοια, ὅπως δι' ὀρισμένας κατηγορίας ἡσφαλισμένων, ὅπως π.χ. συμβαίνει μὲ τοὺς ὑπαλλήλους μεγάλων ἐπιχειρήσεων (τραπεζῶν, σιδηροδρόμων κλπ.) ὀρισθῆ διαφοράς χρονικὴ βᾶσις, ἢ ἐβδομάς ἢ ὁ μὴν (ἄρθρ. 21 ἐδ. 3).

Πρὸς ἐξασφάλισιν ἀποτελεσματικῶ ἐλέγχου τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων καὶ τῶν λαμβανομένων μισθῶν λαμβάνεται πρόνοια ἐν ἄρθρῳ 9, ὅπως οἱ ἐργαδοταὶ τηροῦν ὀρισμένα βιβλία τῶν ὁποίων ὁ ἐλεγχος νὰ εἶναι πάντοτε δυνατὸς εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλίσεως, ἐπὶ αὐστηρᾷ ποινικῇ κυρώσει (ἄρθρ. 68 παρ. 2) τῆς τηρήσεως ἀπολύτου ἐχεμυθείας.

Εἰς τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 τίθενται διατάξεις περὶ ἀφανείας καὶ ἡλικίας. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 292 τοῦ 1914 «περὶ ἀφανείας» προβλεπομένη μακρὰ διαδικασία εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸν ἐπείγοντα χαρακτῆρα, ὃν ἔχουν αἱ παροχαὶ τῆς ἀσφαλίσεως, αἱ ὁποῖαι σκοποῦν τὴν παροχὴν τῶν μέσων συντηρήσεως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἡσφαλισμένων. Διὰ τοῦτο λαμβάνεται πρόνοια, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα πλείστων ξένων νομοθεσιῶν, καθορισμοῦ ἰδίας συντόμου διαδικασίας. Διὰ τοῦ καθορισμοῦ ἐν ἄρθρῳ 11 ὡς ἡμέρας γεννήσεως, ἐλλείψει ληξιαρχικῆς πράξεως τῆς 1 Ἰουλίου σκοπεῖται ἡ διόρθωσις τοῦ ὑπὸ πλείστων νόμων παρ' ἡμῖν ὀριζομένου, ὅτι ἡμέρα γεννήσεως θεωρεῖται ἢ 1 Ἰανουαρίου, συνεπεία τοῦ ὁποίου δύναται νὰ προστεθῆ μέχρι ἐνὸς ἔτους εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ ὑπερ θὰ ἐφηρμοζέτο ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως καὶ ἐν προκειμένῳ. Ἐν τῇ κοινῶν ἀσφαλίσει βασιζομένη ὡς γνωστὸν ἐφ' ὀρισμένων ἀκριβῶν ὑπολογισμῶν, ἐπιζητεῖται ἢ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα ἐξακρίβωσις τῆς πραγματικῆς ἡλικίας.

Εἰς τὸ ἄρθρον 12 καθορίζεται ὁ τρόπος τῆς ἐκδόσεως τῶν κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ σχέδιον εἰς πλεῖστα ἄρθρα. Οἱ κανονισμοὶ οὗτοι ἀποτελοῦντες σπουδαιότατα συμπληρώματα τοῦ νόμου, θὰ ἐκδίδονται διὰ διατάγματος, μετὰ γνώ-

μην τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος καὶ τοῦ συμβουλίου τῶν κοινῶν ἀσφαλίσεων.

* * *

Διοικητικὴ ὀργάνωσις τῆς ἀσφαλίσεως. Εἰς τὰ ἀρθρ. 13—19 ἐξετάζονται τὰ ἀφορῶντα τὴν διοικ. ὀργάνωσιν τῶν ἀσφαλίσεων. Τὸ ζήτημα τῆς διοικητ. ὀργανώσεως ἀποτελεῖ ἓν ἐκ τῶν σπουδαιότερων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ἡ ἀσφάλις καὶ περὶ τὸ ὁποῖον διεξάγονται ἀπὸ μακροῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐρύταται συζητήσεις. Τὸ πρόβλημα τοῦτο κατέστησαν ἔτι ὀξύτερον αἱ σοβαραὶ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν μεταπολεμικῶς αἱ κοινῶν ἀσφαλίσεις. Ἡ ἁπλουστέρα καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγοδαπανωτέρα ὀργάνωσις αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸν κεντρικὸν ἄξονα, περὶ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ἡ θεωρητικὴ σκέψις καὶ ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογή, ὑποδεικνύουσα διαφόρους λύσεις, ἄλλας περισσότερον καὶ ἄλλας ὀλιγώτερον ριζοσπαστικὰς. Τέσσαρες κυρίως τρόποι ὀργανώσεως τῆς ἀσφαλίσεως προβάλλονται εἰς τὸν ἀσχολούμενον μὲ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ὀργανωτικοῦ προβλήματος τῶν ἀσφαλίσεων εἴτε δηλ. ἡ κατὰ τοπικὰ διαμερίσματα ὀργάνωσις, εἴτε κατ' ἐπιχειρήσιν, εἴτε κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας, εἴτε ἐνιαίως δι' ὀλόκληρον τὴν ἐπικρατείαν. Ἡ ἐκλογή συνήθως δὲν εἶναι εὐκόλος, διότι προβάλλονται μακρὰι συνήθειαι ἢ κτηθεῖσα παράδοσις ὡς ἐμπόδιον εἰς τὴν θεωρητικῶς ἀρτιωτέραν λύσιν. Παρ' ἡμῖν σήμερον, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠσφαλισμένων κατὰ τοῦ γήρατος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου εἶναι κατώτερος καὶ τοῦ τετάρτου τῶν μελλόντων ν' ἀσφαλισθῶσι, τῶν δὲ κατὰ τῆς ἀσθενείας κατώτερος τοῦ ἑκτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος σοβαρὸς περὶ ὠρισμένης πλέον κτηθείσης κατευθύνσεως εὐδοκιμησάσης καὶ ἥς ἡ ἀνακοπὴ δὲν θά ἦτο ἐπιτετραμένη. Συνεπῶς δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν κάπως ριζικώτερον εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου.

Ἡ κατ' ἐπιχειρήσιν ὀργάνωσις ἀποκλείεται, διότι ἡ ἔλλειψις παρ' ἡμῖν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, ἀπασχολουσῶν, ὡς εἰς τὰς μεγάλας προηγμένας χώρας, χιλιάδας μισθωτῶν, δὲν καθιστᾷ δυνατὴν τὴν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλίσεως, διότι οὕτω θά ἐδημιουργοῦντο ἄπειροι ἀσφαλ. ὀργανισμοί, ἐφ' ὧν καὶ ἡ πολιτειακὴ ἐποπτεία θά ἦτο δυσχερὴς καὶ ἡ ἀπὸ ἐπιχειρήσεως εἰς ἐπιχειρήσιν μετακίνησις τοῦ ἠσφαλισμένου θά συνεπήγετο σωρείαν διοικ. ἐνεργειῶν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν μαθηματικῶν ἀποθεμάτων τῶν ἠσφαλισμένων. Ὁ περιορισμένος ἀριθμὸς τῶν ἠσφαλισμένων θά καθίστα δυσχερῆ τὴν διατήρησιν ἰσοζυγίου μεταξὺ τῶν πόρων καὶ τῶν παροχῶν καὶ ὁ ὀργανισμὸς θά ἦτο ἐξαιρετικὰ εὐπαθὴς εἰς πᾶσαν μεταβολὴν μισθοδοτικὴν ἢ ἀριθμητικὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν οἰκειῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ὑπαρξίς μεγί-

στου ἀριθμοῦ ἠσφαλισμένων παρά μικροῖς μεμονωμένοις ἐργοδόταις (μικρὰ ἐμπορ. καταστήματα, παντοπωλεῖα, ὑποδηματοποιεῖα κλπ.) θὰ καθίστα ἀναγκαίαν παραλλήλως καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἄλλων μορφῶν ὀργανώσεως, διότι εἰς τὰς μικρὰς ἐπιχειρήσεις μὲ ἓνα ἢ δύο μισθωτοὺς, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοιοῦτου ὀργανωτικοῦ συστήματος.

Ἰκανὰ μειονεκτήματα ἐμφανίζει καὶ ἡ κατὰ τόπους καὶ ἡ κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ὀργάνωσις, διότι ἂν ἀφαιρέσῃ τις ἐλαχίστους τόπους ἢ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἐμφανίζουσας ἀξίαν λόγου κίνησιν, αἱ ἄλλαι εἶναι τόσον πενιχραὶ εἰς ἀριθμὸν ἠσφαλισμένων, ὥστε θὰ ἐνεφανίζετο ὁ ἴδιος διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπήσιν τῶν οἰκείων ἀσφαλ. φορέων κίνδυνος. Ἐπίσης ἐμφανίζονται αἱ ἴδιαι διοικητικαὶ δυσχέρειαι κατὰ τὴν ἀπὸ ἐνὸς ἀσφαλ. φορέως εἰς ἕτερον μετάστασιν τῶν ἠσφαλισμένων. Ἄξιον ἐπίσης ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι σπουδαίως θὰ ἐπηρρέαζε τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἡ σχετικὴ εὐημερία ἢ δυσπραγία τοῦ κλάδου ἢ τόπου ὡς συνέβη παρ' ἡμῖν μὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ταμεῖα τῶν ἐπαγγελματικῶν κατηγοριῶν. Συνεπῶς δὲν παραμένει παρά ἡ εἰς ἐνιαῖον ὀργανισμὸν ὀργάνωσις τῆς ἀσφαλίσεως, ἥς τὰ τυχόν μειονεκτήματα δύνανται νὰ ἐξασθενήσουν ἐπαρκῶς διὰ καταλλήλου διαρρυθμίσεως λεπτομερειακῶν ὀργανωτικῶν ζητημάτων. Ἡ κρατοῦσα σήμερον διεθνῶς κατεύθυνσις, εἶναι, ὅπως ἀποφεύγεται ἡ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα διασπορὰ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς πολλοὺς φορεῖς. Ὡς ἀληθὲς βῆμα προόδου σημειοῦται κατ' ἔτος εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ξένων κοινῶν ἀσφαλίσεων ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορέων, καίτοι αἱ ἐκεῖ προσπάθειαι προσκρούουσιν εἰς τὰς ἐκ μακρῶν παραδόσεων καθιερωμένας ὀργανωτικὰς μορφάς. Ἄλλως τε ἐν βλέμμα ριπτόμενον εἰς τὴν ἀδελφὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν, τὴν τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλίσεων, ὅπου ἐπεκράτησαν μόνον ἰσχυροὶ οἰκονομικοὶ ἀσφαλιστικοὶ ὀργανισμοὶ μὲ διεθνὲς πεδῖον δράσεως καὶ μὲ τὸν συνεκτικὸν δεσμὸν τῆς ἀντασφαλίσεως, πείθει πάντα, ὅτι ἡ ἐποχὴ τῶν μικρῶν ἀσφαλ. ὀργανισμῶν ἀνήκει ἀνεπιστρεπτεῖ εἰς τὸ παρελθόν. Τὸ μόνον μειονέκτημα, ὅπερ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐμφανίσῃ ἡ μεγάλη συγκέντρωσις ἠσφαλισμένων εἶναι, ὅτι οὕτως καθίσταται μεγαλυτέρα ἡ ἀπόστασις τοῦ φορέως ἀπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅστις τρόπον τινὰ ἀποξενούμενος αὐτοῦ χάνει τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ φορέως καὶ παύει τὸ ἀγρυπτικὸν ὄμμα τοῦ ἠσφαλισμένου ν' ἀσκή τὸν εὐεργετικὸν διὰ τὴν πρόοδον τοῦ ὀργανισμοῦ ἔλεγχον. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἐμφανίζει πράγματι ἰκανὴν ἀληθοφάνειαν, χωρὶς νὰ ἀντέχῃ εἰς βαθυτέραν βάσανον. Ἀσχέτως τοῦ ἀν' ἑφεις ἐλέγχου ὑπάρχει μόνον, ὅπου καὶ συμφέρον, ἐν τούτοις καὶ ἡ προτεινομένη διοικ. ὀργάνωσις οὐδαμῶς ἀποκλείει τὴν ἐνεργῶ

τέραν συμμετοχὴν τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἡ δημιουργία πολλῶν τοπικῶν διοικητικῶν ἐπιτροπῶν μὲ εὐρυτάτην ἀρμοδιότητα, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν εἰδικὴν συνημμένην τῇ παρούσῃ ἔχθεσιν περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν δαπανῶν διοικήσεως καὶ τοπικῶν ἐποπτικῶν συμβουλιῶν μὲ ἱκανὴν συμμετοχὴν ἠσφαλισμένων, ἀποτελεῖ ἀξιόλογον ἐγγύησιν ἐνεργοῦ ἀναμίξεως καὶ ἀγρύπνου παρακολουθήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν ζητημάτων ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀσθενείας εἶναι δυνατὴ ἢ καθ' ἀπλούστερον τρόπον ὀργάνωσις καὶ δὲν παρατηρεῖται ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὡς εἰς τὴν ἀσφάλισιν γήρατος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου τάσις συγκεντρώσεως. Παρ' ἡμῖν ὅμως λόγῳ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἠσφαλισμένων κατὰ τόπους ἢ κατ' ἐπιχειρήσιν, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων τινῶν καὶ τῆς ἀναλήψεως ὑπὸ τοῦ κλάδου τῆς ἀσθενείας τοῦ βαρέος κινδύνου τῆς θεραπείας σοβαρῶν κοινῶν νόσων καὶ τῆς ἐπὶ διαίαν παροχῆς ἐπιδόματος ἀτυχήματος ἐπιβάλλεται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ τοῦ κινδύνου τούτου ἡ δημιουργία ἰσχυροῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἡ ἐνιαία ὀργάνωσις τῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἔχει ἐπικρατήσῃ ἤδη εἰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας (Ἀυστρίας, Βουλγαρίας, Λουξεμβούργου, Ὀλλανδίας, Οὐγγαρίας Πολωνίας, Τσεχοσλοβακίας καὶ εἰς τὸν νεώτατον Ρουμανικὸν νόμον).

Τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νόμου συμφώνως πρὸς τὰς νεωτέρας κατευθύνσεις προβλέπει (ἄρθρ. 13) τὴν σύστασιν ἐνὸς κεντρικοῦ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἴδρυμα τῶν Κοινῶν ἀσφαλίσεων» μὲ πεδῖον δράσεως ὀλόκληρον τὴν χώραν καὶ καλύπτον ὅλους τοὺς κινδύνους.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διοικήσεως τίθεται 11 μελῆς διοικητικὸν συμβούλιον ἐκ 3 εἰδικῶν, 4 ἠσφαλισμένων καὶ 4 ἐργοδοτῶν. Διὰ τῆς τοιαύτης συνθέσεως ἐξασφαλίζεται ἡ πλειοψηφία ὑπὲρ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀμέσως διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων, συγχρόνως δὲ ἐξασφαλίζεται ὁ ἐπιστημονικὸς διαφωτισμὸς τῶν συζητήσεων καὶ τῶν ἔργων διοικήσεως διὰ τῆς παρουσίας εἰδικῶν προσώπων. Δὲν ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἢ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Αὐστρίας, Οὐγγαρίας, Ρουμανίας, Γερμανίας (ἀσφαλ. μεταλλορύχων) ἢ καὶ παρ' ἡμῖν, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ν. Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, δημιουργία τοῦ θεσμοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν ἠσφαλισμένων, ἥτις, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, συνερχομένη ἀπαξ ἢ δις τὸ πολὺ τοῦ ἔτους καὶ τῆς ἐλλείψεως παρ' ἡμῖν εὐρυτέρας ἀσφαλιστικῆς συνειδήσεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτελέσῃ ἀξιὸν λόγου ἔργον.

Ἀνάλογος σύνθεσις προβλέπεται καὶ εἰς τὰς ξένας νομοθεσίας, μὲ ἐξητηθειμένην ὅμως σημαντικῶς τὴν θέσιν τοῦ κράτους. Οὕτω διὰ τὴν ἀσφάλισιν γήρατος: Γερμανία: ἀσφαλ. ἐργατῶν,

Ίσος αριθμός έργοδ. και ήσφαλισμένων και άκαθόριστος αριθμός άντιπρ. κράτους. Αυστρία : έργατων : 20 εργοδοται, 20 ήσφαλ. ούδεις του κράτους. Ούγγαρία Γεν. άσφαλ. 1 κράτος 5 έργ. 5 ήσφαλ. Ιταλία : 9 κράτους 8 εργοδοτων και 9 ήσφαλισμένων. Λουξεμβούργον : 1 κράτους, Ίσος αριθμός ήσφαλισμένων και εργοδοτων. Πολωνία : 6 κράτους 6 εργοδοτ. 10 ήσφαλισμένοι. Τσεχοσλοβακία : εργατική άσφάλις 1 κρατ. 12 άντιπρ. έργατ. και ήσφαλ. και 8 ειδικοί. Ασφάλις ύπαλλήλων 1 κράτους 14 άντιπρ. εργοδ. και ήσφαλ. και 3 ειδικοί. Γιουγκοσλαβία : ούδεις του κράτους Ίσος αριθμός ήσφαλισμένων και εργοδοτων. Έν Βουλγαρία ή διοίκησις των άσφαλ. οργανισμών γίνεται άπ' ευθείας ύπό του κράτους, λειτουργούντος μόνον παρ' αυτώ γνωμοδοτικού Συμβουλίου έξ 26 άντιπροσώπων κράτους, 8 ήσφαλισμένων 8 εργοδοτων.

Ακανθώδες είναι το ζήτημα του τρόπου τής ύποδείξεως των εργατικών και εργοδοτικών μελών. Ένταύθα προβάλλεται έκ μέρους κυρίως των ήσφαλισμένων ή αξίωσις, όπως ούτοι εκλέγωσιν πρόσωπα τής εμπιστοσύνης των εις την διοίκησιν του ιδρύματος. Τοϋτο πράγματι έχει γίνη δεκτόν και εις κλειστάς ζένας νομοθεσίας. Έν τούτοις ή Κυβέρνησις έχει την γνώμη, ότι κατά τα πρώτα έτη τής εφαρμογής, ότε και ο κύκλος των εκλογέων - ήσφαλισμένων δέν είναι επαρκώς καθωρισμένος, αλλά και τα προς επίλυσιν προβλήματα έξαιρετικά δύσκολα, ελλείπει δέ επί του παρόντος και ή σαφής αντίληψις παρὰ τοίς μισθωτοίς περι των άσφαλιστικών προβλημάτων, θ' έδει να άσκηθῆ επίμελεστέρα επίλογη επί των μεθεκτίων έν τῇ διοικήσει προσώπων και ή επί τῆς εκλογής αυτών έποπτεία του Κράτους να είναι έναργεςτέρα. Τούτου ένεκα καθορίζεται κατά την πρώτην πενταετίαν τῆς εφαρμογής του θεσμου ο δι' ύποδείξεως ύπό των μάλλον εκπροσωπευτικών οργανώσεων διορισμός των εργοδοτων και ήσφαλισμένων.

Έν τῷ σχεδίῳ προβλέπεται διά να ύπάρχη ή συνέχεια έν τῇ διοικήσει ή τμηματική άνανέωσις των μελών του Διοικ. Συμβουλίου.
* Το Δ. Συμβούλιον του Ίδρύματος δύναται να διαλυθῆ διά διατάγματος προκαλουμένου παρὰ του Υπουργου τῆς Έθνικῆς Οικονομίας μετ' ήτιολογημένην άπόφασιν του Υπουργικου Συμβουλίου διά σοβαράς παραβάσεις των όρισμών του νόμου και των κανονισμών. Η διάλυσις δύναται να λάβη χώραν μόνον διά λόγους νομιμότητος, ουχι δέ και σκοπιμότητος, ως προέβλεπεν ο νόμος 5733, καθ' όσον ή αναγνώρισις τοιαύτου δικαιώματος εις το κράτος θ' άπετέλει σοβαράν μείωσιν τῆς αυτοτελείας του Ίδρύματος. Έν τῷ σχεδίῳ λαμβάνεται πρόνοια περι διοικήσεως του Ίδρύματος κατά την μεταβατικήν περίοδον τῆς διαλύσεως του συμβουλίου μέχρι τῆς συγκροτήσεως του νέου τοιούτου.

Έν τῷ νομοσχεδίῳ λαμβάνεται επίσης πρόνοια περι ευρείας άποκεντρώσεως των τοπικών ύπηρεσιών

παρ' αἷς προβλέπεται ἡ σύστασις ἰδίων διοικη-
τικῶν ἐπιτροπῶν. Αἱ διοικ. ἐπιτροπαὶ ἀποτελοῦσαι
συλλογὰς ὄργανα μὲ συμμετοχὴν ἐργοδοτῶν καὶ
ἡσφαλισμένων, θὰ εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν σπου-
δαιοτέρων τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, θὰ ἐποπτεύουσιν
τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἀσφαλιστικοῦ ἔργου—εἰσ-
πράξεις εἰσφορῶν, πραγματοποιήσεως παρο-
χῶν, ἀνευ ἀναμιξείως τινος τοῦ κεντρικοῦ ὀργά-
νου. Τὸ κεντρικὸν ὄργανον θὰ περιορίζεται ὡς καὶ
ἐν τῇ εἰδικῇ συνημμένῃ τῇ παρούσῃ ἐκθέσει ἀνα-
πτύσσεται εἰς τὴν ἀπλήν γενικὴν κατεύθυνσιν, τὴν
χάραξιν δηλ. ἀσφαλιστικῆς πολιτικῆς καὶ τὴν ἐπιμέ-
λειαν τῶν γενικῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων τοῦ
Ἰδρύματος.

Ἀνάγκη ἰδιαιτέρας ἐμπροσωπήσεως τοῦ κρά-
τους διὰ τῆς συστάσεως θέσεων τοπικῶν κυβερ-
νητικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὰς τοπικὰς διοικητικὰς
ἐπιτροπὰς δὲν ὑφίσταται, διότι ἡ δράσις τῶν ἐπι-
τροπῶν τούτων εἶναι περιορισμένη εἰς τοπικὰ
ζητήματα, κυρίως δὲ ἀσφαλιστικά, διὰ τὴν σύννο-
μον λύσιν τῶν ὁποίων θεωροῦνται ἀρκεταὶ αἱ ἐκ
τῆς ἀσφαλιστικῆς δικονομίας (μέρος Δ') παρε-
χόμεναι ἐγγυήσεις.

Ἐντελῶς ἰδιαιτέρα σημασία ἀπεδόθη εἰς τὸν
ἐλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς διαχειρίσεως. Πρὸς
τοῦτο τὸ σχέδιον (ἄρθρ. 17) προβλέπει τὴν σύ-
στασιν μονίμων ἐποπτικῶν συμβουλίων, καταλλή-
λως συγκεκροτημένων μὲ εὐρείαν συμμετοχὴν
ἐργοδοτῶν καὶ ἡσφαλισμένων, περὶ τῶν ἐργασιῶν
τῶν ὁποίων καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δράσεως
τῶν θὰ τηρεῖται ἐνήμερος ὁ ἐργοδοτικὸς καὶ μισθω-
τὸς κόσμος τῆς χώρας κατὰ βραχέα χρονικὰ δια-
στήματα, κατὰ τρίμηνον, διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς
δημοσιεύσεως τῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ πορίσματος
τοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως. Προβλέπεται ἡ
σύστασις ἐνὸς κεντρικοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου
παρὰ τῇ Γεν. Δ]σει τοῦ Ἰδρύματος καὶ τοπικῶν
ἐποπτικῶν συμβουλίων παρὰ τοῖς σημαντικωτέ-
ροις τῶν ὑποκαταστημάτων. Ταῦτα θὰ δύνανται
νὰ παρακολουθῶσι ἐν οἰαδήποτε στιγμῇ τὴν οἰκο-
νομικὴν λειτουργίαν καὶ νὰ καταστέλλωσι πᾶσαν
ἐνέργειαν, ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον καὶ τοὺς κα-
νονισμούς. Πρὸς εὐρρυθμοτέραν διεξαγωγὴν τῆς
ὑπηρεσίας προβλέπεται ἡ παρὰ τοῖς ἐποπτικοῖς
συμβουλίοις ἀπόσπασις δημ. ὑπαλλήλων ἢ ὑπαλ-
λήλων τοῦ Ἰδρύματος. Διὰ τοὺς τελευταίους τού-
τους προβλέπεται ἰδιάζουσα προστασία, οὕτως
ὥστε νὰ εἶναι τελείως ἀνεξάρτητοι ἐν τῷ ἐλεγ-
κτικῷ τῶν ἔργῳ ἀπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἰδρύ-
ματος. Εἰς τὸ ἄρθρον 18 τίθενται γενικοὶ τινες
κανόνες διαχειρίσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων περι-
λαμβάνονται καὶ δύο σπουδαιότατοι, ὁ εἰς περὶ
τῆς τελείας ἀπ' ἀλλήλων διακρίσεως τῶν ἐν τῷ
αὐτῷ ὀργανισμῷ συνηγμένων δύο ἀσφαλιστικῶν
κλάδων, καὶ ὁ ἕτερος περὶ τῶν ἐξόδων διοική-
σεως.

Διὰ τοῦ πρώτου κανόνος κατοχυροῦται ἡ
οἰκονομικὴ αὐτοτέλεια ἐκάστου κλάδου καὶ ἀπο-

τρέπονται επικίνδυνοι ανάμιξεις οικονομικῶν στοιχείων τοῦ ἐνὸς κλάδου εἰς τὸν ἕτερον. Διὰ τοῦ ἑτέρου κανόνος καθορίζεται, ὅτι τὰ πάσης φύσεως ἔξοδα διοικήσεως τοῦ Ἰδρύματος δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτερα τῶν 10 ο]ο τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἐσόδων. Διὰ τοῦ κανόνος τούτου τίθεται σοβαρότατος φραγμὸς εἰς τὴν τυχὸν ἐξόγκωσιν τῶν διοικητικῶν δαπανῶν καὶ τηροῦνται ταῦτα ἐντὸς ὠρισμένων λογικῶν ὁρίων.

Ἡ ὕπαρξις ἐιδικοῦ ἐπιμελοῦς καὶ εὐσυνειδήτου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἀποτελεῖ ἓνα ἐκ τῶν σπουδαιότερων ὄρων τῆς εὐδοκίμου λειτουργίας τοῦ ἰδρύματος. Διὰ τοῦ καλοῦ προσωπικοῦ εἶναι δυνατόν καὶ αἱ τυχὸν ἀτέλειαι τοῦ νόμου νὰ θεραπευθοῦν καὶ νὰ προληφθοῦν αἱ τόσον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δυσφημοῦσαι τὸν θεσμόν καταχρήσεις. Διὰ τοῦτο ἐν τῷ σχεδίῳ (ἄρθρ. 19) τίθενται γενικαὶ διατάξεις, κατοχυροῦσαι τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, προνοοῦσαι περὶ καλυτέρας κατὰ τὸ δυνατόν μισθοδοσίας ἐν σχέσει μὲ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ περὶ ἐιδικῆς αὐτῶν μορφώσεως εἰς ἀνώτατα ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν λεπτομερῆ διάρθρωσιν τοῦ προσωπικοῦ παραπέμπομεν εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὴν παροῦσαν ἐιδικὴν ἔκθεσιν, ὅπου ἀναφέρεται ἐν πάσῃ δυνατῇ ἀναλύσει, τόσον ὁ ἀριθμὸς, ὅσον καὶ τὸ μισθολόγιον τοῦ προσωπικοῦ.

Ἐν τῷ σχεδίῳ λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῆς μετατάξεως εἰς τὸ ἴδρυμα κατὰ τὴν σύστασιν αὐτοῦ, τῶν τυχὸν πλεοναζόντων δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ὑπαλλήλων λειτουργούντων ἤδη ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐιδικὴ μέχρι τοῦδε ἀπασχόλησις μὲ τὰ προβλήματα τῆς κοινων. ἀσφαλίσεως, ἀποτελεῖ πολύτιμον κεφάλαιον κατὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ὀργανώσεως ταύτης.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 16 καθορίζονται τὰ τῆς κρατικῆς ἐποπτείας. Διὰ τούτου προβλέπεται παρὰ τῷ ἰδρύματι ἡ σύστασις θέσεως Ἐπιτρόπου Ἐπικρατείας, ὁ ὁποῖος παριστάμενος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δ. Σ. καὶ παρακολουθῶν τὴν ὅλην λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος ἐφορεῖ ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Ὡς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου Διευθυντῆς τοῦ Ἰπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἀνάμιξις τοῦ ἐπιτρόπου εἰς ζητήματα ἀπλῆς σκοπιμότητος, ὡς προέβλεπεν ὁ νόμος 5733 ἐθεωρήθη ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἰδρύματος. Ἐπὶ διαφωνιῶν Δ.Σ. τοῦ ἰδρύματος καὶ τοῦ Ἐπιτρόπου ἀποφαίνεται ὁ Ἰπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

*
* *

Ἰφιστάμενα Ταμεῖα. Παρ' ἡμῖν λειτουργοῦσιν ἤδη πρὸ ἀρκετῶν ἐτῶν διάφοροι ὀργανισμοὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως μὲ διάφορον ἕκαστος ἔκτασιν προστασίας ὑπὲρ διαφόρων κατηγοριῶν μι-

σθωτών. Ἀσχέτως τοῦ ἐὰν οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι λειτουργοῦσιν ἐπιστημονικῶς ἐπὶ ἠλεγμένων ἀσφαλιστικῶν βάσεων, πάντως οὗτοι διὰ μακρῆς παραδόσεως προσηρμόσθησαν πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας ἀνάγκας τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον πλέγμα τῆς ὅλης αὐτῶν οἰκονομικῆς καταστάσεως. Συνεπῶς χρειάζεται ἐξαιρετικὴ προσοχὴ καὶ περίσκεψις εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἐναντι αὐτῶν ζητημάτων, δοθέντος, ὅτι ὑφίσταται παρὰ τοῖς ἤδη ἠσφαλισμένοις ἡ ἀνησυχία περὶ τῆς μελλοντικῆς σταδιοδρομίας τοῦ ἰδρυθησομένου νέου κεντρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Κατὰ τέσσαρας κυρίως λύσεις εἶναι δυνατόν νὰ διαρρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῶν ὑφισταμένων ὀργανισμῶν :

α) ν' ἀδιαφορήσῃ τις τελείως δι' αὐτοὺς καὶ ν' ἀφίση νὰ λειτουργοῦν ὡς σήμερον, διεπομένους ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων νόμων,

β) νὰ διαλύσῃ πάντας τοὺς ὑφισταμένους ἀσφαλ. ὀργανισμοὺς καὶ νὰ ὀρίσῃ, ὅτι ἀναλαμβάνονται τὰ κεφάλαια καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ φορέως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ν' ἀπαγορευθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ λειτουργία τῶν ἀσφαλ. τούτων ὀργανισμῶν,

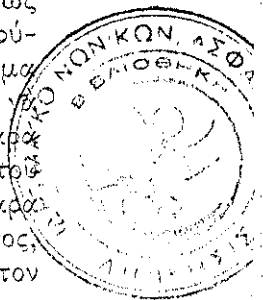
γ) νὰ διατηρήσῃ τούτους, ὡς προσθέτους ἀσφαλιστικοὺς φορεῖς δηλ. οἱ ὀργανισμοὶ θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ λειτουργοῦν ὡς μέχρι σήμερον, θὰ ὑποχρεωθοῦν ὅμως νὰ μεταβιβάζουσι εἰς τὸ ἴδρυμα τὸ μέρος τῶν εἰσφορῶν, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλον, οἱ παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένοι, ἐὰν δὲν ἐλειτούργουν οἱ ἰδιαιτέροι ἀσφαλιστικοὶ ὀργανισμοί. Τὸ ἴδρυμα θ' ἀνελάμβανε τὴν χορήγησιν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τῶν αὐτῶν παροχῶν, τὰς ὁποίας θὰ κατέβαλε καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους δηλ. θὰ πρόκειται τρόπον τινὰ περὶ ἀντασφαλίσεως τῶν λειτουργούντων Ταμείων παρὰ τῷ συνιστωμένῳ κεντρικῷ φορεῖ. Ἡ λύσις αὕτη δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ δύο τρόπους εἴτε ἀναδρομικῶς, εἴτε ἀπλῶς μελλοντικῶς, εἴτε δηλ. ν' ἀναλάβῃ τὸ ἴδρυμα ν' ἀσφάλισῃ τοὺς ἤδη ἠσφαλισμένους καὶ διὰ τὸν μέχρι σήμερον παρὰ τῷ ὑφισταμένῳ ταμείῳ χρόνον καὶ νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ Ταμεῖον νὰ καταβάλῃ τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο μαθηματικὸν ἀπόθεμα, εἴτε ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀσφάλισις ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὡς καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους.

δ) νὰ διατηρήσῃ ὡς ὑφίστανται τοὺς ἀσφαλ. ὀργανισμοὺς ὑπὸ δύο προϋποθέσεις, α. τῆς πλήρους ἐξυγιάνσεως δηλ. τῆς κατὰ τοὺς παραδεδεγμένους ἀσφαλιστ. μαθηματικοὺς κανόνας ἰσοσταθμίσεως εἰσφορῶν καὶ παροχῶν καὶ β. τῆς ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ τὰς αὐτὰς περίπου διὰ τὸν ἠσφαλισμένον οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις πραγματοποιήσεως τῶν αὐτῶν παροχῶν, ἕως πραγματοποιοῖ καὶ τὸ ἴδρυμα. Ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἐπιτρέπεται ἀκωλύτως ἡ λειτουργία τῶν ἀσφαλ. ὀργανισμῶν.

Ὁ νόμος 5773 εἶχεν θεσπίσῃ τὴν δ' λύσιν,

ἤτις προὐκάλεισε θυελλώδεις διαμαρτυρίας τῶν λειτουργούντων ταμείων, ἅτινα διέβλεπον, ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀσφαλ. ἐξυγιάνσεως ἐπεδιώκετο συγκεκαλυμμένως ἢ διάλυσις αὐτῶν καὶ ἡ ἀφαίρεσις τῶν κεφαλαίων των. Τοὺς φόβους των τούτους ἐπηρέησαν αἱ ἐκ τῆς τελευταίας νομισματικῆς μας ἀναστατώσεως ἐπελθούσαι μειώσεις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν ταμείων, ἅτινα οὕτω ἐπὶ μικρὰ ἔτη θὰ παραμένουσι παθητικὰ καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐμφανίσωσι τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου απαιτούμενην ἰσοστάθμισιν. Οὕτως θὰ ἐγεννῶντο πολλαὶ ἀμφιβολίαι διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὑπὸ τῶν ταμείων κατεχομένων χρεωγράφων μὲ τὰ ὅποια, ὡς γνωστόν, ἔχει ἐπενδυθῆ τὸ μεγαλύτερον τμήμα τῆς περιουσίας των. Οὐ μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἕτερον σοβαρὸν λόγον ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς λύσεως ταύτης θὰ εἴχομεν μεταστάσεις ἠσφαλισμένων ἀπὸ τοῦ ἐνὸς φορέως εἰς τὸν ἄλλον μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων διοικητικῶν διατυπώσεων μεταφορᾶς ἀποθεμάτων κλπ. ἐνομίσαμεν, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ προβῶμεν εἰς νέαν στάθμισιν τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ ἐκάστης λύσεως ἐπιχειρημάτων καὶ νὰ δώσωμεν νέαν ἐνδεχομένως λύσιν. Καὶ περὶ τῆς α' καὶ β' λύσεως, αἵτινες ἀποτελοῦν τὰς ἄκρας λύσεις δὲν δύναται φρονοῦμεν νὰ γίνῃ σοβαρὰ σκέψις, διότι οὔτε ἡ πλήρης ἀδιαφορία διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐπιστημονικὴν λειτουργίαν τῶν ταμείων ἐνδείκνυται, ἐφ' ὅσον εἶναι κοινῶς γνωστόν ὅτι πλεῖστα ἐξ αὐτῶν νοσοῦν καὶ δι' ἐνδεχομένην κατάρρευσιν των θὰ ὑπείχεν βαρείας ἠθικῆς εὐθύνας τὸ κράτος ὡς ἐποπτεύον ταῦτα, οὔτε ἡ τελεία αὐτῶν ἐξόντωσις, κατὰ παραγνώρισιν τῆς μέχρι τοῦδε λειτουργίας των καὶ τῆς πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικὰς συνθήκας τῶν ἠσφαλισμένων προσαρμογῆς αὐτῶν. Συνεπῶς ἡ προτίμησις τοῦ νομοθέτου δέον νὰ στραφῆ μεταξὺ τῆς γ' καὶ δ' λύσεως Ὁ καθηγητῆς κ. Schoenbau ἔχει κηρυχθῆ ὑπὲρ τῆς γ' λύσεως, θεωρῶν ταύτην ὡς πρακτικωτέραν, διότι κυρίως δι' αὐτῆς ἀποφεύγονται αἱ μεταστάσεις τῶν ἠσφαλισμένων ἀπὸ τοῦ ἐνὸς φορέως εἰς τὸν ἕτερον, αἵτινες ἀπαιτοῦσιν ἱκανὰς διατυπώσεις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν μαθηματικῶν ἀποθεμάτων καὶ ἔχων ὑπ' ὄψει προφανῶς τὰς ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ἐμφανισθείσας ἐν τῇ πράξει δυσχερείας κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νεαρῶν τῆς ἀσφαλ. νόμων, οἵτινες προβλέπουν τὴν δ' λύσιν. Ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ νόμου ἠκολουθήσαμεν τὴν γ' λύσιν τὴν ὁποίαν θεωροῦμεν ὡς ἀπολύτως ἐνδεδειγμένην καὶ διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον καὶ διότι οὕτω α' ἐξασφαλίζεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀπολύτως ὄρους τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον προστασίας εἰς ὅλους τοὺς μισθωτοὺς, χωρὶς νὰ θιχθῆ τὸ παράπαν ἢ ἤδη ὑπὲρ τούτων παρεχομένη διὰ τῶν ὑφισταμένων ταμείων τυχὸν εὐρυτέρα προστασία, β' θὰ ὑπαχθῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ ἴδρυμα ὑπὲρ ἑκατὸν χιλιάδες ἠσφαλισμένων, ἐκ τῶν καλύτερον μισθοδοτουμένων καὶ συνεπῶς ἀποτελοῦν-

των καλούς κινδύνους διά τήν ασφάλισιν, αλλά και επί πλέον επί μακρόν ειθισμένους εις τήν ασφαλιστικήν εισφοράν ούτως ώστε θ' αποκτήσῃ ἀμέσως ἰσχυράν οικονομικήν βάση τὸ Ἴδρυμα. Τήν λύσιν ταύτην ἐφαρμόζομεν μόνον διά τὸ μέλλον και οὐχί ἀναδρομικῶς και ούτως ἐκλείπει και ὁ φόβος τῶν ἠσφαλισμένων περι χρησιμοποίησεως τῶν ὑφισταμένων κεφαλαίων των, χάριν τοῦ ἰδρυματος. Περίπτωσης μεταστάσεως εἰς τὸ Ἴδρυμα ἢ εἰς ἕτερον ἀσφαλ. φορέα δὲν εἶναι δυνατόν προκύψῃ, διότι πάντες θὰ εἶναι ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ἴδρυματι. Συνεπῶς και ἡ ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀκολουθουμένου οικονομικοῦ συστήματος δηλ. παρὰ μὲν τοῦ Ἴδρυματος τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος, παρὰ δὲ τῶν ταμείων κατὰ τὸ μᾶλλον και ἦττον τοῦ συστήματος τοῦ μέσου ἀσφαλιστροῦ ἀνωμαλία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπηρεάσῃ παντάπασι τὴν ἀκολουθουμένην λύσιν. Οἱ παρὰ τοῖς λειτουργοῦσιν ἤδη ταμείοις ἠσφαλισμένοι θ' ἀκολουθήσωσι τὴν τύχην, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν και οἱ λοιποὶ οἱ διὰ πρώτην φοράν ἀσφαλιζόμενοι μισθωτοί. Πέραν τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος, οὐδεμίαν ἑτέραν ἐιδικὴν διάταξιν παρίσταται ἀνάγκην νὰ περιλάβῃ τὸ νομοσχέδιον. Οἱ αἱ διέπουσαι μέχρι τοῦδε τὰ Ταμεῖα διατάξεις, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι. Ἡ μόνη ἀνωμαλία ἣτις δύναται νὰ παρουσιασθῇ εἰναίῃ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν προκύπτουσα. Οὕτως ὁρίζεται κατὰ διάφορον τρόπον ἡ ἀναπηρία ἐν τῷ Ἴδρυματι και ἐν τοῖς ὑφισταμένοις Ταμείοις, ἐνθα ἐπικρατεῖ μᾶλλον ἢ ἔννοια τῆς καλουμένης «ἐπαγγελματικῆς ἀναπηρίας». Διάφορον εἶναι ἐπίσης τὸ ὄριον ἡλικίας, καθ' ὃ ἀπονέμεται ἡ σύνταξις γήρατος. Κυρίως ὅμως αἱ διαφοραὶ ὑφίστανται εἰς τὴν διάρκειαν συμμετοχῆς εἰς τὴν ασφάλισιν. Εἶναι, κατὰ γενικὸν κανόνα, πολὺ μακρότερος ὁ χρόνος, ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως εἰς τὰ λειτουργοῦντα Ταμεῖα παρὰ εἰς τὸ Ἴδρυμα. Εἶναι συνεπῶς ἐνδεχόμενον νὰ δικαιουταὶ τις συντάξεως ἀπὸ τοῦ Ἴδρυματος, οὐχί ὅμως και ἀπὸ τοῦ Ταμείου ἢ και ἀντιστρόφως. Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἐνδεχομένη αὕτη ἀνωμαλία ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν προϋποθέσεων, δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα σοβαρὸν νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν λύσιν ταύτην, διότι εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τὰ Ταμεῖα θὰ σπεύσουν νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς εἰσαγομένας διὰ τοῦ νομοσχεδίου προοδευτικὰς ἀρχάς. Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν πράξουν τοῦτο μόνον των, ἡ Διοίκησις δὲν στερεῖται τῶν μέσων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας νὰ ἐξαναγκάσῃ ταῦτα πρὸς τοῦτο. (ἄρθρ. 4 παρ. 8 νόμου 5376 «περὶ τροποπ. τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰ Ταμεῖα ἀσφαλ. κλπ.»). Διάλυσις τῶν Ταμείων προβλέπεται μόνον, ὅταν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν διὰ τὸ Ἴδρυμα προοριζομένων εισφορῶν, δὲν παραμένει περιθώριον ἐκ τῶν εισφορῶν ἀρκετὸν διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπαρξίν ἰδιαίτερου ὀργανισμοῦ.

Ἀριθ 920/

Ίδιαιτέρως προβλέπεται ἡ διάλυσις τοῦ Ταμείου μεταλλευτῶν, διότι ἡ ἀνεπάρκεια τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας εἰς πρόσωπα τελούντα ὑπὸ ἐξαιρετικῶς δυσμενεῖς συνθήκας ἐπιβάλλει τὴν ἀμεσον λήψιν μέτρων βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν μεταλλευτῶν, ἧτις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ παρὰ μόνον διὰ τῆς συγχωνεύσεώς των εἰς τὸν μεγάλον ὄργανισμὸν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Σημειωτέον τέλος, ὅτι ἡ διδομένη λύσις διὰ τὰ ὑφιστάμενα Ταμεία ἰσχύει οὐ μόνον διὰ τὸν κλάδον τῆς ἀσφαλίσεως γήρατος καὶ ἀναπηρίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν τῆς ἀσθενείας, εἰς τὸν ὅποιον, ὡς γνωστόν, ὁ νόμος 5733 ἦτο ἀρκετὰ ριζοσπαστικὸς καὶ προέβαιεν εἰς τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει διάλυσιν αὐτῶν.

Οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῆς ἀσφαλίσεως

Εἰς τὸ κεφάλαιον Β' καθορίζονται τὰ τῆς οἰκονομικῆς ὀργάνωσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ δὴ ἐν ἀρθρῷ 20 τὰ τῶν πόρων αὐτῆς.

Ἡ κοινων. ἀσφάλισις ἀποτελοῦσα, ὡς γνωστόν, σύμπλεγμα οἰκονομικῶν παροχῶν, ὑπελογισμένων ἐπὶ τῇ βάσει ὀρισμένων μαθηματικῶν κανόνων ἔχει ἀνάγκην σταθερῶν οἰκονομικῶν μέσων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ τὰς καλύπτουν. Τὰ μέσα ταῦτα δύνανται νὰ ἐξευρεθῶσιν ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ Κράτους κατὰ ποικίλους συνδυασμούς. Ἡ μᾶλλον κοινωνικῶς προχωρημένη ἀντίληψις ὑποδεικνύει τὴν τελείαν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τὴν ἐπίρριψιν τοῦ βάρους εἰς τοὺς ἐργοδότας καὶ τὸ κράτος.

Ἡ ἀντίληψις αὕτη, ἧτις ἐπραγματοποιήθη μέχρι τοῦδε κυρίως μόνον ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ρωσίᾳ, εἶναι παρ' ἡμῖν, ὅπως καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀστικά κράτη ἀπαράδεκτος, διότι ἀντιβαίνει εἰς θεμελιώδεις κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχάς, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις. Ἡ κοινων. ἀσφάλισις ἀποτελεῖ κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἀντίληψιν ἀναγκαστικὴν ἀποταμίευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν συνδυάζεται ἡ ἀτομικὴ πρόνοια μετὰ τῆς κοινωνικῆς τοιαύτης πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐργατικοῦ εἰσοδήματος πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων καὶ ἀπροόπτων κινδύνων. Ἡ πρὸς εἰσφορὰν ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποτελεῖ ἐπὶ πλεόν καὶ σπουδαῖον ψυχολογικὸν παράγοντα διὰ τὴν μεγαλυτέραν στοργὴν τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὸν ἀσφαλιστικὸν ὄργανισμὸν, ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τοῦ ὁποίου θὰ ἐνδιαφέρει, ὡς εἶναι εὐνόητον, περισσότερον τὸν εἰσφέροντα ἀπὸ τὸν μὴ εἰσφέροντα ἠσφαλισμένον καὶ θὰ τὸν ἀποτρέπει ἀπὸ ἐνεργειῶν, αἵτινες θὰ ἐδημιούργουν κίνδυνον οἰκονομικοῦ κλονισμοῦ. Τῆς ἀρχῆς ταύτης δικαιολογεῖται ἴσως ἐξαίρεσις μόνον προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, μὴ λαμβανόντων μισθὸν εἰς χρῆμα, ὡς εἶναι οἱ μαθητευόμενοι, οἵτινες εἶναι εὐλογον ἐφ' ὅσον δὲν λαμβάνουσι μισθὸν νὰ μὴ ἐπιβαρύνωνται με χρηματικὰς εἰσφοράς. Συμφώνως πρὸς τὴν

ἐξαιρετικὴν ταύτην περίπτωσιν ὀρίζεται ἐν ἀρθρῳ 21 παρ. 5, ὅτι ἐπὶ τῶν μὴ λαμβανόντων ἀμοιβὴν ἠσφαλισμένων, ὀλόκληρος ἡ εἰσφορά αὐτῶν βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

Αἱ ξένοι νομοθεσίαι δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰς ἀκολούθους τέσσαρας κατηγορίας ἀναλόγως τοῦ τρόπου ἐξευρέσεως τῶν πόρων τῆς ἀσφαλίσεως.

Α') Συμμετοχὴ τῶν ἠσφαλισμένων, τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ κράτους.

α') Ἀσφάλις ἀσθενείας : Βέλγιον (ἀσφάλις ναυτικῶν) Βουλγαρία, Γερμανία, Ἰαπωνία, Ἰρλανδία, Λεττονία, Λιθουανία, Μ. Βρετανία, Νορβηγία, Ρουμανία, Πολωνία, Χιλή.

β') ἀσφάλις ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου :

Ἀργεντινὴ καὶ Βραζιλία (ἀσφάλις προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων δημοσίου ἐνδιαφέροντος), Αὐστρία (ἀσφάλις ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν), Βέλγιον (ἀσφάλις ἐργατῶν, ὑπαλλήλων καὶ μεταλλευτῶν, Βουλγαρία (Γενικὴ ἀσφάλις), Γερμανία (ἀσφάλις ἐργατῶν καὶ ἀσφάλις μεταλλευτῶν), Γαλλία (Γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως καὶ εἰδικὴ ἀσφάλις μεταλλευτῶν), Ἰταλία (Γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως), Ἰρλανδία (ἀσφάλις ἀναπηρίας), Κούβα (ἀσφάλις προσωπικοῦ ναυτικῶν ἐπιχειρήσεων), Λουξεμβούργον (ἀσφάλις ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων), Μ. Βρετανία καὶ Ἰρλανδία (Γεν. ἀσφάλ.) Οὐγγαρία (Γεν. σύστημα ἀσφαλίσεως καὶ εἰδικὴ ἀσφάλις μεταλλευτῶν), Οὐραγουάη (ἀσφάλις προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων δημ. ἐνδιαφέροντος), Ρουμανία (Γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως), Τσεχοσλοβακία (Γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων).

Β. Συμμετοχὴ ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν.

α') ἀσφάλις ἀσθενείας : Αὐστρία, Γιουγκοσλαυία, Ἑσθονία, Λουξεμβούργον, Οὐγγαρία, Ρουμανία καὶ Τσεχοσλοβακία.

β') Ἀσφάλις ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου : Ἀργεντινὴ (ἀσφάλις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν), Αὐστρία (ἀσφάλις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων), Γερμανία (ἀσφαλ. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων), Ἰρλανδία (ἀσφάλις μεταλλευτῶν), Οὐραγουάη (ἀσφάλις προσωπικοῦ Τραπεζῶν), Χιλή (ἀσφάλις ὑπαλλήλων).

Γ'. Ἀποκλειστικὴ ἐπιβάρυνσις ἐργοδοτῶν.

α') ἀσφάλις ἀσθενείας, Ρωσσία, β') ἀσφαλ. ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου : Ὁλλανδία (Γεν. σύστημα ἀσφαλίσεων), Ρωσσία (Γεν. σύστημα ἀσφαλίσεως).

Δ' Συμμετοχὴ ἐργοδοτῶν καὶ Κράτους.

Ἰσπανία (Γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως ἐργατῶν κατὰ τῆς ἀναπηρίας, τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου).

Ε' Συμμετοχὴ ἠσφαλισμένων καὶ Κράτους.

α') Ἀσφάλις ἀσθενείας : Διάφορα Ἑλβετικὰ καντόνια β') Ἀσφάλις ἀναπηρίας, γήρατος καὶ

θανάτου. Σουηδία (λαϊκή ασφάλις). Διάφορα έλβετικά καντόνια.

Έκ τών άνωτέρω προκύπτει, ότι αί νομοθεσία τών περισσοτέρων χωρών προβλέπουν ώς πόρους τής μέν ασφάλιςως κατά τής άσθeneίας εισφοράς τών έργοδοτών και τών ήσφαλισμένων, τής δ' ασφάλιςως κατά τής άναπηρίας, του γήρατος και του θανάτου εισφοράς τών έργοδοτών, και τών ήσφαλισμένων και τακτικάς έπιχορηγήσεις του Κράτους.

Τό σχέδιον έν άρθρω 21 όρίζει ώς πόρους τής ασφάλιςως άμφοτέρων τών κλάδων μόνον εισφοράς τών ήσφαλισμένων και τών έργοδοτών, χωρίς να προβλέπη έπιχορήγησιν, είτε τακτικήν είτε έκτακτον του κράτους. Αί μεγάλοι δημοσιονομικοί δυσχέρειαί, τας όποιάς αντιμετωπίζει σήμερον τό Έλλην. Κράτος καθιστούν αδύνατον άτυχώς έπί του παρόντος τον καθορισμόν τακτικής εκ του κρατικού προϋπολογισμού έπιχορηγήσεως.

Αί εισφοραί τών έργοδοτών και ήσφαλισμένων καθορίζονται έν άρθρω 21 ιδιαιτέρως δι' έκαστον ασφαλιστικόν κλάδον και έπί τή βάσει τής κατά τάξεως τών ήσφαλισμένων εις μισθολογικάς κλάσεις. Ο ύπολογισμός τών εισφορών έγένετο έπί τή βάσει του λεγομένου «μικτού διανεμητικού συστήματος» περι ου έγένετο εύρύς λόγος έν τῷ εισαγωγικῷ τμήματι τής παρούσης έκθέσεως. Η εισφορά όρίζεται εις ώρισμένον ποσόν δι' έκάστην κλάσιν και αντιστοιχεί προς 6.98 0]0 κατά μέσον όρον έπί του μέσου μισθοῦ έκάστης κλάσεως. Έκ τής εισφοράς ήμίσεια περίπου αντιστοιχεί εις τον κλάδον άσθeneίας και έτέρα ήμίσεια εις τον άλλον ασφαλ. κλάδον. Διά τήν εισφοράν του κλάδου συντάξεων λαμβάνεται πρόνοια, όπως αξιάνεται κατά πενταετίαν κατά 1]3 μέχρι του τριπλασιασμού αὐτῆς, ότε πλέον θα καλύπτεται τό διά τας μελλοντικάς ανάγκας του όργανισμού αναγκαιοῦν ποσόν και ή εισφορά ουνεπὼς θα παραμένει του λοιποῦ σταθερά. Η μεταξὺ τών ήσφαλισμένων και έργοδοτών κατανομή τής εισφοράς γίνεται κατά τοιοῦτον τρόπον ώστε εκ τών 6.98 0]0 τά 60 0]0 βαρύνουν τον έργοδότην και τά 40 0]0 τον ήσφαλισμένον. Η τοιαύτη κατά 20 0]0 έπί πλέον έπιβάρυνσις του έργοδότου δικαιολογεῖται εκ του ότι δια ταύτης καλύπτεται ό κίνδυνος του άτυχήματος και τών έπαγγελματικῶν άσθeneiῶν, όστις βαρύνει αποκλειστικῶς τους έργοδότας.

Έξαιρετικῶς διά τους αποτελοῦντας μέλη πληρωμάτων έλλην. πλοίων όρίζονται εισφοραί διά τον κλάδον τής άσθeneίας χαμηλότεραι ή διά τους λοιπούς ήσφαλισμένους, διότι αί παροχαί προς τά πρόσωπα ταῦτα είναι περιορισμέναι, καθ' όσον εις τας πλείστας περιπτώσεις άσθeneίας ως είναι αί έν πλῶ ή εκτός τής Έλλην. Έπικρατείας, εκδηλούμεναι φέρει τας δαπάνας τής νοσηλείας αποκλειστικῶς ό έργοδότης κατά τας διατάξεις του έμπορ. νόμου (άρθρ. 357 και 358).

Όσον άφορᾷ τον τρόπον καθορισμοῦ τών

εισφορῶν ἀκολουθοῦνται ποικίλα συστήματα ὑπὸ τῶν ξένων νομοθεσιῶν διαφέροντα μάλιστα κατ' ἀσφαλιστικούς κλάδους. Παραθέτομεν χάριν συγκριτικῆς μελέτης τὰ ἰσχύοντα εἰς διαφόρους χώρας.

Α. Σύστημα ἀμεταβλήτου εισφορᾶς.

α) Ἀσφάλις ἀσθενείας—ἀναπηρίας : Μ. Βρεττανία, Ἰρλανδία (ἄνδρες 98, γυναῖκες 8,58) Ἑλβετία (διάφορα καντόνια).

β) Ἀσφάλις ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου :

Ἰσπανία (γενικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως 4 πεσέται μηνιαίως), Ὀλλανδία (ἀσφάλις μεταλλευτῶν 7,60 φιορίνια μηνιαίως), Πολωνία (ἀσφάλις μεταλλευτῶν 6,20 ζλότυ μηνιαίως, Τσεχοσλοβακία (ἀσφάλις μεταλλευτῶν) 87 κορώναι μηνιαίως. Εἰς τὴν Δανίαν ἡ εἰσφορὰ ποικίλει κατὰ ποσὸν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν δὲ τῇ Μ. Βρεττανίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ κατὰ φύλον τῶν ἠσφαλισμένων (ἄνδρες 98, γυναῖκες 4,58).

Β. Σύστημα μεταβλητῶν εισφορῶν ἀναλόγως μισθοῦ.

α) Ἀσφάλις ἀσθενείας : Βέλγιον (ἀσφαλ. ναυτικῶν 5,5 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ δι' ἀξιοματικούς 4,33 ο]ο διὰ τὰ κατώτερα πληρώματα), Ἰταλία (ἀσφάλις εἰς νέας ἐπαρχίας 4 ο]ο ἐπὶ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, τοῦ ἐπὶ πλέον τῶν 20 λιρεττῶν ποσοῦ αὐτοῦ μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν), Ρωσσία (ὕφίστανται δύο διατιμήσεις, ἡ κανονικὴ 4,5 ο]ο—6,5 ο]ο καὶ ἡ ἠλαττωμένη 3 ο]ο—4,5 ο]ο).

β) Ἀσφάλις ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου : Ἀργεντινὴ ἀσφάλις προσωπικοῦ τραπεζῶν καὶ ἐπιχειρήσεων δημοσίου ἐνδιαφέροντος 13 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, Αὐστρία ἀσφάλις ὑπαλλήλων 6 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, Βέλγιον ἀσφάλις προσωπικοῦ σιδηροδρόμων καὶ ναυπηγείων 3 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, Κούβα ἀσφάλις τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλασσίων ἐπιχειρήσεων 4,5 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, Λουξεμβούργον ἀσφάλις ἐργατῶν 4 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἀσφαλ. ὑπαλλήλων 10 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, Χιλή ἀσφάλις ἐργατῶν 6 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ καὶ ἀσφάλις ὑπαλλήλων 9 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ.

Αἱ ἀναλογικαὶ πρὸς τοὺς μισθοὺς τῶν ἠσφαλισμένων εισφοραὶ ὑπολογίζονται εἴτε ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἴτε ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπερβαίνει ἀνώτατόν τι ὄριον, καθοριζόμενον διὰ τοῦ νόμου. Τοιαῦτα ἀνώτατα ὅρια προβλέπουσι αἱ νομοθεσίαι π. χ. Ἀργεντινῆς, Αὐστρίας, Βελγίου καὶ Κούβας.

Γ. Σύστημα μεταβλητῶν εισφορῶν κατὰ μισθολογικὰς κλάσεις.

α') Ἀσφάλις ἀσθενείας : Αὐστρία, Βουλγαρία, Γαλλία, Γιουγκοσλαβία, Γερμανία, Ἰαπωνία,

Λιθουανία, Νορβηγία, Ούγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλλία, Ρουμανία, Τσεχοσλοβακία.

β') Ασφάλις ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου: Γερμανία (ἀσφαλ. ἐργατῶν: 7 κλάσεις ἀσφαλ. ὑπαλλήλων: 18 κλάσεις) Αὐστρία: ἀσφαλ. ἐργατῶν (10 κλάσεις), Βουλγαρία (5 κλάσεις) Βέλγιον: (ἐργατ. ἀσφ. 8 κλάσεις) Γαλλία (γεν. σύστημα 5 κλάσεις), Ἰταλία (γεν. σύστημα 6 κλάσεις) Ὁλλανδία (γεν. σύστημα 5 κλάσεις). Σουηδία (7 κλάσεις), Τσεχοσλοβακία (ἀσφαλ. ἐργατῶν 7 κλάσεις, ὑπαλλήλων 11 κλάσεις).

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς κατανομῆς τῶν εἰσφορῶν μεταξύ ἠσφαλισμένων ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ Κράτους εἰς τὰς διαφόρους χώρας σημειωτέα τὰ ἑξῆς:

α') Ασφάλις γήρατος: Κατὰ κανόνα κατανομή ἐξ ἴσου εἰς ἠσφαλισμένους καὶ ἐργοδότας (Αὐστρία, Βέλγιον (ἀσφαλ. ἐργατ.) Γερμανία, Γαλλία, Ἰταλία, Ούγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Τσεχοσλοβακία. Εἰς τὸ Βέλγιον (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων 3)7 ὁ ἠσφαλ. καὶ 4)7 ὁ ἐργοδότης). Ἰσπανία 3)4 ἐργοδ. καὶ 1)4 κράτος. Ἱρλανδία (διὰ τὰς γυναῖκας 3)7 ἠσφαλ. καὶ 4)7 ἐργοδότης.) Μ. Βρεττανία (διὰ τὰς γυναῖκας 3)7 ἠσφαλ. καὶ 4)7 ἐργοδ.). Ἐν Βουλγαρία ἀνά 1)3 ἠσφαλισμένοι, ἐργοδότης καὶ κράτος.

β) Ασφάλις ἀσθενείας: Αὐστρία, Γερμανία καὶ Λουξεμβούργον 2)3 ἠσφαλ. καὶ 1)3 ἐργοδ. Γιουγκοσλαβία, Ἑσθονία, Ἰαπωνία, Ούγγαρία, Τσεχοσλοβακία καὶ Μ. Βρεττανία διὰ τοὺς ἀνδρας (1)2 ἐργοδότης καὶ 1)2 ἠσφαλισμένος). Βουλγαρία, Λεττονία, Λιθουανία. 1)3 ἐργοδ. 1)3 ἠσφαλ. 1)3 κράτος. Πολωνία 2)5 ἠσφαλ. καὶ 3)5 ἐργοδότης.

Τὸ σχέδιον ἐν ἀρθρῷ 22 περιλαμβάνει λεπτομερεῖς διατάξεις περὶ τοῦ τρόπου εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν καὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν καθυστερουμένων τοιούτων. Ἐπειδὴ ἐν τῷ σχεδίῳ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς *ipso jure* ἀσφαλίσεως (ἐδάφ. 5) δηλ. τῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπασχολήσεως, καθ' ἣν ὁ ἠσφαλισμένος δικαιούται εἰς τὰς παροχὰς ἀσχέτως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, παρίσταται ἀνάγκη καθιερώσεως συντόμου διαδικασίας εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν. Πρὸς τοῦτο εἰσάγεται διὰ τὴν εἰσπραξίν ταύτην ἡ διοικητικὴ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις, ληφθείσης συγχρόνως προνοίας, ὅπως ἐνισχυθῇ διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου προσωπικοῦ ἢ ταμειακῆ ὑπηρεσίας τοῦ κράτους. Τὸ σχέδιον δὲν εἰσέρχεται εἰς τὰς λεπτομερείας τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως ὑπάρχουν, ὡς γνωστόν, διάφορα συστήματα εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν μεταξύ τῶν ὁποίων προέχουσιν θέσιν ἔχει καταλάβη τὸ σύστημα τῶν ἐνσήμων. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐφαρμοσθὲν τὸ πρῶτον ἐν Γερμανίᾳ ἐπέξετάθη κατόπιν εἰς σειράν κρατῶν, κατὰ προτίμησιν δὲ εἰς τὰ κράτη τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ σύστημα, εἴτε τῶν ἐνίκων εἰσφορῶν (Μ. Βρεττανία καὶ Ἱρλανδία)

εἶτε τῶν μισθολογικῶν κλάσεων (Γερμανία, ἀσφαλ. ἀναπηρίας, γήρατος, θανάτου, Βέλγιον, Γαλλία, Ἰταλία, Ὀλλανδία, Πολωνία). Ἐλάχιστα εἶναι τὰ κράτη τὰ ἔχοντα σύστημα μεταβλητῶν εἰσφορῶν καὶ ἐφαρμόζοντα τὰ ἔνσημα (Χιλή, Κούβα καὶ Ἀσφαλ. Καπνεργατῶν ἐν Ἑλλάδι).

Τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἀληθές, ὅτι παρουσιάζει ἰκανὰ πλεονεκτήματα ἀλλὰ καὶ μειονεκτήματα. Δὲν θεωρεῖται σκόπιμον, πρὶν ἢ γίνῃ λεπτομερὴς ἔρευνα τῶν ἑλλην. συνθηκῶν νὰ καθορισθῇ νῆμοθετικῶς ὠρισμένον σύστημα. Τούτου ἕνεκα ἀφίεται ἡ λύσις τοῦ ζητήματος εἰς κανονισμόν.

Τοποθέτησις κεφαλαίων. Καίπερ διὰ τοῦ ἀκολουθουμένου ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας, θανάτου καὶ γήρατος διανεμητικοῦ συστήματος ἀποφεύγεται ἡ συγκέντρωσις μεγάλων κεφαλαίων ἐν τῷ ἰδρύματι, ἐν τούτοις ἐθεωρήθη σκόπιμον, ὅπως περιληφθῶν διατάξεις προνοοῦσαι περὶ τῆς τοποθετήσεως κεφαλαίων, δεδομένου, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ οὐχὶ ἀμιγῶς, ἀλλὰ μίκτου διανεμητικοῦ συστήματος θὰ ἐπιτρέψῃ πάντως τὸν σχηματισμὸν κεφαλαίων, τῶν ὁποίων ἐνδείκνυται ἢ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον τοποθέτησις. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 24 τίθενται γενικώταται κατευθύνσεις, δι' ὧν κυρίως σκοπεῖται ἡ ἐξασφάλισις τῆς ρευστότητος αὐτῶν, ἢ κατὰ τὴν τοποθέτησιν ὑπαρξίς σοβαρῶν ἐγγυήσεων καὶ ἢ διὰ ταύτης κατὰ τὸ δυνατόν ἐξυπηρέτησις τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. Εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένον, ὅτι οἱ ἀσφαλ. ὀργανισμοὶ δεόν ἐν τῇ τοποθετήσει τῶν κεφαλαίων των νὰ μὴ ἀποβλέπουν εἰς κερδοσκοπίαν, ἀλλὰ νὰ προέχῃ πάντοτε ὁ κοινῶν. σκοπὸς τῆς ἀσφαλίσεως, Ἡ χάραξις λεπτομεροῦς προγράμματος οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἀφίεται εἰς κανονισμόν, λαμβανομένης πάντως προνοίας πρὸς μείζονα ἐγγυήσιν, ὅπως ὁ κανονισμὸς ἐκδοθῇ μετὰ γνώμην τοῦ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς ἀρμοδιότητός του ἔχει τὴν γενικὴν ἐπισκόπησιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας. Παρεμφερὴς εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ξένων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν ἀκολουθουμένη οἰκονομικὴ πολιτικὴ. Οὕτως ἐν Γερμανίᾳ τὰ κεφάλαια δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς ἀγορὰς ἀκινήτων, εἰς δάνεια πρὸς σκοποῦς δημοσίας ὠφελείας ἢ εἰς συμμετοχὴν εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας. Ὡς κοινῆς ὠφελείας θεωροῦνται καὶ ὀργανώσεις παρέχουσαι κυρίως ἢ ἀποκλειστικῶς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους.

Ἐν Γαλλίᾳ (γενικὸν σύστημα τοῦ 1930). Τὸ κεφάλαια δύνανται νὰ τοποθετῶνται εἰς δάνεια πρὸς ἀνέγερσιν εὐθηνῶν κατοικιῶν ἢ πρὸς ἐταιρείας κτηματικῆς πίστεως, καθὼς καὶ εἰς ὀργανισμοὺς προνοίας καὶ κοινωνικῆς ὑγιεινῆς, ἀνεγνωρισμένης δημοσίας ὠφελείας.

Ἐν Μ. Βρετανίᾳ. Τὰ κεφάλαια ἀσφαλίσεως ἀσθενείας-ἀναπηρίας δύνανται ἐν μέρει νὰ δι-

δονται ως δάνεια εις οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως, κατά προτίμησιν δὲ δι' οἰκοδόμησιν εὐθηνῶν οἰκιῶν.

Ἐν Οὐγγαρία. Τὰ ἀποθεματικά κεφάλαια τοῦ Κεντρικοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Κοινων. ἀσφαλίσεων δύνανται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 30 0)0 νὰ χρησιμοποιηθοῦν πρὸς κατασκευὴν ἢ ἀγορὰν οἰκιῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἢ οἰκιῶν τῶν ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὄργανισμοῦ ἢ ἰδρύματος πρὸς νοσηλείαν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν συνταξιούχων (ἰδρύματα θεραπείας, σανατόρια) ἢ παροχὴν ἐντόκων ἐνυποθήκων δανείων πρὸς ἀνέγερσιν τοιούτων ἰδρυμάτων.

Ἐν Ἰταλίᾳ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον τῶν Κοινων. ἀσφαλίσεων δύναται μέχρι τοῦ δεκάτου τῶν κεφαλαίων τοῦ νὰ συμμεθέξῃ εἰς ἐπιχειρήσεις ἐχούσας σκ πὸν τὴν ἀγορὰν, ἐκμετάλλευσιν ἢ ἀνέγερσιν, οἰκιῶν ἐργατικῶν καὶ νοσοκομείων.

Ἐν Ὀλλανδίᾳ. Μέρος τῶν κεφαλαίων, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου δύναται νὰ διατεθῇ εἰς δάνεια πρὸς κατασκευὴν κατοικιῶν ἐργατικῶν, εἰς ἰδρυσιν σανατορίων καὶ εἰς ἄλλας τοποθετήσεις τοῦ ἰδίου τύπου, σκοπούσας τὴν καλυτέρευσιν τῆς δημοσίας ὑγείας.

Ἐν Πολωνίᾳ. Τὰ διαθέσιμα κεφάλαια τῶν ἀσφαλιστικῶν ὄργανισμῶν τοποθετοῦνται μέχρι τοῦ ποσοῦ 15 0)0 μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ Κοιν. Προνοίας πρὸς ἀγορὰν τίτλων τοῦ κράτους. Σημαντικὸν μέρος τῶν κεφαλαίων τοποθετεῖται εἰς ἀκίνητα, εὐθηνὰς οἰκίας δι' ἐργάτας καὶ διανοσόμενους καὶ εἰς δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ.

Ἐν Σουηδίᾳ. Τὸ τέταρτον κατ' ἀνώτατον ὄριον τῶν κεφαλαίων δύναται νὰ τοποθετηθῇ εἰς δάνεια πρὸς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐπιδιώκουν σκοπὸν ἴδιον πρὸς τὸν τῆς ἀσφαλίσεως (Νοσοκομεῖα, Σανατόρια, Γηροκομεῖα, οἰκήματα διὰ τὰς λαϊκὰς τάξεις). Ἐν τριακοστὸν τῶν κεφαλαίων δύναται νὰ τοποθετηθῇ εἰς ἰδρύματα σκοποῦντα τὴν πρόληψιν ἢ τὸν περιορισμὸν τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν.

Ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ. Μέρος τῶν διαθέσιμων κεφαλαίων τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων δύναται νὰ διατεθῇ εἰς μέτρα γενικὰ ἢ εἰδικὰ πρὸς πρόληψιν τῆς ἀνικανότητος, εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν κοινωνικῶν ἀσθενειῶν, ἢ εἰς τὴν καλυτέρευσιν τῆς ὑγείας τῶν ἠσφαλισμένων ἢ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των ἢ εἰς δάνεια πρὸς συνεταιρισμούς δι' ἀνέγερσιν εὐθηνῶν λαϊκῶν κατοικιῶν ἢ πρὸς χρηματοδότησιν δημοσίων ἔργων (κατασκευῆς ὁδῶν) κλπ.

Εἰς τὸ ἄρθρον 25 τοῦ σχεδίου καθορίζονται αἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἀσφάλισιν φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ καὶ τὰ ἀναγκαῖα δικονομικὰ προνόμια, ἅτινα περιωρίσαμεν κατὰ τι ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 30 τοῦ νόμου 5733, ὅπερ προέβλεπεν εὐρυτάτας φορολογικὰς ἀπαλλαγὰς. Αἱ ἀτέλειαι περιωρίσθησαν ἤδη εἰς μόνους τοὺς ἠσφα-

λισμενους και αποτελοῦν μίαν μικράν ἔμμεσον τρόπον τινα ἐνίσχυσιν τοῦ κράτους πρὸς τὴν ἀσφάλισιν.

* * *

Παροχαὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας. Εἰς τὰ ἀρθρ. 26—32 καθορίζονται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς αἱ παροχαὶ τοῦ κλάδου ἀσθενείας καὶ ὁ κύκλος τῶν εἰς αὐτὰς δικαιουμένων προσώπων. Αἱ παροχαὶ αὗται κατὰ τὴν γενικῶς παραδεδεγμένην ἀντίληψιν διακρίνονται εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα. Εἰς τὰς εἰς εἶδος ἀνήκουν ἡ ἰατρικὴ καὶ φαρμακευτικὴ ἀντίληψις, ἡ νοσοκομειακὴ καὶ σανατορικὴ περίθαλψις καὶ ἡ παροχὴ θεραπευτικῶν μέσων καὶ εἰς τὰς εἰς χρῆμα τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας.

Τὸ σχέδιον περιορίζεται μόνον εἰς τὰς εἰς εἶδος παροχάς, τὴν χορήγησιν τῶν ὁποίων προβλέπει σύμφωνον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς, δὲν προβλέπει δὲ τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀσθενείας διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης. Μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν ἀνικανότητος ἐξ ἀτυχήματος χορηγεῖται ἐπίδομα ἀσθενείας. Καίτοι ὅλαι ἀνεξαίρετως αἱ νομοθεσίαι, πλὴν τῆς νομοθεσίας τῆς Βαίλε-Βίλλε, ἔτι δὲ καὶ ἡ διεθνὴς σύμβασις περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ 1927 προβλέπουν τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἐν τούτοις λαβόντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ ἐκ τῆς παροχῆς ταύτης προκληθεῖσαι καταχρήσεις κατεβάρθρωσαν οἰκονομικῶς τὸν θεσμόν εἰς ἄλλας χώρας, ἐνομίσαμεν, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναβάλλωμεν τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας διὰ βραδύτερον, διότι δὲν ἀποκρύπτομεν τὸν φόβον μας, ὅτι ἐνδέχεται νὰ συμβοῦν καταχρήσεις ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακῃ, αἵτινες θὰ θίξουν καιρίως τὸν ὀργανισμόν ἀπὸ ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀπόψεως καὶ μάλιστα εἰς περίοδον οἰκονομικῆς κρίσεως. Ἄλλως τε τὸ ἐπίδομα διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν εὐεργετικὸν του σκοπὸν πρέπει νὰ εἶναι ἀρκούντως ἱκανοποιητικὸν ὅπως συμβαίνει εἰς τὰς πλείστας ξένας νομοθεσίας (Γερμανία 50 ο]ο τοῦ μισθοῦ, Αὐστρία 66 ο]ο 80 ο]ο, Οὐγγαρία (60—75 ο]ο), Γιουγκοσλαβία (66, 2]3 ο]ο), Τσεχοσλοβακία (66, 2]3 ο]ο). Ἐπίδομα 30 ἢ 40 ο]ο τοῦ μισθοῦ ὡς προέβλεπεν ὁ νόμος 5733 ἀποτελεῖ τραγικὴν εἰρωνείαν διὰ τὴν τύχην τοῦ ἀσθενοῦς, διὰ τοῦτο προετιμήσαμεν νὰ παράσχωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀφθονα τὰ μέσα τῆς θεραπείας εἰς εἶδος, νὰ φροντίσωμεν νὰ ὀργανώσωμεν ἄρτια νοσοκομεῖα καὶ σανατόρια, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ προσφεύγουν οἱ πραγματικῶς ἀσθενεῖς, παρὰ νὰ παρέχωμεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀμφιβόλου χρησιμότητος ἐπίδομα καὶ ἀργότερον, ἀφ' οὗ ἀναπτυχθῇ ἀσφαλ. συνείδησις, ὀργανωθῇ τὸ ἴδρυμα διὰ νὰ προλαμβάνῃ τὰς καταχρήσεις, βελτιωθῇ δὲ καὶ ἡ ὑφισταμένη οἰκονομικὴ καχεξία δὲν ἀποκλείεται νὰ χορηγηθῇ ἱκανοποιητικὸν ἐπίδομα πληροῦν πράγματι τὸν σκοπὸν, δι' ὃν δίδεται.

Αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ χορηγοῦνται δωρεάν, ἀνευ περιορισμοῦ τινὸς ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων εἰς ἕκαστον τόπον μέσων, λαμβάνεται δὲ πρόνοια

(άρθρ. 28), όπως εις σοβαράς περιπτώσεις δεομένων, είτε ειδικής Ιατρικής Αντιλήψεως, είτε νοσοκομειακής περιθάλψεως επιτρέπεται δαπάναις του Ιδρύματος μετακινήσεις των ησφαλισμένων εις τὰ πλησιέστερα μεγάλα κέντρα, εις τὰ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ παρασχεθῇ ἡ ἀντιλήψις αὐτῆ. Εἰς τὸ ἐπίμικρον ζήτημα τοῦ τρόπου τῆς ὀργανώσεως τῆς Ιατρικῆς ἀντιλήψεως, διὰ τὸ ὅποσον ὡς γνωστὸν διεξάγουσιν δεινὸν ἀγῶνα αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν Ιατρῶν, ὑποστηρίζουσαι τὸ σύστημα τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς τοῦ θεράποντος Ιατροῦ ὑπὸ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τῆς ἀμοιβῆς αὐτοῦ κατ' ἐπίσκεψιν καὶ ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ καταλλήλου τοιοῦτου ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας, δὲν τίθεται διάταξις τις εἰδική, ἀλλὰ περιλαμβάνονται ἐν τῷ σχεδίῳ ὅλαι αἱ δυναταὶ λύσεις, ἀφιεμένης τῆς ἐκλογῆς τῆς καλυτέρας τούτων εἰς κανονισμοὺς, αἵτινες θέλουσιν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς εἰδικὰς ἐν τῇ χώρᾳ συνθήκας καὶ ἀναλόγως θὰ δοθῇ ἡ πρέπουσα λύσις, ἥτις δύναται νὰ εἶναι καὶ διάφορος ἐν ἐκάστῳ διαμερίσματι τῆς χώρας.

Πρὸς πρόληψιν τῆς ἐνευ σοβαροῦ λόγου χρησιμοποιοῦσεως τῆς ὑγειονομικῆς ἀντιλήψεως τοῦ Ιδρύματος ὑπὸ προσώπων μὴ ἐχόντων ταύτης ἀνάγκην, ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς μείωσιν τῶν δαπανῶν προβλέπεται κατὰ τὸ παράδειγμα ξένων νομοθεσιῶν μικρὰ συμμετοχὴ τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς τὰς δαπάναις τῆς Ιατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως (άρθρ. 26 ἐδ. 4).

Τὸ σχέδιον νόμου (άρθρ. 26 παρ. 1) προβλέπει τὴν ὑποχρεωτικὴν χορήγησιν περιορισμένων παροχῶν (Ιατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς ἀντιλήψεως) καὶ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας τῶν ἡσφαλισμένων καὶ τῶν συνταξιούχων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν νομοθεσιῶν Οὐγγαρίας, Νορβηγίας, Γιουγκοσλαβίας καὶ Τσεχοσλοβακίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλας νομοθεσίας (Γερμανίας, Αὐστρίας, Λουξεμβούργου) εἰς τὰς ὁποίας εἶναι δυνατικὴ ἡ χορήγησις τῆς περιθάλψεως εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας. Ὁ κύκλος τῶν δικαιουμένων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ προσώπων καθωρίσθη (άρθρ. 32) ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ οἰκογενείας ἑλλην. ἀντιλήψεων. Εἰς τὰς ξένας νομοθεσίας καθορίζεται, εἴτε πολὺ στενὸς κύκλος (Νορβηγία, Πορτογαλία) εἴτε πολὺ εὐρὺς (Αὐστρία, Οὐγγαρία, Πολωνία, Γιουγκοσλαβία, Τσεχοσλοβακία).

Εἰς τὸν κλάδον τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας ἀνήκουσιν καὶ τὰ χρηματικὰ βοηθήματα διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου λόγῳ ἐξόδων κηδείας ὡς καὶ τὰ βοηθήματα κυφορίας καὶ λοχείας.

Τὸ ἐπίδομα κηδείας ὀρίζεται ἐν ἀρθρ. 29 εἰς δρχ. χιλίας δηλ. τὸ 15πλάσιον περίπου τοῦ μέσου ἡμερ. μισθοῦ. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ξένας νομοθεσίας προβλέπεται σημαντικῶς ἀνώτερον ἐπίδομα. Οὕτω ἐν Γερμανίᾳ τὸ ἐπίδομα εἶναι ἴσον πρὸς τὸ 20πλάσιον τοῦ ἡμερ. μισθοῦ, ἐν Αὐστρίᾳ ἴσον

πρὸς τὸ 30πλάσιον, ἐν Βουλγαρία ἴσον πρὸς τὸ 50πλάσιον, ἐν Ρουμανία ἴσον πρὸς τὸ 40ὸν μέχρι 60πλάσιου, ἀναλόγως τῆς οικονομικῆς θέσεως τοῦ ταμείου, ἐν Οὐγγαρία ἴσον πρὸς τὸ 30πλάσιον, ἐν Ἰταλίᾳ ἴσον πρὸς τὸ 30πλάσιον, ἐν Ἰαπωνίᾳ ἴσον πρὸς τὸ 20πλάσιον, ἐν Νορβηγίᾳ 75 κορῶνες, ἐν Πολωνίᾳ ἴσον πρὸς τὸ 21πλάσιον, ἐν Ρωσίᾳ 21—45 ρούβλια ἀναλόγως τοῦ τόπου, ἐν Γιουγκοσλαυίᾳ ἴσον πρὸς τὸ 30πλάσιον.

Διὰ τὸν τοκετὸν προβλέπει τὸ ἀρθρ. 26^ο παρ. 2 τὴν παρασχῆν ἑλῶν τῶν ἀπαιτουμένων ἰατρικῶν καὶ μαιευτικῶν φροντίδων καὶ τῶν συνήθων θεραπευτικῶν μέσων, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ τὴν περιθαψιν ἐν μαιευτηρίῳ. Δύναται ἀντὶ τῶν εἰς εἶδος τούτων παροχῶν νὰ δοθῇ χρηματικὸν ἐπίδομα τοκετοῦ. Ἐπίσης προβλέπεται ἐν ἀρθρ. 30 συμφώνως πρὸς τὴν διεθνῆ σύμβασιν τῆς Οὐκασιγκτῶνος τοῦ 1919 ἡμερησίον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας ἐκ 400 Jο τοῦ μέσου ἡμερησίου μισθοῦ ἐπὶ 6 ἐβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ ἐπὶ ἴσον χρόνον μετ' αὐτόν. Τοῦ ἐπιδόματος τούτου δικαιούται μόνον ἡ ἠσφαλισμένη, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἠσφαλισμένου. Μεγαλυτέραν προστασίαν εἰς τὴν μητρότητα π.χ. διὰ τῆς χορηγήσεως βοηθήματος θηλάσματος, ὡς προέβλεπεν ὁ νόμος 5733 κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Γερμανικῆς, Γιουγκοσλαυικῆς, Ρωσικῆς, Πολωνικῆς, Λιθουανικῆς καὶ Λεττονικῆς νομοθεσίας, δὲν ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαίαν, διότι θὰ ἐπέφερε αὕτη σημαντικὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ὄργανισμοῦ ἀνευ ἀντιστοίχου σοβαροῦς ὠφελείας.

Τὸ ἐπίδομα κυοφορίας παρέχεται ἐν Γιουγκοσλαυίᾳ ἐπὶ δύο μῆνας πρὸ τοῦ τοκετοῦ, Ρωσίᾳ ἐπὶ ὀκτὼ ἐβδομάδας, Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ρουμανίᾳ, Βουλγαρίᾳ καὶ Τσεχοσλοβακίᾳ ἐπὶ 6 ἐβδομάδας, Οὐγγαρία Ἰαπωνία, Λεττονία ἐπὶ 4 ἐβδομάδας, Χιλή, Ἑσθονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργῳ καὶ Πολωνίᾳ ἐπὶ 2 ἐβδομάδας. Τὸ δὲ ποσὸν αὐτοῦ κυμαίνεται μεταξύ 50—100 ο Jο τοῦ μισθοῦ. Ἐν Γερμανίᾳ, Ρουμανίᾳ, Λουξεμβούργῳ ὀρίζεται εἰς 50 ο Jο τοῦ μισθοῦ, ἐν Αὐστρίᾳ, Λιθουανίᾳ καὶ Τσεχοσλοβακίᾳ 2 J3 τοῦ μισθοῦ, ἐν Γιουγκοσλαυίᾳ 3 J4, ἐν Ἑσθονίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Ρωσίᾳ, Λεττονίᾳ ὀλόκληρος ὁ μισθός. Ἐπὶ ἴσον χρόνον καὶ μετ' αὐτὸ ποσοστὸν τοῦ μισθοῦ παρέχεται εἰς τὰς ἐν λόγω χώρας, ἐπίδομα καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ὡς ἐπίδομα λοχείας.

Πρὸς πρόληψιν καταχρήσεων ὀρίζεται, ἐν ἀρθρῳ 39, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς τὰς παροχάς, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὀρισμένου χρόνου. Εἰς πολλὰς νομοθεσίας (ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ἑσθονίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Ρουμανίᾳ, Ἰαπωνίᾳ, Λεττονίᾳ, Νορβηγίᾳ, Πολωνίᾳ, Ρωσίᾳ, Γιουγκοσλαυίᾳ καὶ Τσεχοσλοβακίᾳ) ὁ ἠσφαλισμένος δικαιούται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἑλῶν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως. Ἀντιθέτως παρ' ἄλλων νομοθεσιῶν ἀπαιτεῖται ἢ ἐπὶ ὀρισμένον χρόνον ὑπαγωγῆ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν,

ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας (Λουξεμβούργον 8 ἡμέραι, Χιλὴ 7 μῆνες, Ρουμανίᾳ 6 ἐβδομάδες, Μ. Βρετανία 28 ἐβδομάδες καὶ διὰ τὸ πλήρες ἐπίδομα 104 ἐβδομάδες). Μόνον ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Πορτογαλίᾳ, ἀπαιτεῖται δι' ὅλας τὰς παροχὰς ὠρισμένος χρόνος ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν (Βουλγαρία 8 ἐβδομάδες, Πορτογαλίᾳ 3 μῆνες διὰ τὰς εἰς εἶδος καὶ 6 διὰ τὰς εἰς χρήμα).

Ἐν τῷ σχεδίῳ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τεθῆ ὠρισμένος χρόνος ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων, αἵτινες δύνανται νὰ λάβουν χώραν κατὰ τὰ πρῶτα κυρίως ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ παρὰ προσώπων παρεσφουδόντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Εἶναι δηλ. δυνατὸν γὰρ συμβῆ πρόσωπα μὴ ὄντα κατ' ἐπάγγελμα μισθωτοὶ νὰ ἐπιδιώξωσι νὰ ὑπαχθῶσι μόνον ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν δωρεάν παρ' αὐτῆς θεραπείαν δαπανηρῶν παθήσεων. Ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἡ διαγραφὴ τῶν οὕτω παρεσφουδόντων εἶναι ἐξαιρέτως δυσχερῆς, χωρὶς ν' ἀποκλείωνται καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς παρ' ὄλην τὴν δραστηριότητα τῶν ἀσφαλ. ὀργάνων δὲν θὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἀποκάλυψις. Μόνον διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὠρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθῶν ἐν μέρει αἱ καταχρήσεις καὶ νὰ περιορισθῶν αἱ παροχαὶ εἰς πραγματικὸς μισθωτοὺς. Ἐξ ἄλλου πρέπει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν μικρότερος διὰ νὰ μὴ ἀποκλείωνται τῶν παροχῶν, εἰς περίοδον μάλιστα κρίσεως, οἱ ἠσφαλισμένοι, οἵτινες ἐξ οἰουδῆποτε λόγου δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ πραγματοποιήσουν μεγάλου ἀριθμὸν ἡμερομισθίων. Οὕτως ὀρίζεται ἐν ἀρθρ. 39, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δεῖν νὰ ἔχη πραγματοποιήσει κατὰ τὸ προηγούμενον τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀσθενείας ἡμερ. ἔτος 50 ἡμέρας ἐργασίας. Ἡ προϋπόθεσις αὕτη ἀπαιτεῖται διὰ πάσας τὰς παροχὰς τοῦ κλάδου ἀσθενείας, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, ὅτε δὲν ἀπαιτεῖται παντάπασιν ἡ πραγματοποίησις ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων. Τὸ δικαίωμα διὰ τὰς παροχὰς διατηρεῖται κατὰ πάσας τὰς νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον μετὰ ταῦτα.

Τὸ σχέδιον δὲν ὀρίζει ὠρισμένον χρόνον διαρκείας τῆς ἀσφαλ. ἱκανότητος μετὰ τὴν παῦσιν τῆς παροχῆς ἐργασίας· ἀπλῶς θέτει τὸν κανόνα, ὅτι ἡ ἀσφαλ. ἱκανότης διαρκεῖ ἐφ' ὅσον ἐντὸς τοῦ δωδεκαμήνου πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀσθενείας ἐπραγματοποιήσῃ ὁ ἠσφαλισμένος 50 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας. Διὰ τῆς διατυπώσεως ταύτης καθορίζεται διάρκειά τὸ πολὺ 315 ἡμερῶν, δηλ. μίαν ἐκ τῶν μακροτέρων προστάσεων, αἵτινες παρέχονται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπὸ τῶν ξένων νομοθεσιῶν. Ἐνομίσαμεν, ὅτι θὰ ἔπρεπε, ἐφ' ὅσον εἴμεθα ἀδύστηροὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν προϋποθέσεων,

τουλάχιστον να παράσχωμεν ως αντάλλαγμα τὴν ἐπιμήκυνσιν τοῦ χρόνου προστασίας. Εἰς τὰς ξένας νομοθεσίας ὀρίζεται π. χ. ἐν Αὐστρία, ὅτι ἡ προστασία διαρκεῖ ἐπὶ 8 ἐβδομάδας μετὰ τὴν παύσιν τῆς ἐργασίας, ἐν Ἑσθονίᾳ καὶ Λεττονίᾳ ἐπὶ ἓνα μῆνα, ἐν Οὐγγαρίᾳ, Γιουγκοσλαυίᾳ ἐπὶ 3 ἐβδομάδες, ἐὰν ᾗτο ἠσφαλισμένος ἐπὶ 6 μῆνας κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καὶ 6 ἐβδομάδες, ἐὰν ᾗτο ἠσφαλισμένος ἐπὶ 12 μῆνας κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ 6 ἐβδομάδας, ἐν Πολωνίᾳ 4 ἐβδομάδας.

Ἡδὴ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐπιδόματος ἀτυχήματος. Τὸ σχέδιον ἐν ἄρθρῳ 30 προβλέπει περὶ ἐπίδοματος μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀτυχήματος ἢ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ παθόντος ἢ ἀδικαιολόγητον αὐτοῦ ἀμέλειαν. Ἡ ἀδικαιολόγητος ἀμέλεια ὀρίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 16 ἐδ. δ' τοῦ Δ'τος τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων, περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων». Εἰς ἐπίδομα δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον κατέστη ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν καὶ συνεπείᾳ τούτου ἀπέχει τῆς ἐργασίας του, ἀδιαφόρως ἐὰν πρόκειται περὶ διαρκοῦς ἢ προσωρινῆς ἀνικανότητος. Ἀπλῶς μόνον τίθεται ὁ κανὼν, ὅτι ἡ ἐπιδοτήσις αὕτη δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν δύο ἐτῶν. Εὐθύς ὡς παρέλθῃ ἡ κωλύουσα τελείως τὸν ἠσφαλισμένον διὰ τὴν ἀσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἀνικανότης, παραμένει ὅμως ἀναπηρία τις κωλύουσα αὐτὸν εἰς ἀσκησιν ἐπαγγέλματος, ὁ παθὼν παραπέμπεται εἰς τὴν σύνταξιν, εἰς ἣν δικαιοῦται, ἀστέτως προϋποθέσεων χρόνου προσεργασίας κλπ. καὶ ὅποτε βεβαίως θὰ ἐρευνηθῇ καὶ τὸ εἰδικότερον ζήτημα τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ εἶδους τῆς ἀναπηρίας, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἄρθρῳ 33 καθοριζόμενας γενικὰς προϋποθέσεις. Τὸ ἐπίδομα ἀτυχήματος καταβάλλεται ἀπὸ τῆς τετάρτης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀνηγγέλθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἰδρύματος ἢ ἐπελθοῦσα εἰς τὴν ἠσφαλισμένον ἀνικανότης. Ἐπὶ ἀνικανοτήτων δὲ διαρκουσῶν πέραν τῶν 10 ἡμερῶν, ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, δηλ. ἀκολουθεῖται τὸ λεγόμενον «μικτὸν σχετικὸν» σύστημα, ὅπερ ἀκολουθεῖ καὶ ὁ ἤδη ἰσχύων νόμος περὶ ἐπανορθώσεως τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀτυχημάτων (ἄρθρ. 3 ἀρ. 3). Κατὰ τοιοῦτον σύστημα ρυθμίζεται τὸ ζήτημα καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ, Καναδῶν, Γαλλίᾳ, Μ. Βρετανίᾳ, Ἰρλανδίᾳ καὶ Οὐραγουάῃ. Κατ' ἄλλας νομοθεσίας (Γερμανία, Δανία, Φινλανδία, Ἰνδία, Λουξεμβούργον, Νορβηγία (βιομηχανία) καὶ Ἑλβετία) δὲν παρέχεται ἐπίδομα διὰ τὰς πρώτας 2-10 ἡμέρας. Καθ' ἕτερον σύστημα ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν νομοθεσιῶν τῆς Ἀργεντινῆς, Αὐστραλίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Βολιβίας, Καναδῶν, Κούβας, Οὐγγαρίας, Ἰταλίας, Λιθουανίας, Ν. Ζηλανδίας, Ὀλλανδίας, Γιουγκοσλαβίας, Σουηδίας,

και Τσεχοσλοβακίας τὸ ἐπίδομα χορηγεῖται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία θὰ διαρκέσῃ πέραν ἐνὸς ὀρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν, ποικίλοντος ἀπὸ 3-14 ἡμέρας. Τέλος καθ' ὀρισμένης προαδευτικῆς νομοθεσίας δὲν τίθεται οὐδεὶς περιορισμὸς καὶ τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. Οὕτως ἐν Βραζιλίᾳ, Βουλγαρίᾳ, Χιλή, Ἰσπανίᾳ, Ἑσθονίᾳ, Ἰαπωνίᾳ, Λεττονίᾳ, Παναμᾶ, Περουβίᾳ, Πορτογαλίᾳ, Ρωσσίᾳ καὶ Σαλβατόρ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας ὀρίζεται τοῦτο εἰς 60 ο)ο τῆς μισθολογικῆς βάσεως ἐκάστης μισθολογικῆς κλάσεως. Δὲν ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην διατάξεως περὶ ἀλξήσεως τοῦ ἐπιδοματος εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ καθὼν εὐρίσκειται διαρκῶς εἰς κατόστασιν ἀπαιτούσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περιποίησιν καὶ βοήθειαν ἐτέρου προσώπου, ὡς συμβαίνει ἐπὶ συντάξεως καὶ τοῦτο, διότι τὸ ἐπίδομα εἶναι καθορισμένον εἰς τὸ σχετικῶς ὑψηλὸν ποσοστὸν εἰς 60 ο)ο.

Τὸ εἰς τὰς ξένας νομοθεσίας ὀριζόμενον ποσοστὸν ἀνέρχεται ἐν Γερμανίᾳ 50 ο)ο (1-4 ἐβδ. 66 2)3 ο)ο 5-13 ἐβδομ.).

Αὐστρία.....	66 2)3-80 ο)ο
Βέλγιον.....	50 ο)ο
Ἑσθονία.....	50-66 2)3 ο)ο
Οὐγγαρία.....	60-75 ο)ο
Ἰταλία.....	50 ο)ο
Ἰαπωνία.....	60 ο)ο
Λεττονία.....	66 2)3-100 (,)
Λιθουανία.....	50-100 ο)ο
Λουξεμβούργον.....	50 ο)ο
Νορβηγία.....	60 ο)ο
Πολωνία.....	60 ο)ο
Ρουμανία.....	60 ο)ο
Ρωσσία.....	100 ο)ο
Γιουγκοσλαβία.....	66 2)3 ο)ο
Τσεχοσλοβακία.....	66 ο)ο
Ἑλβετία.....	80 ο)ο
Μ. Βρετανία.....	50-75 ο)ο
Ν. Ἀφρική.....	50 ο)ο
Βραζιλία.....	50 ο)ο
Βουλγαρία.....	50-80 ο)ο
Δανία.....	66 2)3 ο)ο
Ἰσπανία.....	75 ο)ο
Γαλλία.....	50 ο)ο
Ὀλλανδία.....	70 ο)ο

* * *

Παροχαὶ εἰς περίπτωσιν ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου.

Εἰς τὰ ἀρθρ. 33-38 τοῦ σχεδίου καθορίζονται αἱ χορηγούμεναι παροχαὶ εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἐν περιπτώσει ἐπελευσεως γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ προστάτου ἠσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 39 καὶ 40 διαγραφόμεναι προϋποθέσεις.

Θεμελιώδης έννοια είναι ή τής αναπηρίας, εκ τής υπάρξεως τής οποίας εξαρτάται ή παροχή συντάξεως. Κατά δύο αντίληψεις είναι δυνατόν να προσδιορισθῇ εν προκειμένω ή έννοια τής αναπηρίας, είτε κατά μίαν στενήν, είτε κατά μίαν ευρύτεραν. Κατά τήν πρώτην αντίληψιν, υφίσταται αναπηρία, όταν ο ήσφαλισμένος λόγω παθήσεως ή βλάβης σωματικής ή πνευματικής καθίσταται ή άνίκανος προς άσκηση του επαγγέλματος, ήπερ μέχρι τούδε ήσκει, χωρίς να εξετάζεται, εάν ο ήσφαλισμένος δι' αναπροσαρμογής τών άπομενουσών αὐτῷ επαγγελματικῶν δεξιοτήτων δύναται ν' άσκήσῃ έτερον έπαγγελμα ανταποκρινόμενον πάντοτε πῶς τήν μόρφωσιν, τās επαγγελματικās δεξιότητάς και τήν κοινωνικήν του θέσιν. Η αναπηρία αὕτη καλεῖται επαγγελματική. Κατά τήν έτέραν αντίληψιν αποβλέπει τις, οὐχι άπλῶς μόνον εις τό μέχρι τούδε άσκούμενον έπαγγελμα, άλλ' ευρύτερον εις τό εάν δύναται να χρησιμοποιήσῃ προς οὐνδ' ήποτε άλλην παραγωγικήν εργασίαν τās απολειφθείσας αὐτῷ επαγγελματικās δεξιότητάς, υπό τήν προϋπόθεσιν, ότι αὕτη ανταποκρίνεται προς τήν μόρφωσιν, τήν κοινωνικήν του θέσιν και τήν μέχρι τούδε ενασχόλησίν του. Πάντως διά να υφίσταται ή έννοια τής αναπηρίας απαιτεῖται, ὅπως ή εκ τής εργασίας του ήσφαλισμένου πρόσδοδος κατέλθῃ κάτω ενός ελαχίστου όρίου, συνήθως δὲ τοῦ 1)3. Η αναπηρία αὕτη καλεῖται γενική. Μία ειδική βαρύτερα μορφή αὕτης είναι ή λεγομένη άπόλυτος αναπηρία, ήτις υφίσταται, όταν ο ήσφαλισμένος ἔχη ανάγκην διαρκούς επιβλέψεως και εποπτείας τρίτου προσώπου. Η κρατοῦσα σήμερα αντίληψις, ὅπως έμφαίνεται και από τόν κατωτέρω παρατιθέμενον πίνακα είναι υπέρ τής γενικής αναπηρίας. Η επαγγελματική αναπηρία ἔχει έντελῶς περιορισμένην εφαρμογήν μόνον επί τινων επαγγελματικῶν ασφαλ. οργανισμῶν. Η αίτία τής αναπηρίας είναι έντελῶς αδιάφορος, αρκει μόνον να μή οφείλεται εις υπαιτιότητα του ήσφαλισμένου (Άρθρ. 23 έδαφ. 3).

Η έννοια τής γενικής αναπηρίας κρατεῖ εν Αυστρία (ασφαλ. εργατῶν), ὅπου απαιτεῖται ανικανότης προς εργασία 66 2)3 ο)ο.

Γαλλία.....	Όμοίως	66 2)3 ο)ο
(γεν. σύστημα)		
Γερμανία.....	»	»
(ασφαλ. εργατῶν)		
Δανία.....	»	»
(γεν. ασφάλισις)		
Ίταλία.....	»	»
(γεν. ασφάλισις)		
Λουξεμβούργον...	»	»
(ασφαλ. εργατῶν)		
Όλλανδία.....	»	»
(γεν. ασφάλισις)		
Ούγγαρία.....	»	»
(γεν. ασφάλισις)		

Ρουμανία.....	Όμοίως	66 2)3 ο)ο
(γεν. ασφάλισις)	»	
Ρωσσία.....	»	50 ο)ο
(γεν. ασφάλισις)	»	
Τσεχοσλοβακία.....	»	66 2)3 ο)ο

Παρ' ἡμῖν ἴσως θὰ ἐπεβάλετο ὁ καθορισμὸς μικροτέρου ποσοστοῦ ἀνικανότητος, μικροτέρου δηλ. τῶν 2)3 λόγῳ τοῦ ὅτι εἰς τὴν γενικὴν ταύτην ἀναπηρίαν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀναπηρία ἢ ὀφειλομένη εἰς ἀτύχημα, ἐφ' οὗ, ὡς γνωστὸν, ὑφίσταται μέχρι τοῦδε παρ' ἡμῖν ἡ ἐπανόρθωσις τῆς μερικῆς ἀνικανότητος, πλην ὅμως ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τοῦ ἀνωτέρω τιθεμένου δι' ἅλας τὰς περιπτώσεις γενικοῦ κανόνος, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς περιορισμὸν τῶν δαπανῶν καὶ πρόληψιν τῶν καταχρήσεων ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ καθοριζόμενον περιθώριον τοῦ 2)3 περιλαμβάνει ἀκριβῶς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, αἵτινες δημιουργοῦν ἀξίας λόγου ἀνικανότητος καὶ δεσμένας προστασίας.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 40 ὁ ἠσφαλισμένος, διὰ νὰ δικαιούται συντάξεως ἀναπηρίας πρέπει νὰ ἔχη πραγματοποιήσῃ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως αὐτῆς 750 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν τοῦλάχιστον 300 κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας τετραετίαν. Ἡ διάταξις περὶ πραγματοποιήσεως τοῦλάχιστον 300 ἡμερῶν ἐργασίας ἐντὸς τῆς τελευταίας τετραετίας ἀπαντῶσα ὑπὸ διαφόρους μορφὰς εἰς ἅλας σχεδὸν τὰς νομοθεσίας σκοπεῖ, ὅπως ἐξασφάλισις προστασίαν εἰς τὰ πρόσωπα μόνον ἐκείνα, ἅτινα ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἠσφαλισμένων μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν σταδιοδρομίας, μέχρι δηλ. τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται μείωσις τῶν 300 ἡμερῶν, ὅταν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐλάμβανε σύνταξιν ἀναπηρίας, ὅτε μειοῦται ἀναλόγως ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν τριακοσίων ἡμερῶν ἐργασίας.

Τὸ σχέδιον ὡς προκύπτει ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν κατωτέρω παρατιθεμένων διατάξεων τῶν ξένων νομοθεσιῶν, εἶναι ἐκ τῶν πλέον προοδευτικῶν, θεσπίζει ὅσον τὸ δυνατὸν μικρότερον χρόνον ὑπαγωγῆς, τόσον ὅσος ἀπαιτεῖται διὰ νὰ προλάβῃ καταχρήσεις καὶ τεχνητὰς ὑπαγωγὰς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δηλ. ὑπαγωγὰς προσώπων μὴ ὄντων κατ' ἐπάγγελμα μισθωτῶν, ὑπαγομένων ὅμως ἀπλῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ τελευταία διεθνῆς σύμβασις τῆς Γενεύης περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀναπηρίας ὀρίζει ἐν ἀρθρῳ 5 ἐδ. 2, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ὑπαγωγῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι μακρότερος τῶν 60 μηνῶν ἢ 250 ἐβδομάδων ἢ 1500 ἡμερῶν.

Αἱ ξένη νομοθεσία διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος ἐπὶ τῶν παροχῶν λόγῳ ἀναπηρίας ὀρίζουσι τὰ ἀκόλουθα.

Ἐν Αὐστρία (ἀσφαλ. ἐργατῶν) ἀπαιτοῦνται

104 εβδομαδιαία εισφορά καταβληθείσαι κατά τὸ διάστημα τῶν πέντε τελευταίων ἐτῶν.

Ἐν Βουλγαρίᾳ (Γεν. ἀσφαλ.) ἀπαιτοῦνται 156 εβδομαδ. εισφορά. Ἐν Γαλλίᾳ (γεν. ἀσφαλ.) ἀπαιτοῦνται 480 ἡμερήσιαι καταβολαί, ἐντός διετίας πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας. Ἐν Γερμανίᾳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν) ἀπαιτοῦνται 200 εβδομ. εισφ. ἀσφαλ. ὑπαλ. ἀπαιτοῦνται τοῦλάχιστον 60 μην. εισφορά.

Ἐν Ἰταλίᾳ (γεν. ἀσφαλ.) ἀπαιτοῦνται 240 εβδομ. εισφορά.

Ἐν Ἰρλανδίᾳ (γεν. ἀσφαλ.) ἀπαιτοῦνται 104 εβδομάδες ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἐν Λουξεμβούργῳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν) ἀπαιτοῦνται 1350 ἡμερ. εισφορά.

Ἐν Μ. Βρετανίᾳ (Γεν. ἀσφαλ.) ἀπαιτοῦνται 104 εβδομάδες ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἐν Ἰρλανδίᾳ (γεν. ἀσφάλισις) ἀπαιτοῦνται 150 εβδομαδιαία εισφορά.

Ἐν Οὐγγαρίᾳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν-ὑπαλλήλων) ἀπαιτοῦνται 200 εβδομαδιαία εισφορά.

Ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ἀσφαλ. ὑπαλλήλων ἀπαιτοῦνται 60 μην. εισφορά καὶ ἀσφαλ. ἐργατῶν 100 εβδομαδιαία εισφορά.

Ἐν τῷ ἀρ. 33 παρ. 4 ὀρίζεται, ὅτι ἡ σύνταξις ἀναπηρίας ἰσoteλεῖται ἐξ ἑνὸς σταθεροῦ ποσοῦ δρ. 3000 κοινῷ δι' ὅλους τοὺς ἠσφαλισμένους ἀνεξαρτήτως μισθοῦ καὶ χρόνου ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τῶν κατὰ ταύτην ἐκάστοτε μισθῶν τῶν ἠσφαλισμένων. Ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀπλοῦς, ὥστε δύναται ὁ ἠσφαλισμένος ἐν οἰαδήποτε στιγμῇ νὰ ἐξευρίσκη τὴν ἀναλογοῦσαν αὐτῷ σύνταξιν.

Ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως ἀναπηρίας ποικίλλει εἰς τὰς διαφόρους νομοθεσίας, δύνανται δὲ ὡς πρὸς τοῦτο νὰ καταταχθῶσιν αὐταὶ εἰς τὰς ἀκολουθοῦντας κατηγορίας.

Α') Νομοθεσία, καθ' ἣς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ καὶ τῆς διάρκειας τῆς περιόδου τῶν εισφορῶν.

Γαλλία (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) 3,600 φρ. ἐτησίως.

Δανία (Γεν. ἀσφαλ.) 19 λίραι καὶ 10 σελ. τὸ ἔτος.

Μ. Βρετανία (Γεν. Ἀσφαλ.) 19 λίραι καὶ 10 σελ. τὸ ἔτος.

Β) Νομοθεσία καθ' ἣς ἡ σύνταξις εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ μισθοῦ, ἐξαρτᾶται ὅμως ἐκ τῆς διάρκειας τῆς περιόδου τῶν εισφορῶν. Βέλγιον καὶ Κάτω Χῶραι (ἀσφάλισις μεταλλευτῶν).

Γ') Νομοθεσία καθ' ἣς ἡ σύνταξις περιλαμβάνει ἐν σταθερὸν μέρος καὶ ἐν μέρος ἀνεξάρτητον τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ μεταβλητὸν ἀναλόγως πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου εισφορῶν.

Ρουμανία (γεν. ἀσφάλισις) Τσεχοσλοβακία (ἀσφ. μεταλλευτῶν).

Δ') Νομοθεσία, καθ' ἣς ἡ σύνταξις ποικίλλει ἀνα-

λόγως τοῦ μέσου ἔρου τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς ἡλικίας τῆς εισόδου εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Γαλλία (Γενική ἀσφάλισις).

Ε') Νομοθεσίαι ὁρίζουσι τὴν σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τελευταίως λαμβανομένου μισθοῦ.

Κούβα (ισφαλ. προσωπικοῦ ναυτικῶν ἐπιχειρήσεων). Οὐργουάκη (ἀσφάλισις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων δημοσίου ἐνδιαφέροντος).

Ρωσσία (γεν. ἀσφάλισις).

ΣΤ') Νομοθεσίαι, καθ' ἃς αἱ συντάξεις ποικίλουν ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς διάρκειας τῆς περιόδου εισφορῶν. Τὰς εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγομένους νομοθεσίας δυνάμεθα νὰ ὑποδικασώμεν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας ὑμᾶδας.

Πρώτη ὁμάς: Νομοθεσίαι, καθ' ἃς ἡ σύνταξις ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς ὁρισμένου ποσοῦ ἀνεξαρτήτου τοῦ μισθοῦ καὶ ἑνὸς μέρους μεταβλητομένου ἀναλόγως πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου εισφορῶν καὶ τοῦ τελευταίως λαμβανομένου μισθοῦ. Αὐστρία (ἀσφ. ἐργατ.), Βραζιλία (ἀσφιλ. σιδηροδρομικῶν καὶ ἐργατῶν λιμένας).

Δευτέρα ὁμάς: Νομοθεσίαι, εἰς ἃς ἡ σύνταξις συνίσταται ἐξ ἑνὸς ὁρισμένου ποσοῦ ἀνεξαρτήτου τοῦ ἡμερομισθίου καὶ ἑνὸς μέρους ἀναλόγου πρὸς τὸ ποσὸν τῶν καταβληθεισῶν εισφορῶν, ὅπως δηλ. τὸ παρ' ἡμῶν προτεινόμενον σύστημα (Γερμανία, Οὐγγαρία, Ἰταλία, Σουηδία, Τσεχοσλοβακία).

Τρίτη ὁμάς: Νομοθεσίαι, εἰς ἃς ἡ σύνταξις περιλαμβάνει ἓν μεταβλητὸν μέρος ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ, ἀλλ' ἀνεξάρτητον τῆς διάρκειας τῶν εισφορῶν καὶ ἓν μέρος μεταβλητὸν ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς διάρκειας τῆς περιόδου τῶν εισφορῶν.

Αὐστρία (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων), Χιλή (ἀσφαλ. ἐργατῶν), Γαλλία (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων ἐν Ἀλσατία καὶ Αἰρλίγγ), Οὐγγαρία (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν), Κάτω Χώραι (ἀσφαλ. γενική).

Τετάρτη ὁμάς: Νομοθεσίαι, καθ' ἃς μέρος τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ ἡμερομισθίου, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ἑβὴν τοῦ συνόλου τῶν εισφορῶν καὶ μέρος τοῦ ποσοῦ ταύτης καθορίζεται ἀνεξαρτήτως τοῦ ποσοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς διάρκειας τῆς εισφορᾶς.

Βουλγαρία. Γενική ἀσφάλισις.

Ἐπὶ ἀπολύτου ἀνικανότητος, ὅταν δηλ. ὁ ἀνάπυρος ἔχη ἀνάγκην διαρκῶς τῶν φροντίδων τρίτου προσώπου διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ζωὴν του λειτουργίας παρέχεται εἰς αὐτὸν λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων ἀναγκῶν, τὰς ἵσους ἐνεκα τῆς καταστάσεώς του ἔχει (ἄρθρ. 33 παρ. 6) προσαυξήσεις τῆς συντάξεως κατὰ 50 ο]ο κατὰ τὰ ἰσχύοντα καὶ εἰς ἄλλας νομοθεσίας (Αὐστρία, ἀσφάλισις ἐργατῶν, Τσεχοσλοβακία, ἀσφαλ. ἐργατῶν-ὑπαλλήλων καὶ μεταλλευτῶν, Ρωσσία κλπ.).

Προσαυξήσεις τῆς συντάξεως λόγῳ οἰκογεν. βαρῶν ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ὡς προέβλεπεν ὁ νό-

μας 5733 πλὴν μόνον τῆς ἀνωτέρου μηνιομενου-
θείας τῆς ἀπόλυτου ἀναπηρίας, δὲν προβλέπει
τὸ σχέδιον. Οἱ λόγοι τῆς ὅσον τὸ δυνατόν οἰκο-
νομικωτέρως διαρρυθμίσεως τῶν παροχῶν πρὸς
σμίκρυνσιν τοῦ βαρύνοντος τὴν ἔθν. οἰκονομίαν
βάρους ἐπέβαλον τὴν περιοσπὴν τῶν οἰκογενει-
κῶν τούτων προσωξήσεων.

Κατὰ τὸ άρθρον 34 τοῦ σχεδίου, εἰς τοὺς
ἠσφαλισμένους μὲν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ
ἔτους ἔτους τῆς ἡλικίας των, εἰς τὰς ἠσφαλισμέ-
νας δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ, ἐφ' ὅσον
δὲν κερδίζουσιν ἐξ οἰασθῆποτε ἐργασίας πλέον
τοῦ ἡμίσεος ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ
περιφερεία σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιῆς
ἄνθρωπος, ἔχουσι δὲ πραγματοποιήσει τοῦλάχισ-
τον 750 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 κατὰ
τὴν τελευταίαν τετραετίαν, παρέχεται σύνταξις
γῆρατος. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ἐρευ-
νᾶται, ἐὰν δύναται ὁ ἠσφαλισμένος νὰ ἐξακο-
λουθήσῃ τὴν ἐπαγγελματικὴν του ἀπασχόλησιν,
ἄλλ' ἀρκεῖ τὸ γεγονὸς τῆς συμπληρώσεως τοῦ
ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ τῆς μὴ ἐξασφαλίσεως ἐκ
τῆς ἐργασίας του τοῦ ἡμίσεος τοῦλάχιστον ἐκεί-
νου, ὅπερ μέχρι τοῦδε ἐκέρδιζεν. Ὁ καθορισμὸς
τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ἡμίσεος δηλ. σχετικῶς ὑψηλοῦ
ποσοστοῦ δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι αἱ
συντάξεις κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ
νόμου δὲν θὰ εἶναι ἱκανοποιητικαὶ καὶ ἡ ἀπαγό-
ρευσις εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, τῆς ἀσκήσεως ἐπαγ-
γελματικῆς ἐπιβοηθητικοῦ θὰ ἐσημαίνε σπου-
δαῖον ὑποβιβασμὸν τοῦ ἐπιπέδου διαβιώσεώς του
ἢ τὸν ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ νὰ παραμένῃ μέχρι
τελευταίας πνοῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ του. Ἡ ἐγκαιρὸς
ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν ἡλικιωμένων
προσώπων ἐξυπηρετεῖ καὶ ἕτερον σπουδαῖον κοι-
νικὸν σκοπὸν, τὴν κένωσιν θέσεων πρὸς χάριν
τῶν τῶσον σήμερον ὑπὸ τῆς ἀνεργίας δοκιμαζο-
μένων νέων. Ἡ σύνταξις γῆρατος καθορίζεται
ὡς συμβαίνει καὶ μὲ ὅλας τὰς ξένας νομοθεσίας
κατὰ τοὺς αὐτοὺς κανόνας ὑπολογισμοῦ καὶπρο-
σωξήσεων, ὑφ' ὧν καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας.

Τὸ σχέδιον εἶναι ἐκ τῶν προοδευτικωτέρων, τό-
σον ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τῆς δικηκείας τῆς
ἀσφαλίσεως τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἀπόκτησιν
δικαιώματος εἰς σύνταξιν γῆρατος ὅσον καὶ διὰ τὸ
ἐπιζόμενον ὅριον ἡλικίας. Ἡ τελευταία σύμβασις
Γενεύης (1933) ἀναφέρει, ὅτι τὸ ὅριον τοῦτο δὲν
δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 65 ἐτῶν (ἀρθρ. 5).

Πρὸς σύγκρισιν παρατίθενται ἐνταῦθα αἱ ἀντί-
στοιχοὶ διατάξεις τῶν ξένων νομοθεσιῶν Οὕτω :

Ἐν Αὐστρίᾳ (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων) ἀπαιτοῦνται
60 μην. εισφοραί.

Ἐν Βουλγαρίᾳ (Γεν. ἀσφαλ.) 1040 ἐβδομα-
διαῖαι εισφοραὶ ἐπὶ ὑπαχθέντων τὸ πρῶτον εἰς
τὴν ἀσφάλισιν εἰς ἡλικίαν κάτω τῶν 40 ἐτῶν, 520
ἐβδομαδιαῖαι εισφοραὶ ἐπὶ ὑπαχθέντων εἰς ἡλικίαν
ἀνωτέρην τῶν 40 καὶ κατωτέρων τῶν 50 ἐτῶν

και 260 εβδομαδιαία εισφορά επί υπαχθέντων εις την ασφάλισιν εις ηλικίαν άνω των 50 ετών.

Εν Γαλλία (γεν. ασφαλ.) 30 έτη εισφορών, έκάστου έτους εισφορών υπολογιζόμενου προς 240 ημερησίας εισφοράς.

Εν Γερμανία ασφαλ. υπαλλήλων: 60 μηνιαία εισφορά: ασφαλ. εργατών 200 εβδομαδιαία εισφορά, έξ ών 100 τολάχιστον εν υποχρεωτική ασφαλίσει.

Εν Ιταλία (γεν. ασφάλισις) 240 δεκαπενθήμεροι εισφοράι.

Εν Ισπανία (γεν. ασφαλ.). Ουδέμις ασφαλ. προϋπόθεσις.

Εν Μ. Βρετανία και Ήλκνδία (γεν. ασφαλ.) 104 εβδομαδ. εισφοράι και επί πενταετίαν υπαγωγή εις την ασφάλισιν εν ηλικία από 60 μέχρι 65 ετών.

Εν Λουξεμβούργω (ασφαλ. εργατών) 2700 ημέραι εργασίας.

Εν Ογγαρία 400 εβδομαδιαία εισφοράι.

Εν Πολωνία 1200 εβδομαδιαία εισφοράι.

Εν Ρουμανία 1200 εβδομαδιαία εισφοράι.

Εν Ρωσία (Γεν. ασφάλισις) 500 εβδομαδιαία εισφοράι. Ασφαλ. εν υειουργία, τυπογραφία, υφαντουργία, μεταφοραίς, μεταλλουργία και ηλεκτροτεχνική άνδρες 25 έτη εργασίας και γυναίκες 20.

Εν Τσεχοσλοβακία ασφαλ. υπαλλήλων: 60 μην. εισφοράι ασφάλισις εργατών 104 εβδομαδιαία εισφοράι.

Τò σχέδιον άπαιτεί τόσον διά την σύνταξιν άνάπηνρας, όσον και γήρατος πραγματικόν χρόνον εργασίας μη δεχόμενον, ώς συμβάινει εις τινας ξένας νομοθεσίας και τόν χρόνον άσθενείας ή στρατεύσεως ή άλλου τινός δεδικαιολογημένου καιλύματος (άλλως Γερμανία, Χιλία, Γαλλία, Βρετανία, Ιταλία, Ογγαρία, Λουξεμβούργον) ώς υπολογίσιμον χρόνον εργασίας. Τούτο όφείλεται εις τò ότι τò σχέδιον έρίζει ώς έλάχιστον όριον συμμετοχής εις την ασφάλισιν μόνον 750 ημέρας εργασίας. Συνεπώς δέν θά ήτο όρθόν νά περιληφθή διάταξις περι συνολιπολογισμού και άλλου χρόνου, μη άντιστοιχοῦντος εις χρόνον πραγματικής εργασίας.

Τò σχέδιον όρίζει εν άρθρω 35, ότι εν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου ή ήσφαλισμένου πραγματοποιήσαντος 750 ημέρας εργασίας, δικαιούνται συντάξεως τὰ μέλη οικογενείας αυτού. Εν τῶ καθορισμῶ τῆς ένωσίας των μελών οικογενείας καταβλήθη προσπάθεια, όπως αυτή είναι όσον τò δυνατόν ευρυτέρα και νά προσαρμόζεται προς τὰς ελληνικάς συνθήκας. Τόσον ή χήρα και τὰ όρφανά τέκνα (νόμιμα, νομιμοποιηθέντα και υίοθετηθέντα και επί γυναικῶν ήσφαλισμένων και τὰ νόθα) όσον και οί όρφανοί πατρός και μητρός έγγονοι και προγονοί και οί γονεΐς, οίτινες συνέζων και συνετηροῦντο υπό τού θανόντος συνταξιούχου ή ήσφαλισμένου περιλαμβάνονται εις τόν κύκλον των δικαιουμένων συντάξεως προσώπων.

Ἡ χήρα δικαιούται συντάξεως 40 0)0 τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἢ ἐλάμβανεν ὁ συντάξιούχος ἢ ὁ ἀ ἐλάμβανεν ὁ ἀποθνήσκων ἠσφαλισμένος, ἐάν καθίστατο ἀνάπηρος χωρὶς ν' ἀπαιτοῦνται ἰδιαιτέραι τινες προϋποθέσεις, ὡς συμβαίνει εἰς μερικὰς ξένας νομοθεσίας. Διὰ τὰ λοιπὰ μέλη οικογενείας, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἴδιον αὐτοτελὲς δικαίωμα συντάξεως, ὠρίσθη αὕτη εἰς 20 0)0 δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὸν περιορισμὸν, ὅτι ἡ σύνταξις ἀπάντων τῶν μελῶν οικογενείας δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.

Ἡ σύνταξις τῆς οικογενείας προβλέπεται εἰς ὅλας τὰς ξένας νομοθεσίας. Ἡ χήρα κατατάσσεται πάντοτε μεταξύ τῶν προσώπων, τῶν δικαιουμένων συντάξεως. Ἐν τούτοις ἐν Γαλλίᾳ (γεν. ἀσφάλις) ἡ χήρα δὲν περιλαμβάνεται μεταξύ τῶν δικαιουμένων συντάξεως προσώπων, ἐκτὸς ἐάν εἰδικῶς μεριμνήσῃ ὁ ἠσφαλισμένος διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως εἰς τὴν σύγγον του διαθέτων μέρος τῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ, τῶν προοριζομένων διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου γήρατος.

Ἡ χήρα δικαιούται συντάξεως, ἔνευ τινος ἄλλης προϋποθέσεως, ἐν Γερμανίᾳ (ἀσφαλ. τῶν ὑπαλλήλων) Αὐστρίᾳ (ἀσφαλ. τῶν ὑπαλλήλων), Οὐγγαρία (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων) Βελγίῳ (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) Οὐγγαρία (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων) Λουξεμβούργῳ (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων) Κάτω Χώρις (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) Ρουμανίᾳ (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) Τσεχοσλοβακίᾳ (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων καὶ ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) Γιουγκοσλαβίᾳ (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν) Μ. Βρετανία (γεν. ἀσφαλ. μισθωτῶν).

Κατὰ διατάξεις ἄλλων νομοθεσιῶν (ἐν Γερμανίᾳ ἀσφαλ. ἐργατῶν), Αὐστρίᾳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν), Οὐγγαρία (ἀσφαλ. ἐργατῶν, ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας), Λουξεμβούργῳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν), Κάτω Χώρις, (γεν. ἀσφάλις μισθωτῶν), Πολωνίᾳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν), Τσεχοσλοβακίᾳ (ἀσφαλ. ἐργατῶν), Ρωσίᾳ, Ρουμανίᾳ ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλοι τινὲς ὅροι διὰ νὰ δικαιούνται συντάξεως ἡ χήρα, ὡς π. χ. ἡ συμπλήρωσις ὀρισμένης ἡλικίας, ἡ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν, ἡ ὑπαρξίς τέκνων συντηρουμένων ὑπὸ τῆς χήρας κλπ.

Τὸ σχέδιον περιέχει μόνον λεπτομερεῖς διατάξεις περὶ τοῦ χρόνου τελέσεως τοῦ γάμου (ἄρθρ. 35 ἐδ. 2) πρὸς πρόληψιν καταχρήσεων ἐκ μέρους ἠσφαλισμένων, οἵτινες ἐν ὕψει τῆς ἀναπηρίας ἢ ἐγγὺς τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου πρὸς λῆψιν συντάξεως γήρατος συνάπτουσι εἰκονικὸν γάμον ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον, ἕνα μεταβιβασθῆ ἡ σύνταξις εἰς τὴν χήραν. Παρὰ πλείστων ξένων νομοθεσιῶν τὸ δικαίωμα τῆς χήρας ἐπὶ τῆς συντάξεως ὑποβάλλεται εἰς παρομοίους περιορισμοὺς περὶ τοῦ χρόνου τελέσεως τοῦ γάμου. Οὗτοι ἐν Αὐστρίᾳ (ἀσφαλ. ὑπαλλήλων), Βελγίῳ (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν), Γαλλίᾳ (ἀσφαλ. μεταλλευτῶν), Μ. Βρετανίᾳ, (γενικὸν ἀσφαλιστικὸν σύστημα), Λουξεμ-

βιόσφιον (άσφαλ. τῶν ὑπαλλήλων), Κάτω Νόρβικ (γενική άσφάλισις τῶν μισθωτῶν), Τσεχοσλοβακία Αύστρια (άσφαλ. τῶν ἐργατῶν).

Τὰ τέκνα περιλαμβάνονται κατὰ τὰς διατάξεις ἔσθον τῶν νομοθεσιῶν εἰς τὰ δικαιώματα συντάξεως πρόσωπα, ἐφ' ὅσον ἕως συντηροῦνται παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου. Εἰς τὸν ὅρον τῆς συντήρησης δίδονται διάφοροι λύσεις εἰς τὰς διαφόρους νομοθεσίας. Κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ τέκνα δικαιούνται συντάξεως μόνον, ὅταν λόγῳ τῆς ἡλικίας τῶν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κερδίζουσι τὰ πρὸς τὴν ἢ εἶναι ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν λόγῳ ἀναπηρίας. Τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν τέκνων μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου παύει χορηγομένη ἢ σύνταξις, ὁρίζεται ὡς ἀκολουθεῖται παρὰ τῶν ξένων νομοθεσιῶν.

Τὸ 13ον ἔτος ἐν Γαλλίᾳ, τὸ 14ον ἔτος, ἐν Ὑλλανδίᾳ, Ἀγγλίᾳ, τὸ 15ον ἐν Γερμανίᾳ, Οὐγγαρία, τὸ 16ον ἔτος ἐν Βελγίῳ, Βραζιλίᾳ, Ρωσσίᾳ καὶ Γιουγκοσλαβίᾳ, Λουξεμβούργῳ. Τὸ 17ον ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ, τὸ 18ον ἔτος ἐν Αύστρίᾳ (άσφαλ. ὑπαλλήλων).

Κατὰ πολλὰς ἀσφαλιστικὰς νομοθεσίας (Γερμανίας, Αύστρίας, Οὐγγαρίας, Λουξεμβούργου, Τσεχοσλοβακίας) ὁ γῆρος συμπεριλαμβάνεται μετὰ τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἐφ' ὅσον εἶναι ἄπορος καὶ ἀνάπηρος καὶ ἡ συντήρησις του ἐβάρυνε κυρίως τὴν θαναοῦσαν ἠσφαλισμένην. Οὕτως ὁρίζεται καὶ ἐν τῷ σχεδίῳ (ἄρθρ. 35 ἐδ. 1 α).

Οἱ γονεῖς συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰ δικαιώματα συντάξεως πρόσωπα μόνον, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῆ, ὅτι συνετηροῦντο παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου. Οἱ ἀπόντες δικαιούνται συντάξεως, ὑπὸ τὴν αὐτὴν προϋπόθεσιν ἐν Ἀργεντινῇ, Βραζιλίᾳ, Γιουγκοσλαβίᾳ, Κούβα, Ρωσσίᾳ.

Εἰς τὸν ἀνάπτηρον ἠσφαλισμένον ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν δικαιούνται συντάξεως, διότι ὁ ἀνάπτηρος ἢ ὁ ἀποθανὼν ἠσφαλισμένος δὲν ἔχει συμπληρώσει τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν 750 ἡμερῶν ἐργασίας, ἔχει ὅμως συμπληρώσει 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, εἰς ὅν 200 ἐντὸς τὸ πολὺ τριετίας πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ἢ τοῦ θανάτου του παρέχεται (ἄρθρ. 36) ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνὸς ἔτους, εἰς ἣν θὰ ἐδ καιοῦτο ὁ ἀνάπτηρος ἢ τὰ μέλη οἰκογενείας, ἐὰν ὁ ἀνάπτηρος ἢ ὁ θανὼν εἶχε πραγματοποιήσει τὰς 750 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν μισθολογικὴν κλάσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐργασίας. Διὰ τῆς παροχῆς ταύτης πραγματοποιεῖται μίᾳ μικρᾷ οἰκονομικῇ διευκόλυνσις εἰς τὸν μὴ δικαιούμενον συντάξεως ἀνάπτηρον ἢ τὴν ἀπορφανιζομένην οἰκογενεῖαν τὴν μὴ δικαιουμένην συντάξεως. Τοιαύτη ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις προβλέπεται ἐν Γερ-

μινία, Αυστρία, Βελγίω, Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία Ρωσσία κλπ.

* * *

Εἰς τὸ ἄρθρον 37 καθορίζονται κατὰ τρόπον σαφῆ τὰ ἔρια ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀναλόγως ἐκάστης κατηγορίας δικαιουμένου προσώπου, κρατούσης πάσης δυνατῆς ἐπιεικείας ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν καθ' ἕκαστα λεπτομερειῶν.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 38 προβλέπεται μία σπουδαίας κοινωνικῆς σημασίας περίπτωσις, τῆς παροχῆς εἰς τοὺς συνταξιούχους περιθάλψεως εἰς παντὸς εἶδους εὐαγγῆ ἰδρύματα, εἴτε τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, εἴτε αὐτεπαγγέλτως ἐπὶ τῶν τοξικομανῶν ἢ καθ' ἕξιν μεθυσκομένων ἢ πασχόντων ἐξ ἐπικινδύνων λοιμωδῶν ἢ ψυχικῶν νόσων. Διὰ τῆς παροχῆς τῆς περιθάλψεως ταύτης, γενομένης κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ξένων νομοθεσιῶν (Αὐστρίας, Γερμανίας, Ὁλλανδίας, Τσεχοσλοβακίας κλπ.) καὶ συνεπαγομένης μείωσιν τινὰ τῶν συντάξεων σκοπεῖται ἡ παροχὴ ἀποτελεσματικωτέρας ἀρωγῆς εἰς τοὺς συνταξιούχους εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθεισας περιπτώσεις.

Συναφῆς, ἀλλὰ πολὺ εὐρύτερας ἐκτάσεως εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 47, δι' οὗ σκοπεῖται ἡ λήψις παντὸς εἶδους προληπτικῶν μέτρων, γενικῆς ἢ ἐιδιχῆς φύσεως ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς καὶ συντελούντων εἰς τὴν πρόληψιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν κοινωνικῶν τοιούτων (φυματιώσεως, καρκίνου, ἀφροδισίων κλπ.), ὡς καὶ τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν σύγχρονον ἀντίληψιν, ὅτι ἡ δρᾶσις τῆς ἀσφαλίσεως δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται μόνον εἰς ἐπανόρθωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ προχωρῇ ἐτι περαιτέρω εἰς τὴν πρόληψιν τῶν δυναμένων νὰ προληφθῶσι κινδύνων. Διὰ πεφωτισμένης ἐγκλίρου λήψεως μέτρων, οὐ μόνον ἀποφεύγονται αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὰ κακά, ἅτινα συνεπάγεται ἡ ἐπέλευσις ἐνὸς ἐπιζημίου γεγονότος καὶ τοῦ ὁποίου ἐνίοτε ἡ ἐπανόρθωσις εἶναι λίαν ἀτελής, ἀλλὰ καὶ ὁ ὄργανισμὸς ἀπαλλάσσεται τῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν ἀπαιτουμένης δαπάνης. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐλόκληρος ἢ σύγχρονος νομοθεσία ἐξυπηρετεῖ τὰ μέγιστα τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ συντελεῖ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν περιπτώσεων τῶν πληττόντων τοὺς μισθωτοὺς κινδύνων. Οὕτως οἱ νομοθετικοὶ ὅρισμοὶ περὶ χρόνου ἐργασίας, περὶ ἀνηλίκων, περὶ ἔρων ὑγιεινῆς ἐργασίας κλπ. συντελοῦν κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ρώμης τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ συνεπῶς εἰς τὸν περιορισμὸν ἢ τὸν μετριασμὸν τῶν ἐργατικῶν κινδύνων. Παρὰ τὴν γενικὴν ὅμως ταύτην πρόνοιαν, ἥτις ἐμμέσως ἐξυπηρετεῖ καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἀναπτύσσουν καὶ οἱ ἀσφαλιστικοὶ ὄργανισμοὶ ἰδίαν προληπτικὴν ἐνέργειαν, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς ἐλέγθη ἀνωτέρω, ἀποδίδουν

σήμερον μεγαλύτεραν σημασίαν καὶ ἀπὸ αὐτῆν τὴν ἐπικυρωθῆσάν τε τοιαύτην καὶ ἔχουν ἐπιτύχῃ πράγματι ἐν τῇ κατευθύνσει ταύτῃ καταπραγματικὰ ἀποτελέσματα. Συμφώνως πρὸς τὴν διεθνῶς παραδεδομένην ταύτην ἀρχὴν περιελήφθη εἰς τὸ νομοσχέδιον σχετικῆς διάταξις, εἰς ἣν ἡμῶς ἐνομοίσαμεν εἶναι ἐπρεπεὶ νὰ θέσωμεν ἕνα φραγμὸν ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχετικὰς δαπάνας, νὰ μὴ εἶναι ἄλλ. αὐτὰ ἀνώτεροι τοῦ 1|100 τῶν συναδικῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ Ἰδρύματος, ἵνα μὴ ὑπὸ τὴν δικαιολογίαν τῆς προληπτικῆς δράσεως ὑπεισέλθῃ ὁ ὄργανισμὸς εἰς τὸ πεδίον τῆς καθαρῶς κρατικῆς δράσεως.

Εἰς τὸ κεφάλαιον III καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις τῆς χορηγήσεως πρὸς τοῦ Ἰδρύματος τῶν παροχῶν, τόσον ἀσθενείας, ὅσον καὶ συντάξεων. Τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἐξετάσαμεν ἀνωτέρω ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐξετάσεως τοῦ περιεχομένου ἐκείτης παροχῆς. Ἐνταῦθα σημειοῦμεν μόνον, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ πραγματοποίησις οὐδεμιᾶς προϋποθέσεως ἐργασίας εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ πραγματοποίησις τοῦ κινδύνου ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα ἐπερχόμενον ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ ἐπαγγελματικῆν ἀσθενείαν. Ἡ διάταξις αὕτη δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, καθ' ὅσον ἄλλως θὰ παρέμεινε σημαντικὸς ἀριθμὸς τοιοῦτων βλαβῶν, ἢεν προστασίας. Τόσον ὁ ὅρισμός τοῦ ἀτυχήματος, ὅσον καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας εἶναι σύμφωνοι πρὸς τοὺς διεθνῶς παραδεδομένους τοιοῦτους καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν σχετικῶν διεθνῶν συμβάσεων τῆς Γενεύης. Διὰ λόγους δικαιοσύνης θεωρήθη σκόπιμον, ὅπως ἐπεκταθῇ ἡ προστασία αὕτη καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἀτυχήματα, τὰ μὴ δηλ. πραγματοποιούμενα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, οὐχὶ ἡμῶς πλήρως, ἀλλ' ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν ἡλαττωμένων προϋποθέσεων. Ὁ καθορισμὸς τῶν προϋποθέσεων τούτων κρίνεται ἀναγκαῖος, διότι ἄλλως θὰ ὑπῆρχεν ὁ κίνδυνος πρὸσωπα μὴ ἀνήκοντα κατ' ἐπάγγελμα εἰς τὴν τάξιν τῶν μισθωτῶν εὐθύς, ὡς πάθουν ἀτυχήματι, οὐχὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῆς νὰ ἐμφανίζονται, ὡς ἠσφαλισμένοι, μέσῳ φίλου τῶν ἐργοδότην καὶ οὕτω νὰ λαμβάνουν τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως. Περὶ τῶν λεγομένων «καθ' ὅδον» ἀτυχημάτων δηλ. τῶν λαμβανόντων χώραν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας δὲν περιέλαβεν εἰδικὴν διάταξιν τὸ σχέδιον, ἀλλ' ἀφίνει τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν ἐρμηνείαν, ὅπως δώσῃ αὕτη τὴν προσφορωτέραν λύσιν, ἐφαρμύζουσα τὸν νόμον ἐπιεικῶς ἢ αὐστηρῶς, ἀναλόγως τῶν ἐμφανισθησομένων περιπτώσεων.

Ἐν τῷ κεφ. IV περιέχονται γενικοὶ τινες διατάξεις ἀφορῶσαι τὴν πραγματοποίησιν τῶν διαφόρων παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως.

Εἰς τὸ ἀρθρ. 42 καθορίζεται ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν εἰς χρῆμα παροχῶν, ἐπιτρεπομένης ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς προεξοφλήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ρυθμιζομένου κατὰ τρόπον δικαίον τοῦ ζητήματος

τοῦ καταλογοῦ τῶν κακῶς καταβληθεισῶν παροχῶν. Εἰς τὸ ἄρθρον 43 καθορίζονται τὰ τῆς ἐξοφλήσεως καὶ εἰδικῆς προστασίας τῶν παροχῶν καθοριζομένης τῆς ἀπὸ παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἢ φόρου ἀπαλλαγῆς οὐ μόνον αὐτῆς ταύτης τῆς πληρωμῆς τῶν παροχῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν διοικητικῶν, δικαστικῶν καὶ ἐξωδίκων πράξεων, τῶν σκοποῦσῶν τὴν ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιδίωξιν ἢ πραγματοποιήσιν τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν. Αἱ παροχαὶ προστατεύονται κατὰ πάσης ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας τοῦ δικαιουμένου προσώπου μειώσεως (δωρεῶν, κατασχέσεων, ἐχχωρήσεων κ.λ.π. Εἰς τὸ ἄρθρ. 44 ὁρίζονται τὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῶν συντάξεων καθοριζομένων μόνον δύο λόγων, τῆς στέρσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς μακρᾶς διαμονῆς ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, ἄνευ ἀδείας τοῦ Ἰδρυμάτος. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ στέρσις δὲν εἶναι γενικὴ, ἀλλὰ μόνον μερικὴ, ὅταν ὁ δικαιούμενος εἶναι προστάτης οἰκογενείας.

Εἰς τὸ ἄρθρον 45 ὁρίζονται τὰ τῆς συρροῆς παροχῶν ἐπιτροπομένης τῆς πραγματοποιήσεως πασῶν ἄνευ περιορισμοῦ τινος, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ σχετικαὶ προϋποθέσεις. Ἐπίσης ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ρυθμίζεται καὶ ἡ περίπτωσις συρροῆς ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως καὶ ἐκ τοῦ ἐργοδότη, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα δικαιοδοτεῖται, ὅτι ὀφείλεται εἰς ὄλον τοῦ ἐργοδότη. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς μὲν τὸ ἴδρυμα πᾶσαν δαπάνην προκληθεῖσαν ἐκ τῆς λόγω τοῦ ἀτυχήματος χορηγήσεως παροχῶν, εἰς δὲ τὸν καθόντα ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὴν οἰκογενεῖάν του τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸ Ἀστικὸν δίκαιον ἀνηκούσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τῶν χορηγητέων παροχῶν. Περὶ τῶν γεννωμένων διαφορῶν ἀποφαίνονται τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 46 καθορίζονται τὰ τῆς παραγραφῆς τῶν παροχῶν εἰς γρῆμα, καθ' ὅσον διὰ τὰς εἰδος δὲν παρίσταται ἀνάγκη ἀναγραφῆς χρόνου παραγραφῆς, διότι αὐταὶ ὑφίστανται ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ σχετικὴ ἀνάγκη, ἢ προκαλοῦσα ταύτας. Ὁ ἠριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 46 χρόνος παραγραφῆς εἶναι σχετικῶς βραχύς, πλὴν ὅμως τοῦτο δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως ἀφ' ἐνὸς μὲν τῶν παροχῶν, ὡς παροχῶν δηλαδὴ συντηρήσεως αἵτινες πρέπει νὰ ἐξοφλοῦνται ὅσον τὸ δυνατόν συντομώτερον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς ἀνάγκης, ὅπως τακτοποιεῖ καὶ ἐκκαθαρίζει ὁ ὄργανισμός ταχέως τὰς εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν ἀνερχομένας μικροφειλάς του.

^{**} Προαιρετικὴ ἀσφάλις. Ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 καθωρίσθη ὁ κύκλος τῶν ὑποχρεωτικῶς δηλ. ἄνευ τῆς θελήσεώς των ἢ καὶ παρὰ τὴν θέλησιν των ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων καὶ δικαιουμένων εἰς τὰς σαφῶς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζο-

μένως παροχής. Ἐν ταύταις περὶ ταῦτα κρίνεται σκόπιμον, ὅπως ὁ κύβλος τῶν προσώπων ταύτων ἢ αἰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενοι παροχαὶ ἐπεκταθῶσιν ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦν τοῦτο οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Τοιαύτην δυνατότητα, ἥτις κυρίως πεδίων ἐφαρμογῆς ἔχει ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως γήρατος, ἀναπερίεξ καὶ θανάτου προβλέπουν πλείστοι ξένοι νομοθεσίαι.

Ἡ προαιρετικὴ ἀσφάλις ἐμφανίζεται ὑπὸ τρεῖς μορφάς α') τῆς προσθέτου ἀσφαλίσεως ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένων προσώπων. Αὕτη σκοπεῖ τὴν ἐπαύξησιν τῶν παροχῶν ἢ τὴν βελτίωσιν τῶν προϋποθέσεων, ἐφ' ἃς αὗται γορηγοῦνται. Τὸ ἀσφαλιστρὸν ὑπαλογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει μαθηματικῶν κανόνων θὰ καθορισθῇ διὰ κανονισμοῦ πλὴν ὅμως προβλέπεται, ὅπως τοῦτο εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν ὑποχρεωτικῶν εἰσφορῶν διατάξεις (ἄρθρ. 22), β') τῆς αὐτοτελοῦς ἀσφαλίσεως. Ταύτης ἐχούσης τὴν μορφήν τῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως, δύναται νὰ ἐπωφεληθῶν οἰοιδήποτε. Τὴν θέσπισιν τῆς διατάξεως ταύτης ὑπεγόρευσε ἢ μὴ ὑπαρξῆς ἐν Ἑλλάδι ἄλλην. ἀσφαλ. ἐταιρειῶν πρὸς ἀνάληψιν παρεμφερῶν κινδύνων. Διὰ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινῶν. ἀσφαλίσεων ὑπὸ ἔρους πολὺ εὐθηναιτέρους τῶν συνήθως εἰς ἀσφαλ. ἐταιρείας κρατούντων ἐλπίζεται ὅτι πολλοὶ θὰ κάμουν χρήσιν καὶ οὕτως θ' ἀνακοπῇ ἐν μέρει τὸ τόσον ἐκτροχιασθὲν κύμα τῆς δημιουργίας πολλῶν ταμείων ἐκ μέρους προσώπων, δι' ἃ δὲν συντρέχει ἡ ἀνάγκη ἰδιαιτέρας προνοίας. Τοιαύτην διάταξιν ἐφαρμοζομένην μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας περιέχει ὁ Τσεχοσλ. νόμος περὶ ἀσφαλίσεως ἰδιωτ. ὑπαλλήλων. Εἰς ξένας νομοθεσίας ἐπιτρέπεται ἡ ἀσφάλις αὕτη, εἴτε μόνον εἰς ὠρισμένα οικονομικῶς ἀσθενῆ πρόσωπα, μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν (Αὐστρία : ὑπηρετρίαι, πλύντριαι, ράπτριαι κλπ.), εἴτε γενικώτερον καὶ εἰς ἀνεξαρτήτους ἐπαγγελματίας (Γερμανία : μικροὶ ἐπαγγελματίαι, μὴ ἀπασχολοῦντες πλέον τῶν δύο ἠσφαλισμένων. Βουλγαρία : ἔμποροι, βιομηχανοὶ ἢ ἀσκούντες ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, ἐφ' ὅσον δὲν κερδίζουν πλέον τῶν 50,000 λεβίων τὸ ἔτος, Οὐγγαρία, Ἰταλία καὶ Λουξεμβούργον (μικροὶ ἀνεξάρτητοι τεχνῖται, ἀγρόται κλπ.). Ἐπι εὐρύτεροι εἶναι ὁ ἰσπανικός, γαλλικός, βελγικός, καὶ ὁ ὀλλανδικὸς νόμος, γ') τῆς προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ προσώπων, ἅτινα διετέλεσαν ἠσφαλισμένα καὶ ἔπαυσαν νὰ εἶναι τοιαῦτα, ὡς μὴ πληροῦντα πλέον τὰς προϋποθέσεις τῶν ἀρθρ. 2 καὶ 3 τοῦ σχεδίου, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Γερμανικῆς, Αὐστριακῆς, Ἰσπανικῆς, Γαλλικῆς, Οὐγγρικῆς, Ἰταλικῆς, Πολωνικῆς καὶ Τσεχοσλοβακικῆς νομοθεσίας. Ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ συμβοῦν καταχρήσεις δηλ. νὰ γίνεται χρήσις τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως, μόνον ὅταν ἐπίκειται ἢ ἐπακλήθευσις κινδύνου τινος, διὰ τοῦτο λαμβάνεται κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἀλλαχοῦ κρατούντων πρόνοια νὰ τεθοῦν ὠρισμένοι ἐγγυήσεις

πρός περιφρούρησιν δηλ. ἡ συνέσις πρέπει νὰ γίνεται πρὸ τῆς παρέδου ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς παύσεως τῆς υποχρεωτικῆς ἀσφάλισεως. Ὁρισμένη διάρκεια τῆς υποχρεωτικῆς ἀσφάλισεως διὰ νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ συνέσις δὲν ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ σχεδίου. Τὸ σχέδιον δὲν θέτει ὄριον κέρδους, τὸ ἑποῖον δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὸ προαιρετικῶς ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον καὶ τοῦτο διὰ νὰ τονώτῃ ἕσων τὸ δυνατὸν περισσότερον τὴν μὴ ἐπαρκῶς πρὸ ἡμῶν εἰσέτι διαδεδομένην ἀσφαλιστικὴν ἰδέαν. Ὅρισ μισθοῦ προβλέπουν οἱ νόμοι τῆς Γαλλίας καὶ Χιλῆς.

Ἀσφάλις ἐμπόρων καὶ ἐπαγγελματιῶν. Εἰς τὸ ἄρθρον 50 καθορίζεται ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς ἡ ἀσφάλις τῶν ἐμπόρων, βιοτεχνῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν τῆς χώρας. Πρὸ πολλοῦ ἔχει ἐκδηλωθῆ ἡ ζωντὰ ἐπιθυμία τῶν προσώπων τούτων, ὅπως ἐπεκταθῆ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἀσφάλις καὶ ἔχουσι γίνῃ διάφοροι πρὸς τοῦτο προσπάθειαι. Νομίζομεν, ὅτι τὸ αἴτημά των τοῦτο εἶναι δίκαιον καὶ θὰ πρέπει καὶ οὔτοι, εἰς τὴν σημερινὴν μάλιστα ἐποχὴν τῶν ἐπικινδύνων οικονομικῶν διακυμάνσεων, νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀρκεῖ μόνον οἱ πόροι τῆς ἀσφάλισεως νὰ ἐπιβαρύνουν ἀποκλειστικῶς τοὺς ἐνδιφερομένους. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ ὀργάνωσις θὰ ἀνατεθῆ εἰς ἰδίους φορεῖς, ἀνεξαρτήτους τοῦ ἰδρύματος τῶν ἀσφαλίσεων, ὧν αἱ καθ' ἕνα στον λεπτομέρειαι θὰ ρυθμισθοῦν διὰ διατάγματος.

Ἰκαναὶ διατάξεις διέπουσαι τὴν λοιπὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶν καὶ ἐπὶ τῶν φορέων τούτων, ὡς εἶναι αἱ διατάξεις περὶ καταβολῆς εισφορῶν, εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων τοιούτων, φορολογικῶν ἀτελειῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Δικονομικοῦ μέρους, ἀπλῶς λαμβανομένης προνοίας, ὅπως ἀντὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων μετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν ἐνδιφερομένων τάξεων. Ἡ ἀσφάλις τῶν ἐμπόρων καὶ ἐπαγγελματιῶν δὲν θὰ περιλαμβάνει τὸν κίνδυνον ἀσθενείας καὶ θὰ περιορισθῆ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 33 καθοριζομένη ἔννοια τῆς ἀναπηρίας εἶναι ἀπροσάρμοστος πρὸς τὸν κύκλον τῶν ἐμπόρων καὶ βιοτεχνῶν, καθ' ὅσον αὕτη προϋποθέτει κυρίως σωματικὴν ἢ πνευματικὴν ἐργασίαν, ἐν ᾧ ἐπὶ ἐμπόρων καὶ βιοτεχνῶν σπουδαῖον ρόλον παίζει, ἴσως σπουδαιότερον τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, ἡ ἐμπορικὴ ἐγκατάστασις (fonds de commerce) λαμβάνεται πρόνοια, ὅπως διὰ Διατάγματος προσδιορισθῆ εἰδικώτερον ἡ ἔννοια τῆς ἀναπηρίας, ἥτις θὰ ἔδει, ἴσως νὰ περιλάβῃ καὶ τὴν οικονομικὴν τοιαύτην, ὡς εἶναι π. χ. ἡ περίπτωσις πτωχεύσεως.

* * *
'Απονομή τῶν παροχῶν. Τὸ σχέδιον ἐν τῷ μέρει Δ' (ἄρθρα 51—60) ρυθμίζει τὰ τῆς ἀπονομῆς τῶν παροχῶν καὶ ἐπιλύσεως τῶν γεννωμένων διαφορῶν. Τὸ σχέδιον δὲν περιέχει λεπτομερεῖς κανόνας περὶ τοῦ τρόπου ἀπονομῆς τῶν παροχῶν καὶ

παραπέμπει εις κανονισμούς, όπως καθορίσουν τὰ λεπτομερειακά ταῦτα ζητήματα. Ἡ ποικιλία τοῦ εἴδους τῶν παροχῶν καθιστᾷ, ὡς εἶναι προφανές, δυσχερῆ τὴν θέσιν ἐν τῷ νόμῳ λεπτομερῶν κανόνων, οἵτινες ἐνδέχεται βραδύτερον ἐκ τῆς πείρας νὰ ἔχουν ἀνάγκην εἰδικῆς προσαρμογῆς καὶ τροποποιήσεως. Πάντως διὰ τοῦ κανονισμοῦ θέλει θεσπισθῆ ἀπλή, σύντομος καὶ ἀδάπανος διαδικασία. Δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ ἐκναλάβωμεν καὶ ἐνταῦθα, ὅτι ἅπανα ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐργασία θὰ διεκπεριοῦται ὑπὸ τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναμίξεως τοῦ κέντρου. Προκειμένου μόνον περὶ τῆς ἀναπηρίας, τῆς καὶ ἡ διαπίστωσις πῶς καὶ ἐκ τῆς εἶναι δυσχερῆς καὶ ἥτις ἔχει σπουδαίας δὲ τὸ ἴδρυμα οικονομικῶς συνεπίκει, τίθενται ἐν τῷ σχεδίῳ (ἄρθρ. 52) ἰδιαίτεροι κανόνες καὶ ρυθμίζεται λεπτομερέστερον ἡ σχετικὴ διαδικασία. Ὁ καθορισμὸς δύο βαθμῶν ὑγειον. ἐπιτροπῶν καὶ ἡ παραχώρησις εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως ἐνὸς ἱατροῦ καὶ τῆς ἀναπλήρωσεως του δι' ἱατροῦ τῆς ἐκλογῆς του ἀποτελεῖ ἐπαρκῆ ἐγγύησιν ἀντικειμενικῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκάστοτε περιπτώσεων. Πρὸς ἀποφυγὴν ἀνισοτήτων καὶ χάριν ὁμοιόμορφου ἐκτιμήσεως τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων περιπτώσεων εἰς τὰ διάφορα κέντρα ἀσφαλίσεως, λαμβάνεται πρόνοια, ὅπως διὰ γενικῶν ὁδηγιῶν τεθοῦν κανόνες ὁμοιομόρφου ἐκτιμήσεως.

Κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν παροχῶν εἶναι δυνατόν νὰ γεννηθοῦν ποικίλης μορφῆς ἀμφισβητήσεις, ἀναφερόμεναι, εἴτε εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα, εἴτε εἰς τὰ δικαιοῦμενα πρόσωπα καὶ τὴν ἔκτασιν, τὴν μορφήν ἢ τὸ εἶδος τοῦ δικαιώματος. Αἱ διαφοραὶ αὗται κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐπιστημονικὴν ἀντίληψιν, εἶναι διαφοραὶ δημοσίου δικαίου καὶ ὡς τοιαῦται δύνανται ν' ἀνατεθοῦν, κατὰ τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα (ἄρθρ. 105) εἰς διοικητικὰ δικαστήρια. Πράγματι αἱ πλείσται ξένα νομοθεσία προβλέπουν τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν εἰδικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, ὡς ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Γαλλίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Ἰταλίᾳ, Λουξεμβούργῳ, Ὀλλανδίᾳ (διὰ τὴν ἀσφαλ. μεταλλευτῶν). Ἀντιθέτως κατὰ τὰς νομοθεσίας τῆς Ἀργεντινῆς, Κούβας, Οὐραγουάης καὶ Γαλλίας (ἀσφ. μεταλλευτῶν) τὰ κοινὰ δικαστήρια εἶναι ἀρμόδια διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν γεννωμένων διαφορῶν. Ὅπου λειτουργοῦν εἰδικὰ ἀσφαλιστικὰ δικαστήρια προβλέπεται ἐκπροσώπησις ἡσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν καὶ προεδρία παρ' εἰδικοῦ προσώπου, νομικῶς κατηρτισμένου, κατὰ προτίμησιν δὲ παρὰ δικαστοῦ.

Παρ' ἡμῖν καίτοι ἱκαναὶ δεκάδες χιλιάδων προσώπων εἶναι ἡσφαλισμένα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐν τούτοις δὲν ἔχει ληφθῆ οὐδεμία πρόνοια περὶ ἰδρύσεως εἰδικῶν ἀσφαλ. δικαστηρίων καὶ αἱ σχετικαὶ διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, μόνον δὲ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ συμβουλίου Ἐπικρατείας κατέστη δυνατὴ ἢ εἰς αὐτὸ προσφυγὴ.

ένος άνωτάτου συλλογικού όργάνου, όπερ θά πληροί διττόν σκοπόν, πρώτον μέν έποπτικόν τής καθ' όλου άσφαλίσεως, δεύτερον δέ γνωμοδοτικόν πρός ρύθμισιν τών γενικωτέρων άσφαλιστικών προβλημάτων. "Ένεκα τών ύψηλών τούτων καθηκόντων, άτινα ανατίθενται εις τό έν λόγω συμβούλιον, προβλέπεται, όπως μετέχουν αύτου πρόσωπα ειδικά, χωρίς νά παραλείπεται και ή άναγκία τών μισθωτών και έργοδοτών εκπροσώπησις. Αί δαπάναι λειτουργίας του Συμβουλίου τούτου όρίζονται διά πράξεων του Υπουργού Έθνικής Οικονομίας βαρύνουν τό ίδρυμα (άρθρ. 63 έδ. 4).

Εις τό μέρος ΣΤ' (άρθρ. 64-67) τίθενται αι άναγκαίαι ποινικαι και άστικαι κυρώσεις αι άφορῶσαι τόσον τούς ήσφαλισμένους όσον και τούς έργοδότης και τά όργανα τής άσφαλίσεως και δι' ών επιδιώκεται ή κανονική και εύρυθμος έφαρμογή του νόμου τών κοινων. άσφαλίσεων. Εις τό άρθρ. 64 καθορίζεται διά πάντα τά πρόσωπα τά όπωσδήποτε άναμιγνύμενα εις τήν διοίκησιν του ίδρυματος ή τήν άπονομήν τής άσφαλ. δικαιοσύνης ως και τούς υπαλλήλους του ίδρυματος, τούς ιατρούς, φαρμακοποιούς, μάϊας, νοσοκόμους ή ιδιαιτέρως εύθύνη τών δημοσίων υπαλλήλων και ή ιδίαζουσα ύπερ αυτών ποινική προστασία. Εις τό άρθρον 65 προβλέπεται επάλξεσις τών εισφορών τών έργοδοτών, έν περιπτώσει μή τηρήσεως τών νομίμως υποδεικνυομένων μέτρων υγιεινής και άσφαλείας τής εργασίας. Εις τό άρθρον 66 θεσπίζεται ό καταλογισμός εις βάρος τών ιατρών τών παρ' αυτών εκ προθέσεως ή βαρείας άμελείας προκαλουμένων παροχών του ίδρυματος, λαμβανομένης προνοίας, όπως χάριν έξασφαλίσεως άμερολήπτου κρίσεως, άποφαινεται περί τών καταλογισμών τριμελούς ιατρική έπιτροπή. Εις τό άρθρον 67 προβλέπεται ή ποινή τής στερήσεως τών παροχών, επιβαλλομένη εις ήσφαλισμένους, οίτινες διαπράττουσιν άδικήματα εις βάρος τής άσφαλίσεως και εις τό άρθρον 68 τίθενται ποινικαι κυρώσεις διά τά διάφορα άδικήματα τά διαπραττόμενα εις βάρος τής άσφαλίσεως. Εις τό άρθρον 69 περιλαμβάνονται αι τελικαι διατάξεις, δι' ών ρυθμίζονται α') τά τής άσφαλίσεως τών δημοτικών υπαλλήλων, δι' ους καταργούνται αι σχετικαι διατάξεις του νόμου 4548 (περί καταστάσεως δημοτικών υπαλλήλων), β') τά τής προσωρινής κατά τήν μεταβατικήν περίοδον έφαρμογής του διατάγματος τής 24 Ιουλίου 1920 (περί έπανορθώσεως τών έν τή εργασία άτυχημάτων) λαμβανομένης προνοίας διά τήν τύχην τών ύφισταμένων τυχόν συμβάσεων μετ' ιδιωτικών άσφαλιστικών επιχειρήσεων πρός άποζημίωσιν, έν περιπτώσει έπελεύσεως άτυχήματος.

Διά τής άνωτέρω λεπτομεροδς αναπτύξεως μας προσπαθήσαμεν νά επεξηγήσωμεν τάς σοβαρότερας διατάξεις του σχεδίου του νόμου τών κοινω-νικών άσφαλίσεων παραθέσαντες και τάς σχετικάς διατάξεις εκ τών ξένων νομοθεσιών διά νά καταδείξωμεν, ότι τό Έλλην. σχέδιον, χωρίς νά ύστερή

σεβραῶς τῶν ξένων ἀντιστοιχῶν νομοθετημάτων, προσπαθεῖ νὰ τηρηθῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δυναμικότητος τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Θέλομεν νὰ πιστεῦωμεν, ὅτι διὰ τῶν μεταρρυθμίσεων, τὰς ὁποίας ἐπεφέραμεν εἰς τὸν παλαιότερον νόμον 5733 θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων θεμελίωσις τῆς σπουδαιότερας κοινωνικῆς μεταρρυθμίσεως τῆς χώρας μας καὶ διὰ τὴν ταχύτεραν ψήφισιν τῆς ὁποίας παρακαλῶ ἰδιαίτερώς τὴν Βουλὴν.

Τέλος θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας εἰς τοὺς εἰδικούς ἐπιστήμονας κ. κ. Χρ. Ν. Ἀγαλλόπουλον, Ἡλ. Ζαρόκωσταν καὶ Μάνθον Μεταλινὸν διὰ τὴν πρᾶγματι πολύτιμον συνδρομήν, τὴν ὁποίαν μοῦ παρέσχον ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὸ γενικὸν νομοτεχνικὸν ἀσφαλιστικὸν ἔργον, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν ἀσφαλιστικῶν μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν καὶ ὁ τρίτος εἰς τὴν ἐκπόνησιν τοῦ ὑγειονομικοῦ προγράμματος τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1933.

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας Ὑπουργὸς
Βουλευτῆς, ἐξ Ἀττικῆς

ΓΕΩΡΓ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ